

Ε.Ε. Παρ. ΙΙΙ(Ι)
Αρ. 5581, 13.8.2021

Κ.Δ.Π. 359/2021

Αριθμός 359

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2003 ΕΩΣ 2018 Ν.112(Ι)/2003
ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 01/2021
ΔΗΛΩΣΗ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχουν τα άρθρα 24, 25, 26(1), 31, 32, 34 και 108 των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003-2018, Ν.112(Ι)/2003, εκδίδει την ακόλουθη Ρυθμιστική Απόφαση που αφορά τη Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού.

Η παρούσα Ρυθμιστική Απόφαση θα αναφέρεται ως «Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού».

Τα Μέλη της ΡΑΕΚ αφού έλαβαν, μεταξύ άλλων, υπόψη:

- Τις πρόνοιες των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 έως 2018 και ειδικά:
 - ο Του άρθρου 24(1)(β), (δ) και (ε) σύμφωνα με το οποίο η ΡΑΕΚ έχει ως γενικό στόχο, μεταξύ άλλων, να προστατεύει τα συμφέροντα των καταναλωτών και να διασφαλίζει ότι οι κάτοχοι των αδειών που λειτουργούν αποδοτικά, έχουν την ικανότητα χρηματοδότησης των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων για τις οποίες είναι αδειούχοι, και να προάγει την ανάπτυξη μιας οικονομικά βιώσιμης και αποδοτικής αγοράς ηλεκτρισμού,
 - ο Του άρθρου 25(ε) σύμφωνα με το οποίο η ΡΑΕΚ έχει εξουσία, καθήκον και αρμοδιότητα μεταξύ άλλων να ρυθμίζει τις διατιμήσεις, χρεώσεις και άλλους όρους και προϋποθέσεις που εφαρμόζονται από τους αδειούχους για οποιεσδήποτε υπηρεσίες που παρέχονται σύμφωνα με τους όρους των αδειών τους, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού ή της έγκρισης των τιμολογίων μεταφοράς ή διανομής ή της μεθοδολογίας τους,
 - ο Του άρθρου 26(1)(α) σύμφωνα με το οποίο η ΡΑΕΚ δύναται κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και την άσκηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών της να λαμβάνει ρυθμιστικές αποφάσεις με τις οποίες να καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα ρυθμίζει την αγορά ηλεκτρισμού και ποιοι από τους κατόχους αδειών θα δεσμεύονται από μια τέτοια ρυθμιστική απόφαση,
 - ο Του άρθρου 31(1) σύμφωνα με το οποίο όλες οι διατιμήσεις και χρεώσεις για υπηρεσίες που προνοούνται από τον παρόντα Νόμο αντικατοπτρίζουν τα έξοδα παροχής των υπηρεσιών αυτών και δεν οδηγούν σε δυσμενή διάκριση μεταξύ των αγοραστών των υπηρεσιών αυτών,
 - ο Του άρθρου 32(1) σύμφωνα με το οποίο πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια ή παραχωρηθεί εξαίρεση δυνάμει του παρόντος Νόμου, θα διασφαλίζουν ότι οι διατιμήσεις ή χρεώσεις που εισπράττουν για τις υπηρεσίες που παρέχουν σύμφωνα με τους όρους των πιο πάνω έχουν καθοριστεί σύμφωνα με Κανονισμούς και τη σχετική με αυτούς προβλεπόμενη μεθοδολογία που καθορίζεται από τη ΡΑΕΚ, η οποία αντικατοπτρίζει τα έξοδα, που συμπεριλαμβάνουν εύλογο κέρδος, έχουν εγκριθεί από τη ΡΑΕΚ και έχουν κοινοποιηθεί δημόσια σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΡΑΕΚ
 - ο Του άρθρου 32(2) σύμφωνα με το οποίο η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία για αναθεώρηση και έγκριση των διατιμήσεων και χρεώσεων καθορίζεται σε Κανονισμούς και στην σχετική με αυτούς προβλεπόμενη μεθοδολογία που καθορίζεται από τη ΡΑΕΚ και ότι η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει χρονοδιάγραμμα για την εξέταση από τη ΡΑΕΚ αιτήσεων για έγκριση και τη δυνατότητα σε πελάτες και άλλα πρόσωπα να υποβάλουν τις απόψεις τους σχετικά με τις αιτήσεις αυτές,
 - ο Του άρθρου 32(3) σύμφωνα με το οποίο η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια ή παραχωρηθεί εξαίρεση, δύνανται να ανακτούν όλα τα έξοδα που εύλογα ανακύπτουν από τη διεξαγωγή των εργασιών της επιχείρησής τους πάνω σε αποδοτική βάση,
 - ο Του άρθρου 32(4) σύμφωνα με το οποίο όταν η ΡΑΕΚ αποφασίζει για το κατάλληλο επίπεδο των διατιμήσεων ή άλλων χρεώσεων, λαμβάνει υπόψη επιπρόσθετα με όσα προνοούνται στα εδάφια 32 (1), (2) και (3) και την προστασία των καταναλωτών ενάντια σε μονοπωλιακές τιμές και την ενθάρρυνση της αποδοτικότητας και της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχουν τα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια ή παραχωρηθεί εξαίρεση.
 - ο Του άρθρου 34 σύμφωνα με το η ΡΑΕΚ έχει την εξουσία να εκδίδει άδειες και να παρέχει εξαιρέσεις από άδεια,
 - ο Του άρθρου 108 σύμφωνα με το οποίο ολοκληρωμένες επιχειρήσεις ηλεκτρισμού, στο εσωτερικό λογιστικό σύστημα τους, τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες παραγωγής, μεταφοράς και διανομής, και όπου είναι κατάλληλο, ενοποιημένους λογαριασμούς για άλλες δραστηριότητες που δεν σχετίζονται με τον ηλεκτρισμό, όπως θα είχαν υποχρέωση να πράξουν αν οι εν λόγω δραστηριότητες διεξάγονταν από χωριστές εταιρείες και για το σκοπό αποφυγής διάκρισης, διεισδότησης και νόθευσης του ανταγωνισμού.
- Τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Διαδικασίες Χρέωσης Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού) Κανονισμούς του 2004, Κ.Δ.Π. 472/2004.
- Την Οδηγία 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2009/72/ΕΕ.
- Τη Ρυθμιστική Απόφαση της ΡΑΕΚ Αρ. 02/2015 (ΚΔΠ 208/2015), με τίτλο «Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού»,

και επίσης λαμβάνοντας υπόψη:

- το Προσχέδιο Ρυθμιστικής Απόφασης που εκδόθηκε από τη ΡΑΕΚ σχετικά με το υπό αναφορά θέμα, το οποίο δημοσιεύθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 2021 στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας, στην ιστοσελίδα της ΡΑΕΚ και σε μέσα μαζικής ενημέρωσης οπότε και τέθηκε σε διαβούλευση και κλήθηκαν τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα να υποβάλουν σχόλια, ενστάσεις ή/και παραστάσεις εντός 60 ημερών από την ημερομηνία της δημοσίευσης (έως τις 13 Απριλίου 2021).
- Τα σχόλια, ενστάσεις ή/και παραστάσεις που υποβλήθηκαν από ενδιαφερόμενους επί του Προσχεδίου Ρυθμιστικής Απόφασης, όπου η ΡΑΕΚ στα πλαίσια πλήρους διαφάνειας με σχετική της Ανακοίνωση, ημερομηνίας 19 Απριλίου 2021, ανάρτησε στην ιστοσελίδα της Γενικό Πίνακα στον οποίο καταγράφηκαν τα συγκεντρωτικά σχόλια, ενστάσεις ή/και παραστάσεις που λήφθηκαν.
- Την ανάλυση των αποτελεσμάτων της διαβούλευσης, όπου η ΡΑΕΚ στα πλαίσια πλήρους διαφάνειας, με σχετική της Ανακοίνωση, ημερομηνίας 2 Αυγούστου 2021, ανάρτησε στην ιστοσελίδα της Γενικό Πίνακα στον οποίο καταγράφηκαν οι θέσεις της ΡΑΕΚ επί όλων των υπό αναφορά συγκεντρωτικών σχολίων, ενστάσεων ή/και παραστάσεων που λήφθηκαν κατά τη διαβούλευση,

και εκτιμώντας ότι με την εφαρμογή των αναθεωρημένων Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού, και τη νέα αγορά ηλεκτρισμού χρειάζεται να υπάρχει σε ισχύ Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογίας Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού η οποία να συνάδει με τους νέους κανόνες αγοράς ηλεκτρισμού

ΑΠΟΦΑΣΙΣΑΝ

1. Την έκδοση της Ρυθμιστικής Απόφασης με τίτλο «Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού» όπως αυτή επισυνάπτεται στο Προσάρτημα.
2. Την εφαρμογή της παρούσας Δήλωσης Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογίας Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού με τη δημοσίευση των νέων αναθεωρημένων εγκεκριμένων ΚΑΗ στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας (ημερομηνία κατά την οποία με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 81(6) του Νόμου θα τεθούν σε ισχύ) οπότε και θα καταργηθεί η Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού, Κ.Δ.Π. 208/2015, Ρυθμιστική Απόφαση Αρ. 02/2015.

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ (ΡΑΕΚ)

ΟΙ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2003 ΕΩΣ 2018, Ν.122(Ι)/2003

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 01/2021

Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού

Περιεχόμενα

- 1 Συντμήσεις και Ορισμοί
- 2 Οργάνωση αγοράς ηλεκτρισμού στην Κύπρο
- 3 Στόχοι της ρύθμισης των διατιμήσεων ηλεκτρικής ενέργειας και της χρέωσης χρήσης της διασύνδεσης του ΕΚΕ 3.10.2
- 4 Θεσμικό πλαίσιο διατιμήσεων και χρεώσεων χρήσης της γραμμής διασύνδεσης
- 5 Επιτρεπόμενα έσοδα
- 6 Γενική δομή διατιμήσεων ηλεκτρικής ενέργειας
- 7 Μεθοδολογία διατιμήσεων

Παράρτημα 1: Αρχές Ρυθμιζόμενης Βάσης Αξιών Παγίων (ΡΒΑΠ)

Παράρτημα 2: Μεθοδολογία υπολογισμού του Μέσου Σταθμικού Κόστους Κεφαλαίου (ΜΣΚΚ) για τις Δραστηριότητες Παραγωγής, Μεταφοράς και Διανομής

Παράρτημα 3: Λειτουργικό Σκέλος Επιτρεπόμενων Εσόδων

Παράρτημα 4: Παράμετροι Διατιμήσεων

Παράρτημα 5: Μεθοδολογία υπολογισμού Διατίμησης Ηλεκτρικής Ενέργειας Χονδρικής Δ-Χ

1 Συντμήσεις και Ορισμοί

1.1 Για τους σκοπούς της παρούσας Ρυθμιστικής Απόφασης, θα ισχύουν οι παρακάτω ορισμοί:

- α. «ΑΕΠΧ» σημαίνει την Αγορά Εξισορρόπησης Πραγματικού Χρόνου, ήτοι το σύνολο των θεσμικών, εμπορικών και λειτουργικών ρυθμίσεων που διαμορφώνουν τη διαχείριση της εξισορρόπησης μέσω της αγοράς. Αποτελεί μια αγορά για την προμήθεια Ενέργειας Εξισορρόπησης σε πραγματικό χρόνο (ανά χρονική μονάδα πραγματικού χρόνου, συγκεκριμένα εκτελείται κάθε 5 λεπτά), την εξισορρόπηση της προσφοράς και της ζήτησης, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις συνθήκες του συστήματος σε πραγματικό χρόνο. Μέσω της Αγοράς Εξισορρόπησης Πραγματικού Χρόνου εκδίδονται οι Εντολές Κατανομής οι οποίες απευθύνονται προς τους Παρόχους Υπηρεσιών Εξισορρόπησης σε πραγματικό χρόνο
- β. «βραχυπρόθεσμο οριακό κόστος» σημαίνει το οριακό κόστος για μια μικρή χρονική περίοδο, στην οποία μόνο τα λειτουργικά έξοδα μπορεί να διαφοροποιούνται αφού δεν θεωρείται εφικτή η πραγματοποίηση μιας επένδυσης και επομένως τα περιουσιακά στοιχεία θεωρούνται ως σταθερά
- γ. «γραμμή διασύνδεσης» σημαίνει γραμμή μεταφοράς, περιλαμβανομένου του εξοπλισμού και σταθμών που χρησιμοποιούνται για τη διασύνδεση ηλεκτρικών συστημάτων, που διασχίζει ή γεφυρώνει το σύνορο μεταξύ κρατών μελών και η οποία συνδέει το σύστημα ή το δίκτυο μεταφοράς της Κύπρου με το εθνικό σύστημα ή δίκτυο μεταφοράς άλλου κράτους μέλους ή/και με το σύστημα ή το δίκτυο μεταφοράς τρίτης χώρας
- δ. «διασυνοριακή ροή» σημαίνει τη φυσική ροή ηλεκτρικής ενέργειας στο σύστημα μεταφοράς της Κύπρου, η οποία προκύπτει ως αποτέλεσμα της δραστηριότητας παραγωγών ή/και συστημάτων αποθήκευσης ή/και πελατών που βρίσκονται εκτός της Κύπρου
- ε. «διασυνδεδεμένο σύστημα» σημαίνει το σύστημα που αποτελείται από αριθμό συστημάτων μεταφοράς και διανομής τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με μία ή περισσότερες γραμμές διασύνδεσης
- στ. «Διαχειριστής Γραμμών Διασύνδεσης» σημαίνει το νομικό πρόσωπο το οποίο είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη διασφάλιση της συντήρησης και, αν είναι αναγκαία, την ανάπτυξη της γραμμής διασύνδεσης καθώς και τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας της γραμμής διασύνδεσης να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση για τη μεταφορά και τη διασυνοριακή ροή ηλεκτρικής ενέργειας και το οποίο θα κατέχει άδεια από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου του 2003 όπως θα εναρμονιστούν με την Οδηγία (ΕΕ) 2019/944
- ζ. «διαχείριση του συστήματος διανομής» σημαίνει τη δραστηριότητα που σχετίζεται με τη διαχείριση και λειτουργία του συστήματος διανομής
- η. «διαχείριση του συστήματος μεταφοράς» σημαίνει τη δραστηριότητα που σχετίζεται με τη διαχείριση και λειτουργία του συστήματος μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων της διαχείρισης της συχνότητας του συστήματος, της διαχείρισης των τάσεων, της διαχείρισης της συμφόρησης και του συντονισμού του σχεδιασμού και της συντήρησης του δικτύου μεταφοράς
- θ. «διευθέτηση ανισοζυγίων» σημαίνει τη διαδικασία με την οποία οι συμμετέχοντες στη χονδρική αγορά ηλεκτρισμού λαμβάνουν ή πραγματοποιούν πληρωμές για τις αποκλίσεις μεταξύ της μετρούμενης και της εντεταλμένης τους θέσης παραγωγής ή κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας σε ημίωρη βάση
- ι. «ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας» σημαίνει το ευρωπαϊκό δίκτυο διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας το οποίο συστήνεται σύμφωνα με το άρθρο 28 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943
- ια. «Εκπρόσωπος Φορτίου» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού.
- ιβ. «επικουρική υπηρεσία» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό στο Νόμο
- ιγ. «έργο κοινού ενδιαφέροντος» νοείται έργο απαραίτητο για την υλοποίηση των διαδρόμων και ζωνών ενεργειακών υποδομών προτεραιότητας που καθορίζονται στο παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 347/2013 το οποίο περιλαμβάνεται στον κατάλογο έργων κοινού ενδιαφέροντος που ισχύει για όλη την Ένωση, ο οποίος ορίζεται στο άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 347/2013
- ιδ. «Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης» σημαίνει το νομικό πρόσωπο, το οποίο έχει στην κυριότητά του γραμμή διασύνδεσης και κατέχει άδεια η οποία χορηγείται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου του 2003 όπως θα εναρμονιστούν με την Οδηγία (ΕΕ) 2019/944
- ιε. «ιδιοκτησία του συστήματος διανομής» σημαίνει τη δραστηριότητα που σχετίζεται με την ιδιοκτησία του συστήματος διανομής
- ιστ. «ιδιοκτησία του συστήματος μεταφοράς» σημαίνει τη δραστηριότητα που σχετίζεται με την ιδιοκτησία του συστήματος μεταφοράς
- ιζ. «Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013» σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1364/2006/ΕΚ και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 713/2009, (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009
- ιη. «μακροπρόθεσμο οριακό κόστος» σημαίνει τη μεταβολή στο συνολικό κόστος, η οποία αντιστοιχεί σε μικρή μεταβολή της ποσότητας και η οποία διατηρείται για μεγάλο χρονικό διάστημα
- ιθ. «μακροχρόνια διαθεσιμότητα (ευέλικτης) ισχύος» σημαίνει τη μακροχρόνια διασφάλιση διαθεσιμότητας παροχής επαρκούς (ευέλικτης) ισχύος στο σύστημα μεταφοράς ώστε να ικανοποιείται μακροπρόθεσμα το κριτήριο αξιοπιστίας που έχει υιοθετηθεί για το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας
- κ. «ΜΣΚΚ» σημαίνει το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου, το οποίο αντιστοιχεί στο μέσο σταθμικό κόστος των πηγών χρηματοδότησης μιας επιχείρησης

- κα. «Νόμος» σημαίνει τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003 έως 2018, Ν. 122(I)/2003 έως Ν.145(I)/2018, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται και αντικαθίστώνται
- κβ. «οικονομική αποδοτικότητα» σημαίνει τη μεγιστοποίηση της κοινωνικής ευημερίας με την πάροδο του χρόνου, η οποία περιλαμβάνει έννοιες όπως η καταναλωτική αποδοτικότητα, με την οποία επιτυγχάνεται η βέλτιστη κατανομή αγαθών και υπηρεσιών, και η παραγωγική αποδοτικότητα, με την οποία μπορεί να επιτευχθεί η αποφυγή περαιτέρω εκρών αγαθών και υπηρεσιών για ένα δεδομένο σύνολο εισροών
- κγ. «οριακό κόστος» σημαίνει τη μεταβολή στο συνολικό κόστος η οποία αντιστοιχεί σε μικρή μεταβολή της ποσότητας παραγωγής, ζήτησης, χρήσης του δικτύου, κ.λπ.
- κδ. «ΠΗΑ» σημαίνει την Προ-ημερήσια Αγορά, ήτοι την αγορά άμεσης παράδοσης Ενέργειας, οργανωμένη μέσω μίας διαδικασίας δημοπρασίας, η οποία αντιστοιχεί μία φορά την ημέρα τις καμπύλες προσφοράς και ζήτησης και κατά συνέπεια καθορίζει τις τιμές, με ένα ανώνυμο αλλά διαφανή και ασφαλή τρόπο. Την Προ-ημερήσια Αγορά διαχειρίζεται ο Λειτουργός της Αγοράς
- κε. «προθεσμιακή αγορά» σημαίνει την αγορά Ενέργειας, όπου οι συναλλαγές διενεργούνται σε διμερή βάση (εξωχρηματιστηριακά), δηλαδή με Διμερή Συμβόλαια με την υποχρέωση φυσικής παράδοσης (παραγωγή και απορρόφηση ενέργειας)
- κστ. «προμήθεια» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό στο Νόμο
- κζ. «ΡΑΕΚ» σημαίνει τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου, η οποία, μεταξύ άλλων, είναι υπεύθυνη για την οικονομική ρύθμιση δραστηριοτήτων εντός του κλάδου της ηλεκτρικής ενέργειας
- κη. «ΡΒΑΠ» σημαίνει τη Ρυθμιζόμενη Βάση Περιουσιακών Στοιχείων, ήτοι την καθαρή λογιστική αξία των ρυθμιζόμενων παγίων και ενεργητικού ενός οργανισμού που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την παροχή ρυθμιζόμενων υπηρεσιών
- κθ. «συμμετέχοντες» σημαίνει οι φορείς που περιγράφονται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού
- λ. «σύστημα διανομής» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό στο Νόμο
- λα. «σύστημα μεταφοράς» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό στο Νόμο
- λβ. «φορέας υλοποίησης έργου» νοείται ο ΔΣΜΚ ή άλλος φορέας εκμετάλλευσης ή επενδυτής που έχει νομική προσωπικότητα βάσει του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου και δραστηριοποιείται στο πλαίσιο της υλοποίησης έργου κοινού ενδιαφέροντος
- λγ. «χονδρική αγορά ηλεκτρισμού» σημαίνει το σύνολο της προθεσμιακής αγοράς, της προ-ημερήσιας ή/και της ενδο-ημερήσιας αγοράς μέσω των οποίων διενεργούνται συναλλαγές αγοράς και πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από τους Συμμετέχοντες.
- λδ. «EKE 3.10.2 Euroasia Interconnector» νοείται ως η ηλεκτρική διασύνδεση μεταξύ Κοφίνου (Κύπρος) και Κορακιάς (Κρήτη, Ελλάδα) η οποία αποτελεί το έργο κοινού ενδιαφέροντος υπ' αριθμό 3.10.2.

2 Οργάνωση αγοράς ηλεκτρισμού στην Κύπρο

- 2.1 Η αγορά ηλεκτρισμού στην Κύπρο έχει οργανωθεί σε ξεχωριστούς τομείς που χρήζουν αδειοδότηση από τη ΡΑΕΚ, ως ακολούθως:
 - α. Ο τομέας της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ο οποίος αποτελεί ανταγωνιστική δραστηριότητα με ελευθερία εισόδου στην αγορά, εφόσον έχει εκχωρηθεί η σχετική άδεια από τη ΡΑΕΚ. Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από μια εταιρεία με δεσπόμενη θέση θα ρυθμίζεται με στόχο την προστασία των πελατών και τη διευκόλυνση της εισόδου στην αγορά έως ότου η ΡΑΕΚ αποφασίσει ότι η ρύθμιση δεν είναι πλέον κατάλληλη.
 - β. Η δραστηριότητα της ιδιοκτησίας του συστήματος μεταφοράς θα αποτελεί μια ρυθμιζόμενη δραστηριότητα μονοπωλιακού χαρακτήρα.
 - γ. Η δραστηριότητα της διαχείρισης του συστήματος μεταφοράς θα αποτελεί μια ρυθμιζόμενη δραστηριότητα μονοπωλιακού χαρακτήρα.
 - δ. Η δραστηριότητα της ιδιοκτησίας του συστήματος διανομής θα αποτελεί μια ρυθμιζόμενη δραστηριότητα μονοπωλιακού χαρακτήρα.
 - ε. Η δραστηριότητα της διαχείρισης του συστήματος διανομής θα αποτελεί μια ρυθμιζόμενη δραστηριότητα μονοπωλιακού χαρακτήρα.
 - στ. Η δραστηριότητα της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί ανταγωνιστική δραστηριότητα. Όλοι οι πελάτες έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν τον προμηθευτή τους και υπάρχει ελευθερία εισόδου στην προμήθεια, εφόσον έχει εκχωρηθεί η σχετική άδεια από τη ΡΑΕΚ. Η προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας από μια εταιρεία με δεσπόμενη θέση ρυθμίζεται με στόχο την προστασία των συμφερόντων των πελατών και τη διευκόλυνση της εισόδου στην αγορά έως ότου η ΡΑΕΚ αποφασίσει ότι η ρύθμιση δεν είναι πλέον κατάλληλη. Η προμήθεια από οποιονδήποτε προμηθευτή ρυθμίζεται αναφορικά με τον τρόπο με τον οποίο ορισμένες χρεώσεις που επιβάλλονται στον προμηθευτή μετακυλίνουν στους πελάτες.
- 2.2 Περαιτέρω η συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης διατηρεί τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα Μεταφοράς, τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα Ενέργειας και τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα Τηλεπικοινωνιών με στόχο τη σύνδεση όλων των περιοχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα δίκτυα αυτά δημιουργήθηκαν για να συμβάλουν στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς και της απασχόλησης καθώς και στην προσπάθεια επίτευξης των στόχων για το περιβάλλον και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Τα Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος (ΕΚΕ) είναι έργα διασυνοριακών υποδομών που συνδέουν τα ενεργειακά συστήματα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα Ενέργειας. Στοχεύουν στο να παρέχουν βοήθεια προς την Ευρωπαϊκή Ένωση ώστε να πετύχει τους στόχους της για την ενεργειακή πολιτική και τους στόχους για την ενέργεια και το κλίμα, προσιτή οικονομία, ασφαλή και βιώσιμη ενέργεια και μακροπρόθεσμη απεξάρτηση της οικονομίας από τις ανθρακούχες εκπομπές σύμφωνα με τη Συμφωνία του Παρισιού "Paris Agreement".

Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές για την έγκαιρη ανάπτυξη και διαλειτουργικότητα των διαδρόμων και ζωνών προτεραιότητας των διευρωπαϊκών ενεργειακών υποδομών, δηλαδή υποδομών ΕΚΕ που συνδέουν την Ευρωπαϊκή Ένωση και μία ή περισσότερες τρίτες χώρες και αφορούν ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο, πετρέλαιο και το διοξείδιο του άνθρακα.

Με βάση το άρθρο 3(4) του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013, ανατίθεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις με τις οποίες καταρτίζεται ο κατάλογος Έργων Κοινού Ενδιαφέροντος της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ενωσιακός κατάλογος»). Κάθε δύο χρόνια καταρτίζεται νέος ενωσιακός κατάλογος. Μέχρι στιγμής έχουν εκδοθεί τέσσερις ενωσιακοί κατάλογοι.

Η Κυπριακή Δημοκρατία προωθεί από το 2013 τρία ΕΚΕ. Δύο ΕΚΕ αερίου στον Νότιο διάδρομο μεταφοράς φυσικού αερίου («SGC»), το "CyprusGas2EU" και το "EastMed Pipeline" και ένα ΕΚΕ ηλεκτρισμού στις «Διασυνδέσεις ηλεκτρικής ενέργειας Βορρά-Νότου στην κεντροανατολική και νοτιοανατολική Ευρώπη («NSI East Electricity»), το "EuroAsia Interconnector".

Η υλοποίηση των ενεργειακών υποδομών για έργα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας που σχετίζονται με τα ΕΚΕ θα συμβάλει στην άρση της ενεργειακής απομόνωσης της Κύπρου μέσω της διασύνδεσης του νησιού με τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα Ενέργειας. Παράλληλα θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της Ενεργειακής Ένωσης για το 2030, στην ενεργειακή ασφάλεια, στην ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς ενέργειας της ΕΕ, στη μείωση των εκπομπών άνθρακα, στη διαφοροποίηση των πηγών εφοδιασμού ενέργειας και στην επίτευξη ηλεκτρικής διασύνδεσης κατά 15% τουλάχιστον για το 2030 (ΕΚΕ EuroAsia Interconnector).

Η ηλεκτρική διασύνδεση EuroAsia αποτελείται από την ηλεκτρική διασύνδεση των συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρισμού των κρατών Ισραήλ, Κύπρου και Ελλάδας (Κρήτης) με υποθαλάσσια καλώδια συνεχούς ρεύματος (DC) και με χερσαίους σταθμούς μετατροπής (converter stations) HVDC σε κάθε σημείο σύνδεσης και έχει συνολική δυναμικότητα 2000 MW. Το έργο αποτελεί την ενεργειακή γέφυρα μεταξύ των δύο ηπείρων, με συνολικό μήκος διασύνδεσης περίπου 1208 χλμ. και δημιουργεί ένα αξιόπιστο εναλλακτικό διάδρομο μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας από την Ανατολική Μεσόγειο προς την Ευρώπη. Η εταιρεία EuroAsia Interconnector Limited ορίστηκε ως Φορέας Υλοποίησης του Έργου Κοινού Ενδιαφέροντος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μετά από εισήγηση της Κυπριακής Κυβέρνησης (ΥΕΕΒΤ– Υπουργείο Ενέργειας Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού) και την σύμφωνο γνώμη της Ελληνικής Κυβέρνησης (ΥΠΕΚΑ – Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής). Το έργο είναι από το 2013, ενταγμένο στη λίστα Έργων Κοινού Ενδιαφέροντος (PCI) της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπό τη μορφή συστάδας έργων (cluster PCI) αποτελούμενης από τα ακόλουθα υπο-έργα:

- PCI 3.10.1 - Διασύνδεση μεταξύ Hadera (Ισραήλ) και Κοφίνου (Κύπρος)
- PCI 3.10.2 - Διασύνδεση μεταξύ Κοφίνου (Κύπρος) και Κορακιάς Κρήτης (Ελλάδα)

Επισημαίνεται ότι η εσωτερική διασύνδεση μεταξύ Κορακιάς Κρήτης (Ελλάδα) και Αττικής (Ελλάδα) με απόφαση της Ελληνικής κυβέρνησης υλοποιείται πλέον ως Εθνικό Έργο από την Ελληνική Δημοκρατία διασφαλίζοντας ταυτόχρονα τα θέματα διαλειτουργικότητας και διασυνδεσιμότητας με το ΕΚΕ Euroasia Interconnector.

Στο πλαίσιο εξέτασης του αιτήματος επένδυσης που υπέβαλε ο Φορέας Υλοποίησης του Έργου Κοινού Ενδιαφέροντος 3.10.2 στις εμπλεκόμενες εθνικές ρυθμιστικές αρχές ΡΑΕ και ΡΑΕΚ, οι οποίες στις 10 Οκτωβρίου 2017 κατέληξαν σε συμφωνία Διασυνοριακού Επιμερισμού του Κόστους ως εξής:

- το Έργο Κοινού Ενδιαφέροντος με αριθμό 3.10.2 «Interconnection between Kofinou (CY) and Korakia, Crete (EL)», έχει φτάσει σε επαρκή βαθμό ωριμότητας για σκοπούς λήψης απόφασης,
- ο επιμερισμός του κόστους μεταξύ των δύο κρατών μελών είναι εύλογος και τεκμηριωμένος και υπάρχει καθαρός θετικός αντίκτυπος από τα αποτελέσματα του έργου στα εμπλεκόμενα μέρη,
- για το Βήμα 3 (Κύπρος-Κρήτη) του έργου υπ' αριθμό 3.10.2 Interconnection between Kofinou (CY) and Korakia, Crete (EL) η Κυπριακή Δημοκρατία θα επωμιστεί το 63% του κόστους υλοποίησης του έργου και η Ελληνική Δημοκρατία το 37%, νοουμένου ότι το έργο θα επιχορηγηθεί κατά 50% από ευρωπαϊκά κονδύλια.

2.3 Ο σκοπός της παρούσας Δήλωσης Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογίας Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού είναι να ρυθμίσει:

- α. τον τρόπο με τον οποίο η ΡΑΕΚ θα καθορίζει τα επιτρεπόμενα έσοδα για κάθε ρυθμιζόμενη δραστηριότητα, και
- β. τον τρόπο με τον οποίο θα καθορίζονται οι ρυθμιζόμενες διατιμήσεις.
- γ. τον τρόπο με τον οποίο θα διαμορφωθεί ένα πλαίσιο διαφάνειας για τον καθορισμό του Μεσοσταθμικού Κόστους Κεφαλαίου (Weighted Average Cost of Capital) το οποίο έχει ήδη συμπεριληφθεί στους όρους της Συμφωνίας Διασυνοριακού Επιμερισμού Κόστους για το έργο 3.10.2, και
- δ. με διαφανή τρόπο τα επιτρεπόμενα έσοδα του Φορέα Υλοποίησης ή μετέπειτα του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης που προκύπτουν για σκοπούς υλοποίησης του έργου 3.10.2.

- 3 Στόχοι της ρύθμισης των διατιμήσεων ηλεκτρικής ενέργειας και της χρέωσης χρήσης της διασύνδεσης του ΕΚΕ 3.10.2
- 3.1 Οι πρωταρχικοί στόχοι της ρύθμισης των διατιμήσεων είναι η μεγιστοποίηση της μακροχρόνιας ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας, η προστασία των συμφερόντων των πελατών βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα ενάντια στις τιμές που διαμορφώνονται σε μονοπωλιακή βάση, η εξυπηρέτηση των υποχρεώσεων δημόσιας ωφέλειας, η εξασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού και η προώθηση ενεργειακά αποδοτικών και ποιοτικών υπηρεσιών που παρέχονται από τους κατόχους Άδειας. Οι διατιμήσεις καθορίζονται στη βάση μίας μεθοδικής και συνεπούς εφαρμογής των αρχών που περιλαμβάνονται στην μεθοδολογία και οι προτάσεις και οι αποφάσεις των διατιμήσεων βασίζονται σε τεκμηριωμένα στοιχεία και διαμορφώνονται μετά από εμπειριστατωμένη διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη.
- 3.2 Πιο συγκεκριμένοι στόχοι των ρυθμιζόμενων διατιμήσεων είναι:
- α. να αντανakλούν το κόστος της υπηρεσίας έτσι ώστε να ενισχύεται η οικονομική αποδοτικότητα·
 - β. να επιτρέπουν την εύλογη προοπτική ανάκτησης οικονομικά αποδοτικού κόστους·
 - γ. να είναι δίκαιες και να μη δημιουργούν διακρίσεις μεταξύ πελατών, εκτός εάν δικαιολογούνται με βάση άλλους στόχους των διατιμήσεων, όπως η ενίσχυση της οικονομικής αποδοτικότητας·
 - δ. να αποφεύγονται οι διεπιδοτήσεις μεταξύ διαφορετικών δραστηριοτήτων του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας (ήτοι παραγωγή, ιδιοκτησία του συστήματος μεταφοράς, διαχείριση του συστήματος μεταφοράς, ιδιοκτησία του συστήματος διανομής, διαχείριση του συστήματος διανομής και προμήθεια ή και άλλων μη-ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων)·
 - ε. να είναι απλές, διαφανείς και προβλέψιμες·
 - στ. να ενθαρρύνουν την αποδοτική κατανάλωση από τους πελάτες·
 - ζ. να είναι συμβατές με τους σαφείς περιβαλλοντικούς στόχους που τίθενται από την Κυπριακή Δημοκρατία·
 - η. να επιτρέπουν την ανάκτηση του κόστους που προέκυψε σε αποδοτική βάση σε σχέση με τις υποχρεώσεις δημόσιας ωφέλειας και με την προώθηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης·
 - θ. να ενθαρρύνουν την διασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού·
 - ι. να παρέχουν κίνητρα στις ρυθμιζόμενες εταιρείες ώστε να λειτουργούν αποδοτικά, και
 - ια. να προωθούν την αποδοτικότητα και την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχονται από τους κατόχους Άδειας.
- 3.3 Πέραν από τους πιο πάνω στόχους οι βασικές αρχές που καθορίζονται στο ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο και με τις οποίες πρέπει να συμμορφώνεται η χρέωση της χρήσης της διασύνδεσης του ΕΚΕ 3.10.2 αφορούν:
- α. Στην προστασία των Χρηστών της Γραμμής Διασύνδεσης, ώστε οι χρεώσεις χρήσης της Γραμμής Διασύνδεσης που θα επιβάλλονται στους χρήστες (παραγωγοί) να αντικατοπτρίζουν το καθαρό θετικό όφελος που απολαμβάνουν από τη χρήση της γραμμής διασύνδεσης,
 - β. Στη συμμόρφωση με τις αρχές της διαφάνειας και της μη διακριτικής μεταχείρισης,
 - γ. Στη διευκόλυνση της αποδοτικής μακροπρόθεσμης ανάπτυξης και λειτουργίας του πανευρωπαϊκού διασυνδεδεμένου συστήματος και της αποδοτικής λειτουργίας της πανευρωπαϊκής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας,
 - δ. Στις αρχές δικαίου για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας και, κατά συνέπεια, στην ενίσχυση του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβανομένων υπόψη των ιδιοτεροτήτων των εθνικών και περιφερειακών αγορών, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης μηχανισμού αποζημίωσης για τις διασυνοριακές ροές ηλεκτρικής ενέργειας και εναρμονισμένων αρχών για τα διασυνοριακά τέλη μεταφοράς και τον επιμερισμό των διαθέσιμων δυναμικοτήτων των διασυνδέσεων μεταξύ των εθνικών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας,
 - ε. Στις θεμελιώδεις αρχές για εύρυθμες, ενοποιημένες αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες να επιτρέπουν την χωρίς διακρίσεις πρόσβαση στην αγορά για όλους τους παρόχους πηγών ενέργειας και τους πελάτες ηλεκτρικής ενέργειας, να ενδυναμώνουν τη θέση των καταναλωτών, να εξασφαλίζουν την ανταγωνιστικότητα στην παγκόσμια αγορά καθώς και την απόκριση ζήτησης, την αποθήκευση ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση, να διευκολύνουν τη συγκέντρωση κατανεμημένης ζήτησης και προσφοράς, και να καθιστούν δυνατή την ενοποίηση της αγοράς και του τομέα και την αποζημίωση με βάση την αγορά, της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές,
 - στ. Στην οριοθέτηση με διαφανή τρόπο των επιτρεπόμενων εσόδων του Φορέα Υλοποίησης ή μετέπειτα του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης που προκύπτουν για σκοπούς λειτουργίας και συντήρησης της Γραμμής Διασύνδεσης του ΕΚΕ 3.10.2 Euroasia Interconnector,
 - ζ. Στην οριοθέτηση με διαφανή τρόπο των επιτρεπόμενων εσόδων του Φορέα Υλοποίησης ή μετέπειτα του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης ή Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης (σε περίπτωση που ο διαχωρισμός κριθεί σκόπιμος) που προκύπτουν για σκοπούς υλοποίησης του ΕΚΕ 3.10.2 Euroasia Interconnector.
- 4 Θεσμικό πλαίσιο διατιμήσεων και χρεώσεων χρήσης της γραμμής διασύνδεσης
- 4.1 Η Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού έχει σχεδιαστεί σύμφωνα με τα παρακάτω έγγραφα:
- α. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 838/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Σεπτεμβρίου 2010 περί καθορισμού κατευθυντηρίων γραμμών για τον μηχανισμό αντιστάθμισης μεταξύ διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και για κοινή κανονιστική προσέγγιση σχετικά με την επιβολή των τελών μεταφοράς.

- β. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2013 σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την κατάργηση της Απόφασης αριθ. 1364/2006/ΕΚ και την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 713/2009, (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009.
- γ. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2015/1222 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουλίου 2015, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για την κατανομή της δυναμικότητας και τη διαχείριση της συμφόρησης.
- δ. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/1719 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Σεπτεμβρίου 2016, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριας γραμμής για τη μελλοντική κατανομή δυναμικότητας.
- ε. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.
- στ. Την Οδηγία (ΕΕ) 2012/27/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση, και την Οδηγία (ΕΕ) 2018/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2018 σχετικά με την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση.
- ζ. Την Οδηγία (ΕΕ) 2018/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, σχετικά με την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση.
- η. Την Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2009/72/ΕΕ.
- θ. Τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003 έως 2018 (Ν.122(Ι)/2003- Ν. 145(Ι)/2018)
- ι. Τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Διαδικασίες Χρέωσης Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού) Κανονισμούς του 2004, ΚΔΠ 472/2004.
- ια. Το έγγραφο του Ενεργειακού Φόρουμ των Πολιτών για την καλή πρακτική στην τιμολόγηση της ενέργειας (MEMO/09/429).
- ιβ. Τους περί της Ενεργειακής Απόδοσης Νόμους του 2009 έως 2015 (Ν. 31(Ι)/2009, Ν. 53(Ι)/2012, Ν. 56(Ι)/2014, Ν. 149(Ι)/2015).
- ιγ. Τους περί Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμους του 2006 μέχρι 2015 (Ν.174(Ι)/2006, Ν. 150(Ι)/2015).
- ιδ. Την Απόφαση ΠΑΕΚ υπ' αριθμό 216/2017 ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2017 σχετικά με τον Διασυνοριακό Επιμερισμό του Κόστους του Έργου Κοινού Ενδιαφέροντος Νο 3.10.2 Interconnection Between Kofinou (CY) and Korakia, Crete (EL) και Νο 3.10.3 Internal Line Between Korakia, Crete and Attica Region (EL).
- ιε. Την Απόφαση ΠΑΕΚ υπ' αριθμό 136/2021 ημερομηνίας 23 Απριλίου 2021 σχετικά με την Επικαιροποίηση και Ενημέρωση Συμφωνίας Διασυνοριακού Επιμερισμού Κόστους Έργου Κοινού Ενδιαφέροντος Νο 3.10.2 Interconnection Between Kofinou (CY) and Korakia, Crete (EL).

Οδηγία (ΕΕ) 2019/944

4.2 Η Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 αφορά τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και καταργεί την οδηγία 2009/72/ΕΚ.

4.3 Η Οδηγία ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- α. Οι ρυθμιστικές αρχές είναι υπεύθυνες για τον καθορισμό ή την έγκριση αρκετά πριν από την έναρξη ισχύος τους, τουλάχιστον των εθνικών μεθοδολογιών οι οποίες χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό ή τον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων για:
 - i. τη σύνδεση και την πρόσβαση στα εθνικά δίκτυα, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής ή των μεθοδολογιών τους. Τα εν λόγω τιμολόγια ή μεθοδολογίες καθιστούν δυνατή την πραγματοποίηση των αναγκών επενδύσεων στα δίκτυα, κατά τρόπο ώστε οι επενδύσεις αυτές να διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των δικτύων·
 - ii. την παροχή των επικουρικών υπηρεσιών οι οποίες θα εκτελούνται κατά τον πλέον οικονομικό τρόπο και θα παρέχουν τα κατάλληλα κίνητρα στους χρήστες του δικτύου ώστε να εξισορροπούν τις εισροές και εκροές τους. Οι επικουρικές υπηρεσίες παρέχονται ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια·
- β. Για να αυξηθεί η διαφάνεια στην αγορά και να διαθέτουν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και αποφάσεις ή προτάσεις σχετικά με απόφαση που αφορά τιμολόγια μεταφοράς και διανομής, οι ρυθμιστικές αρχές καθιστούν δημοσίως διαθέσιμα στους παράγοντες της αγοράς την αναλυτική μεθοδολογία και το υποκείμενο κόστος που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των σχετικών τιμολογίων δικτύου, διαφύλασσοντας παράλληλα την εμπιστευτικότητα εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.
- γ. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κατάλληλους και αποτελεσματικούς μηχανισμούς ρύθμισης, ελέγχου και διαφάνειας ώστε να αποφεύγεται κάθε κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, ιδίως σε βάρος των πελατών, καθώς και κάθε επιθετική συμπεριφορά.

Κανονισμός (ΕΕ) 2019/943

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2019/943 έχει ως σκοπό:

- α. Τον καθορισμό της βάσης για την αποδοτική επίτευξη των στόχων της Ενεργειακής Ένωσης

- β. Τον καθορισμό θεμελιωδών αρχών για εύρυθμες, ενοποιημένες αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες μεταξύ άλλων καθιστούν δυνατή την ενοποίηση της αγοράς και του τομέα
- γ. Τον καθορισμό δίκαιων κανόνων για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας και, κατά συνέπεια, η ενίσχυση του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων των εθνικών και περιφερειακών αγορών, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης μηχανισμού αποζημίωσης για τις διασυνοριακές ροές ηλεκτρικής ενέργειας και εναρμονισμένων αρχών για τα διασυνοριακά τέλη μεταφοράς και τον επιμερισμό των διαθεσίμων δυναμικοτήτων των διασυνδέσεων μεταξύ των εθνικών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας
- δ. Τη διευκόλυνση της δημιουργίας εύρυθμης και διαφανούς χονδρεμπορικής αγοράς που να συμβάλλει σε υψηλή στάθμη ασφάλειας του εφοδιασμού σε ηλεκτρική ενέργεια, και να προβλέπει μηχανισμούς για την εναρμόνιση των κανόνων στις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας.

4.5 Στον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- α. Τα τέλη που επιβάλλουν οι διαχειριστές δικτύου για την πρόσβαση στα δίκτυα, συμπεριλαμβανομένων των τελών σύνδεσης στα δίκτυα, των τελών χρήσης των δικτύων και, κατά περίπτωση, των τελών για συναφείς ενισχύσεις δικτύων, πρέπει να αντανakλούν το κόστος, να είναι διαφανή, να λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη ασφάλειας και ευελιξίας των δικτύων και να αντανakλούν το πραγματικό κόστος που προκύπτει στο βαθμό που αντιστοιχεί στο κόστος αποτελεσματικού και διαρθρωτικά συγκρίσιμου διαχειριστή δικτύου και να εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις.
- β. Η μέθοδος που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των τελών δικτύου υποστηρίζει κατά τρόπο ουδέτερο τη μακροπρόθεσμη γενική αποδοτικότητα του συστήματος μέσω ενδείξεων τιμών προς πελάτες και παραγωγούς και ειδικότερα εφαρμόζεται κατά τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις, είτε θετικές είτε αρνητικές, μεταξύ παραγωγής που συνδέεται στο επίπεδο διανομής και παραγωγής που συνδέεται στο επίπεδο μεταφοράς.
- γ. Οι μεθοδολογίες τιμολόγησης απηχούν σταθερά κόστη για τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και διανομής και τους παρέχουν κατάλληλα κίνητρα τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, προκειμένου να αυξηθεί η αποδοτικότητα, συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής αποδοτικότητας, να προαχθεί η ενοποίηση της αγοράς και η ασφάλεια εφοδιασμού, να στηριχθούν οι αποδοτικές επενδύσεις και οι συναφείς ερευνητικές δραστηριότητες, και να διευκολυνθεί η καινοτομία προς το συμφέρον των καταναλωτών σε πεδία όπως της ψηφιοποίησης, των υπηρεσιών ευελιξίας και της διασύνδεσης.

Οι περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμοι

4.4 Ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμος του 2003 (Ν.122(Ι)/2003) και όλες οι τροποποιήσεις του, που αφορά τη ρύθμιση της αγοράς ηλεκτρισμού στη Δημοκρατία.

Οι περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Διαδικασίες Χρέωσης Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού) Κανονισμοί του 2004, ΚΔΠ 472/2004

4.5 Οι περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Διαδικασίες Χρέωσης Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού) Κανονισμοί του 2004, ΚΔΠ 472/2004 αναφέρονται στις διαδικασίες που ακολουθούνται και στις διαβουλεύσεις που πραγματοποιούνται για τον καθορισμό των διατιμήσεων και χρεώσεων των επιχειρήσεων/κατόχων Άδειας που δραστηριοποιούνται στην αγορά ηλεκτρισμού.

Οδηγία (ΕΕ) 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση, μαζί με την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2002

4.6 Η Οδηγία 2012/27/ΕΕ, μαζί με την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2002, καθιερώνει ένα κοινό πλαίσιο μέτρων για την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων παροχής πληροφοριών τιμολόγησης στους τελικούς πελάτες.

4.7 Τα άρθρα 9,10,11, 15 και το Παράρτημα VII της Οδηγίας ορίζουν, μεταξύ άλλων, θέματα σχετικά με τη μέτρηση και την τιμολόγηση της ατομικής κατανάλωσης.

Συγκεκριμένα αναφορικά με τις διατιμήσεις, σύμφωνα με το Άρθρο 15:

α. τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την κατάργηση των κινήτρων στις διατιμήσεις μεταφοράς και διανομής που αποβαίνουν σε βάρος της συνολικής απόδοσης (συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής απόδοσης) του συστήματος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή εκείνα που ενδέχεται να παρεμποδίζουν τη συμμετοχή της ανταπόκρισης στη ζήτηση, στις αγορές εξισορρόπησης και στην παροχή επικουρικών υπηρεσιών·

β. τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι διατιμήσεις παρέχουν στους προμηθευτές τη δυνατότητα να βελτιώνουν τη συμμετοχή των πελατών στην αποδοτικότητα του συστήματος, συμπεριλαμβανομένης της ανταπόκρισης στη ζήτηση ανάλογα με τις εθνικές συνθήκες.

γ. τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η ρύθμιση και οι διατιμήσεις του συστήματος πληρούν τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης του παραρτήματος XI της εν λόγω Οδηγίας, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές και τους κώδικες που εκπονήθηκαν σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 714/2009 σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας.

5 Επιτρεπόμενα έσοδα

5.1 Η ΡΑΕΚ θα καθορίζει τα επιτρεπόμενα έσοδα, σύμφωνα με τη ρυθμιστική εξέταση και σύμφωνα με τους στόχους που ορίζονται στις παραγράφους 3.1 και 3.2, για κάθε μια από τις δραστηριότητες της παραγωγής από παραγωγό με δεσπόζουσα θέση, της ιδιοκτησίας του συστήματος μεταφοράς, της διαχείρισης του συστήματος μεταφοράς, της ιδιοκτησίας του συστήματος διανομής, της διαχείρισης του συστήματος διανομής και της προμήθειας από προμηθευτή με δεσπόζουσα θέση.

- 5.2 Η περίοδος ρυθμιστικού ελέγχου για κάθε ρυθμιζόμενη δραστηριότητα θα είναι εκείνη που ορίζεται στο Παράρτημα 4.
- 5.3 Πριν από την έναρξη κάθε περιόδου ρυθμιστικού ελέγχου, η ΠΑΕΚ θα προβαίνει σε ρυθμιστική εξέταση για τον καθορισμό των επιτρεπόμενων εσόδων κάθε δραστηριότητας για την εν λόγω περίοδο ρυθμιστικού ελέγχου.
- Ο στόχος της ρυθμιστικής εξέτασης θα είναι να δοθούν κίνητρα στον πάροχο κάθε ρυθμιζόμενης δραστηριότητας για τη μείωση του ελέγξιμου κόστους, επιτρέποντας ταυτόχρονα στον πάροχο της δραστηριότητας την εύλογη προοπτική ανάκτησης του κόστους προκειμένου να διατηρεί μια βιώσιμη αποδοτική επιχείρηση. Ο πάροχος μίας ρυθμιζόμενης δραστηριότητας θα επιβραβεύεται για κάθε θετική απόδοση που επιτυγχάνει στη μείωση του ελέγξιμου κόστους ή θα επιβαρύνεται με το σύνολο του κόστους κάθε αρνητικής απόδοσης, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο Παράρτημα 3 της παρούσας απόφασης. Ο έλεγχος εφαρμογής των κινήτρων μείωσης των ελέγξιμων λειτουργικών δαπανών θα πραγματοποιείται σε ετήσια βάση και η μείωση του ελέγξιμου κόστους δε θα μεταφέρεται ως απολογιστική προσαρμογή στα επιτρεπόμενα έσοδα της τρέχουσας ή της επόμενης περιόδου ρυθμιστικού ελέγχου, παρά μόνο όπως προβλέπεται σύμφωνα με την προσαρμογή ενός συντελεστή Κ που περιγράφεται στην παράγραφο 6.4. Νοείται ότι τα Επιτρεπόμενα Έσοδα που πηγάζουν από μη ελέγξιμες λειτουργικές δαπάνες (όπως αυτές ορίζονται στο Παράρτημα 3) θα αναπροσαρμόζονται όπου υπάρχουν διαφορές στις προβλέψεις ή διαφοροποιήσεις παραγόντων.
- 5.4 Τα επιτρεπόμενα έσοδα για κάθε δραστηριότητα που αναφέρεται στην παράγραφο 5.1, με εξαίρεση την προμήθεια από προμηθευτή με δεσπόζουσα θέση, θα περιλαμβάνουν ένα κεφαλαιουχικό σκέλος και ένα λειτουργικό σκέλος, ως ακολούθως:
- Το κεφαλαιουχικό σκέλος των επιτρεπόμενων εσόδων θα περιλαμβάνει την απόσβεση των παγίων που περιλαμβάνονται στη ΡΒΑΠ και την επιτρεπόμενη απόδοση επί της μέσης ΡΒΑΠ. Η ΡΒΑΠ θα καθορίζεται σύμφωνα με το Παράρτημα 1. Ο επιτρεπόμενος συντελεστής απόδοσης της ΡΒΑΠ θα αντιστοιχεί στο Μέσο Σταθμικό Κόστος Κεφαλαίου (ΜΣΚΚ), το οποίο θα καθορίζεται σύμφωνα με το Παράρτημα 2.
 - Το λειτουργικό σκέλος των επιτρεπόμενων εσόδων θα καθορίζεται σύμφωνα με το Παράρτημα 3.
- 5.5 Το επιτρεπόμενο ΜΣΚΚ για μια δραστηριότητα θα καθορίζεται στο πλαίσιο της περιοδικής ρυθμιστικής εξέτασης σύμφωνα με το Παράρτημα 2 βάσει των πραγματικών στοιχείων και θα αποτελεί ονομαστικό συντελεστή απόδοσης. Κατά τη διάρκεια της περιοδικής ρυθμιστικής εξέτασης, η ΠΑΕΚ δύναται να αποφασίσει να δεικτοδοτήσει το ΜΣΚΚ ή τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό του ΜΣΚΚ με τρόπο ώστε το ΜΣΚΚ να ποικίλει κατά την περίοδο ρυθμιστικού ελέγχου. Ο στόχος αυτής της δεικτοδότησης είναι η προστασία της επιχείρησης που αναλαμβάνει τη ρυθμιζόμενη δραστηριότητα από ανεξέλεγκτες μεταβολές στο κόστος χρηματοδότησής της.
- 5.6 Η ΡΒΑΠ για μια δραστηριότητα θα υπολογίζεται και στο τέλος κάθε έτους απολογιστικά σύμφωνα με το Παράρτημα 1, και θα υπάρχει μια απολογιστική αναπροσαρμογή στο κεφαλαιουχικό σκέλος των επιτρεπόμενων εσόδων βασισμένη στις πραγματικές κεφαλαιουχικές δαπάνες του έτους οι οποίες έχουν περιληφθεί στη ΡΒΑΠ. Εάν οι κεφαλαιουχικές δαπάνες είναι ψηλότερες από τις προϋπολογιζόμενες, η διαφορά θα μεταφέρεται στις διατιμήσεις μόνο στο βαθμό που η ΠΑΕΚ θεωρεί την υπέρβαση εύλογη. Η απολογιστική αναπροσαρμογή θα εφαρμόζεται στις διατιμήσεις επόμενου έτους της περιόδου ρυθμιστικού ελέγχου και θα αναπροσαρμόσει το προβλεπόμενο κεφαλαιουχικό σκέλος των επιτρεπόμενων εσόδων για την υπολειπόμενη περίοδο ρυθμιστικού ελέγχου. Η κάθε ρυθμιζόμενη δραστηριότητα θα πρέπει στο τέλος κάθε έτους να υποβάλλει στη ΠΑΕΚ αναλυτικές καταστάσεις με τα ακόλουθα στοιχεία:
- τις πραγματικές κεφαλαιουχικές δαπάνες του έτους υπό αναφορά
 - σύγκριση των πραγματικών κεφαλαιουχικών δαπανών με τις κεφαλαιουχικές δαπάνες που είχαν περιληφθεί στην προϋπολογιζόμενη ΡΒΑΠ και εγκριθεί από τη ΠΑΕΚ
 - πληροφορίες για τους λόγους της διαφοροποίησης, είτε αυτή είναι θετική είτε αρνητική.
- Εάν η ρυθμιζόμενη δραστηριότητα έχει προβεί ή σχεδιάζει να προβεί σε κεφαλαιουχικές δαπάνες οι οποίες δεν είχαν περιληφθεί στη ΡΒΑΠ και τις οποίες θεωρεί ότι πρέπει να περιληφθούν στη ΡΒΑΠ υποχρεούται να υποβάλει στη ΠΑΕΚ αιτιολογημένο αίτημα για έγκριση συμπερίληψης της κάθε δαπάνης στη ΡΒΑΠ. Χωρίς την ανάλογη έγκριση της ΠΑΕΚ δεν έχει το δικαίωμα συμπερίληψης των δαπανών αυτών στη ΡΒΑΠ της δραστηριότητας. Το πιο πάνω θα ισχύει και στην περίπτωση που η ρυθμιζόμενη δραστηριότητα προβεί σε σημαντικές κεφαλαιουχικές δαπάνες/ επενδύσεις οι οποίες δεν έχουν εγκριθεί για συμπερίληψη στη ΡΒΑΠ.
- Τα πρώτα έτη της νέας περιόδου ρυθμιστικού ελέγχου θα περιλαμβάνουν αναπροσαρμογές των τελευταίων ετών της πρώτης περιόδου ρυθμιστικού ελέγχου.
- 5.7 Το λειτουργικό σκέλος των επιτρεπόμενων εσόδων θα προσαρμόζεται σύμφωνα με το Παράρτημα 3 και, ανάλογα με την περίπτωση, σύμφωνα με τη μεθοδολογία προσαρμογής της τιμής των καυσίμων που περιγράφεται στην παράγραφο 7.12.
- 5.8 Τα επιτρεπόμενα έσοδα για κάθε δραστηριότητα θα λαμβάνουν υπόψη τις συνεισφορές πελατών έτσι ώστε η δραστηριότητα να μην υπεραμείβεται.
- 5.9 Τα επιτρεπόμενα έσοδα για την προμήθεια από έναν προμηθευτή με δεσπόζουσα θέση θα καθορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 7.54 και 7.55 για να καλύπτουν το εύλογο κόστος διαχείρισης της επιχείρησης (περιλαμβανομένων αποσβέσεων) πλέον επιτρεπόμενο περιθώριο επί του εύλογου κόστους διαχείρισης της επιχείρησης.

- 5.10 Η PAEK με Απόφαση της καθορίζει μεθοδολογία αναφορικά με τις προϋπολογιστικές και απολογιστικές αναπροσαρμογές επιτρεπόμενων εσόδων εντός της περιόδου ρυθμιστικού ελέγχου και τα σχετικά χρονοδιαγράμματα υποβολής στοιχείων προς τη PAEK από τις ρυθμιζόμενες δραστηριότητες.
- 5.11 Η PAEK διατηρεί το δικαίωμα, όπου υπάρχουν κατά την κρίση της σημαντικές διαφοροποιήσεις στην αγορά ηλεκτρισμού κατά τη διάρκεια της περιόδου ρυθμιστικού ελέγχου, να επεμβαίνει τροποποιητικά και να ζητά διαφοροποίηση ή να εγκρίνει διαφοροποίηση στα επιτρεπόμενα έσοδα και στις διατιμήσεις (περιλαμβανομένης και της δομής των διατιμήσεων) ηλεκτρικής ενέργειας, με στόχο να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία της αγοράς στα πλαίσια του υγιούς ανταγωνισμού προς όφελος των πελατών, σύμφωνα με τον Νόμο.
- 5.12 Σε σχέση με το ΕΚΕ 3.10.2 γραμμή διασύνδεσης Κρήτης-Κύπρου, τα επιτρεπόμενα έσοδα υπολογίζονται στη βάση συνιστωσών που αφορούν τα προβλεπόμενα έξοδα συντήρησης και λειτουργικά έξοδα (OPEX), συν μιας απόδοσης στη ΡΒΑΠ και τις αποσβέσεις επί της μέσης ΡΒΑΠ. Το εγκεκριμένο μεσοσταθμικό κόστος κεφαλαίου (WACC), της γραμμής διασύνδεσης Κύπρου-Κρήτης, περιλαμβανομένου ενός ποσού ως WACC premium, βασίζεται στις συνθήκες που ισχύουν επί του παρόντος, και αναφέρεται στη Συμφωνία PAE-PAEK για το Διασυννοριακό Επιμερισμό Κόστους του Έργου Κοινού Ενδιαφέροντος Νο 3.10.2 Interconnection Between Kofinou (CY) and Korakia, Crete (EL) ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2017 και η οποία επικαιροποιήθηκε στις 23 Απριλίου 2021. Σε περίπτωση σημαντικών αλλαγών στις τρέχουσες συνθήκες, το επιτρεπόμενο WACC μπορεί να διαφοροποιηθεί σε σχέση με την Κύπρο και εφόσον εξασφαλιστεί η προηγούμενη έγκριση της PAEK. Οι όροι αναφορικά με την διάρκεια των αποσβέσεων για το ΕΚΕ 3.10.2 καθορίζονται από την PAEK και δύνανται να διαφοροποιούνται από τους όρους των υπολοίπων επενδύσεων σύμφωνα με τον Κανονισμό(ΕΕ) 347/2013, καθότι η γραμμή διασύνδεσης Κρήτης – Κύπρου εντάσσεται στα ευρωπαϊκά έργα κοινού ενδιαφέροντος και κρίνεται ως έργο μείζονος σημασίας για την Κύπρο, με διασυννοριακό αντίκτυπο και ιδιαίτερα θετικές επιδράσεις σε εθνικό, περιφερειακό και ενωσιακό επίπεδο και με μεγαλύτερη ωφέλιμη διάρκεια ζωής και με υψηλότερο βαθμό επικινδυνότητας καθόσον αφορά την υλοποίηση, κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση του, συγκρινόμενο με τις λοιπές επενδύσεις.
- 6 Γενική δομή διατιμήσεων ηλεκτρικής ενέργειας
- 6.1 Οι διατιμήσεις για αγαθά ή υπηρεσίες που παρέχονται μέσω μιας ρυθμιζόμενης δραστηριότητας θα είναι ρυθμιζόμενες και, για την αποφυγή αμφιβολιών, όλες οι διατιμήσεις προς τελικούς πελάτες που εξυπηρετούνται από έναν προμηθευτή ο οποίος ρυθμίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 2.1(στ) θα ρυθμίζονται σύμφωνα με τους στόχους που ορίζονται στις παραγράφους 3.1 και 3.2 και τις αρχές που ορίζονται στην παράγραφο 6.13.
- 6.2 Ο πάροχος ή ο κατά νόμο διαχειριστής ενός ρυθμιζόμενου προϊόντος ή μιας ρυθμιζόμενης υπηρεσίας θα εφαρμόζει μια διατίμηση που ισχύει για το παρεχόμενο προϊόν ή την παρεχόμενη υπηρεσία. Πριν από το έτος κατά το οποίο θα εφαρμόζεται η διατίμηση, ο πάροχος ή ο κατά νόμο διαχειριστής θα προτείνει τη διατίμηση στη PAEK. Η PAEK θα εξετάζει τη διατίμηση έναντι των στόχων που ορίζονται στις παραγράφους 3.1 και 3.2 και θα αποφασίζει εάν θα εγκρίνει ή θα αιτηθεί τροποποίηση της πρότασης. Κατά την εξέταση της διατίμησης μπορεί να απαιτηθεί συμβιβασμός μεταξύ δύο ή περισσότερων στόχων.
- 6.3 Οι ρυθμιζόμενες διατιμήσεις για ένα έτος θα καθορίζονται με τρόπο ώστε να ανακτώνται τα επιτρεπόμενα έσοδα για το συγκεκριμένο έτος για τη ρυθμιζόμενη δραστηριότητα της παραγωγής, της ιδιοκτησίας του συστήματος μεταφοράς, της διαχείρισης του συστήματος μεταφοράς, της ιδιοκτησίας του συστήματος διανομής, της διαχείρισης του συστήματος διανομής και της προμήθειας.
- 6.4 Τα επιτρεπόμενα έσοδα που πρόκειται να ανακτηθούν μέσω των ρυθμιζόμενων διατιμήσεων δικτύου (Δ-ΧΣ, Δ-ΧΜ, Δ-ΧΧ) και της ρυθμιζόμενης διατίμησης παραγωγής (Δ-Χ) θα περιλαμβάνουν έναν συντελεστή προσαρμογής K που θα υπολογίζεται για τη κάθε διατίμηση ξεχωριστά σε ετήσια βάση ώστε να λαμβάνεται υπόψη η θετική ή αρνητική απόκλιση στην ανάκτηση των επιτρεπόμενων εσόδων κατά το προηγούμενο έτος που οφείλεται σε εύλογα μη ελέγξιμα σφάλματα πρόβλεψης της ενεργειακής ζήτησης.
- 6.5 Ο συντελεστής προσαρμογής K θα υπολογίζεται από τον πάροχο ή τον κατά νόμο διαχειριστή της ρυθμιζόμενης υπηρεσίας, και ο υπολογισμός θα ελέγχεται και θα εγκρίνεται από τη PAEK.
- 6.6 Ο συντελεστής προσαρμογής K υπολογίζεται βάσει της συνολικά εξαχθείσας ενέργειας στην περίπτωση της διατίμησης παραγωγής (Δ-Χ) και βάσει της αντίστοιχης καταμετρημένης ενεργειακής ζήτησης πελατών στην περίπτωση της κάθε διατίμησης δικτύων (Δ-ΧΣ, Δ-ΧΜ, Δ-ΧΧ). Ο συντελεστής προσαρμογής K μπορεί να είναι χαμηλότερος ή υψηλότερος της μονάδας. Ο συντελεστής προσαρμογής K πιθανώς θα περιλαμβάνει πρόβλεψη τόκου, η οποία θα εγκρίνεται από τη PAEK.
- 6.7 Στην περίπτωση της χρήσης της γραμμής διασύνδεσης Κύπρου -Κρήτης (ΕΚΕ 3.10.2) θα επιβάλλεται χρέωση στους χρήστες (παραγωγούς) της γραμμής την οποία θα επωφελείται ο Διαχειριστής της Γραμμής Διασύνδεσης (στο παρόν στάδιο ο Φορέας Υλοποίησης).
- 6.8 Οι κατηγορίες διατιμήσεων καθώς και η χρέωση χρήσης της γραμμής διασύνδεσης, θα καθορίζονται σύμφωνα με τον ακόλουθο Πίνακα 1 της παρούσας Δήλωσης Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογίας Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού.

Πίνακας 1: Κατηγορίες διατιμήσεων

Περιγραφή	Διατιμήσεις
Δ-Χ	Διατίμηση ηλεκτρικής ενέργειας χονδρικής, η οποία επιβάλλεται στην πώληση ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από τη ρυθμιζόμενη επιχείρηση μέσω Διμερών Συμβολαίων σε οποιαδήποτε επιχείρηση (ρυθμιζόμενη ή μη ρυθμιζόμενη)
Δ-ΧΣ	Διατίμηση χρήσης του Συστήματος Μεταφοράς (36kV και άνω)
Δ-ΧΜ	Διατίμηση χρήσης του Συστήματος Διανομής (μέση τάση: άνω του 1kV και κάτω των 36kV), που περιλαμβάνει ένα στοιχείο χρέωσης το οποίο σχετίζεται με το Διαχειριστή του Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ).
Δ-ΧΧ	Διατίμηση χρήσης του Συστήματος Διανομής (χαμηλή τάση: έως και 1kV), που περιλαμβάνει ένα στοιχείο χρέωσης το οποίο σχετίζεται με το ΔΣΔ
Δ-ΕΛ	Διατίμηση υπηρεσιών εμπορολογιστικής διαχείρισης που παρέχονται στους πελάτες (έκδοση τιμολογίων, κ.λπ.)
Δ-ΕΥ	Διατίμηση για την παροχή Επικουρικών Υπηρεσιών
Δ-ΥΔΩ	Διατίμηση για την ανάκτηση των δαπανών των ΥΔΩ
Δ-ΔΣΜ	Διατίμηση για την ανάκτηση των δαπανών του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ)
Δ-MET	Διατίμηση για την ανάκτηση των δαπανών μετρήσεων που ανακύπτουν από το Διαχειριστή του Συστήματος Διανομής (για χρήστες που συνδέονται στο Σύστημα Διανομής)
Δ-ΠΠ	Διατιμήσεις προμήθειας και χρεώσεις αγοράς ηλεκτρισμού στον πελάτη
Δ-ΑΠ	Διατίμηση ανταγωνιστικού κόστους ρυθμιζόμενης επιχείρησης προμήθειας για την παροχή ηλεκτρισμού στους πελάτες
Δ-ΧΓΔ	Διατίμηση για τη χρήση της γραμμής διασύνδεσης

6.9 Οι παρακάτω διατιμήσεις που χρεώνονται στους προμηθευτές θα ρυθμίζονται: Δ-ΕΥ, Δ-MET. Η παρακάτω διατίμηση θα χρεώνεται στους προμηθευτές και δεν θα ρυθμίζεται παρά μόνο όταν επιβάλλεται από παραγωγό που ρυθμίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 2.1(α): Δ-Χ

6.10 Ένας προμηθευτής που δεν κατέχει δεσπόζουσα θέση θα είναι ελεύθερος να αποφασίσει για τον τρόπο με τον οποίο θα μετακυλίσει το κόστος των Δ-ΕΥ, Δ-MET και το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας που προμηθεύτηκε μέσω της Χονδρικής Αγοράς Ηλεκτρισμού ή/και μέσω του μηχανισμού Εκκαθάρισης Αποκλίσεων και οποιοδήποτε άλλο κόστος επιβαρύνεται βάσει των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού στους τελικούς χρήστες σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στην παράγραφο 6.13.

6.11 Οι παρακάτω διατιμήσεις που χρεώνονται στους Εκπροσώπους Φορτίου θα ρυθμίζονται και οι προμηθευτές θα μετακυλίσουν τις διατιμήσεις στους πελάτες τους: Δ-ΧΣ, Δ-ΧΜ, Δ-ΧΧ, Δ-ΥΔΩ, Δ-ΔΣΜ.

6.12 Οι παρακάτω διατιμήσεις που επιβάλλονται στους τελικούς πελάτες δεν θα ρυθμίζονται, παρά μόνο όταν επιβάλλονται από προμηθευτή που ρυθμίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 2.1(στ): Δ-ΕΛ.

6.13 Οι διατιμήσεις στους πελάτες δύνανται να διαφοροποιούνται ανά κατηγορία πελατών ανάλογα με τα χαρακτηριστικά που αντικατοπτρίζουν το κόστος, αλλά δεν δύνανται να διαφοροποιούνται ανάλογα με τη γεωγραφική θέση του πελάτη εντός της Κύπρου.

7 Μεθοδολογία διατιμήσεων

7.1 Η μεθοδολογία διατιμήσεων εφαρμόζεται στις ρυθμιζόμενες διατιμήσεις. Όλες οι ρυθμιζόμενες διατιμήσεις θα πληρούν τους στόχους που ορίζονται στις παραγράφους 3.1 και 3.2 και, επιπλέον, όλες οι διατιμήσεις που επιβάλλονται στους πελάτες θα πληρούν τις αρχές που ορίζονται στην παράγραφο 6.13.

7.2 Ορισμένες παράμετροι που θα χρησιμοποιούνται στον καθορισμό των διατιμήσεων θα ορίζονται κατά καιρούς από τη ΡΑΕΚ. Οι αρχικές τιμές των παραμέτρων ορίζονται στο Παράρτημα 4.

7.3 Όσον αφορά στις διατιμήσεις Δ-Χ, Δ-ΧΣ, Δ-ΧΜ, Δ-ΧΧ, Δ-ΑΠ και Δ-ΠΠ εφαρμόζονται οι πρόνοιες του Παραρτήματος XI της Οδηγίας 2012/27/ΕΚ και της τροποποίησής της για την ενεργειακή απόδοση.

7.4 Όσο αφορά τις διατιμήσεις χρήσης του Συστήματος Μεταφοράς και του Συστήματος Διανομής (Δ-ΧΣ, Δ-ΧΜ, Δ-ΧΧ), εφαρμόζονται οι ακόλουθες γενικές αρχές καθορισμού των χρεώσεων:

- Οι διατιμήσεις εφαρμόζονται αποκλειστικά για τα φορτία (καταναλώσεις) του Συστήματος Μεταφοράς και του Συστήματος Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της Κύπρου. Μονάδες παραγωγής καθώς και μονάδες αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας «ανάντη του μετρητή» απαλλάσσονται από τις εν λόγω διατιμήσεις.
- Στην περίπτωση τελικού χρήστη με επιτόπια παραγωγή (αυτοπαραγωγή), οι διατιμήσεις θα εφαρμόζονται όπως εκάστοτε ρυθμίζεται με βάση τις σχετικές Αποφάσεις της ΡΑΕΚ, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος (ιδίως παράγραφοι 7.16 έως 7.44).

- Οι εγκαταστάσεις φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων υπόκεινται στις ίδιες ρυθμίσεις που προβλέπονται για τους καταναλωτές του Συστήματος Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της Κύπρου.

7.5 Όσο αφορά τις διατιμήσεις χρήσης του Συστήματος Διανομής (Δ-ΧΜ, Δ-ΧΧ), το συνολικό ετήσιο επιτρεπόμενο έσοδο $EE_{\Delta\Delta}$ για το Σύστημα Διανομής επιμερίζεται στο μέρος του που αφορά το Δίκτυο Μέσης Τάσης (ΜΤ), EE_{MT} , και στο υπόλοιπο που αφορά το Δίκτυο Χαμηλής Τάσης (ΧΤ), EE_{XT} ($EE_{\Delta\Delta} = EE_{MT} + EE_{XT}$), με κλείδα επιμερισμού d (%), (ποσοστό % του συνολικού εσόδου για κάθε επίπεδο τάσης - ΜΤ και ΧΤ), ώστε: $EE_{MT} = EE_{\Delta\Delta} \times d(\%)/100$ και $EE_{XT} = EE_{\Delta\Delta} \times (100-d(\%))/100$. Η κλείδα επιμερισμού προσδιορίζεται από τον ΔΣΔ στη βάση σχετικής μελέτης που θα εκπονήσει και θα επικαιροποιεί πριν την αρχή κάθε ρυθμιστικής περιόδου. Η μελέτη αυτή θα πρέπει να διακρίνει τις δαπάνες που αφορούν το κάθε δίκτυο ΜΤ ή ΧΤ (π.χ. με βάση τα πάγια κάθε δικτύου ΜΤ ή ΧΤ για αποσβέσεις και αποδόσεις, τα αντίστοιχα τέλη διέλευσης, τις αντίστοιχες νέες επενδύσεις κλπ.) και να επιμερίσει κοινές δαπάνες (π.χ. μισθοδοσία, έξοδα διοίκησης κλπ.) με κατάλληλες κλείδες επιμερισμού για κάθε κατηγορία δαπανών, ώστε στο τέλος να προκύψει η τελική κλείδα επιμερισμού d (%) του συνολικού ετήσιου επιτρεπόμενου εσόδου.

Δ-Χ: Διατίμηση Ηλεκτρικής Ενέργειας Χονδρικής

7.6 Η Δ-Χ είναι η διατίμηση ηλεκτρικής ενέργειας χονδρικής. Η Δ-Χ θα εφαρμόζεται σε όλες τις πωλήσεις ενέργειας από παραγωγούς με δεσπόζουσα θέση, με εξαίρεση την ενέργεια που πωλείται από αυτούς μέσω της Προ-ημερήσιας Αγοράς και της Ενδοημερήσιας Αγοράς (εφόσον υφίσταται), της Ενέργειας Εξισορρόπησης που παρέχεται κατά τη λειτουργία της Αγοράς Εξισορρόπησης Πραγματικού Χρόνου, των συμβάσεων επικουρικών υπηρεσιών με το ΔΣΜΚ και των συμβάσεων μακροχρόνιας εφεδρείας με το ΔΣΜΚ. Για την αποφυγή αμφιβολιών, η Δ-Χ θα εφαρμόζεται στην πώληση ηλεκτρικής ενέργειας από όλους τους ρυθμιζόμενους παραγωγούς μέσω Διμερών Συμβολαίων σε οποιαδήποτε επιχείρηση (ρυθμιζόμενη ή μη ρυθμιζόμενη). Επίσης, διευκρινίζεται ότι αρχικά επιτρέπεται η πώληση ηλεκτρικής ενέργειας από όλους τους ρυθμιζόμενους παραγωγούς μέσω Διμερών Συμβολαίων μόνο σε ρυθμιζόμενους προμηθευτές. Η δυνατότητα πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας από τους ρυθμιζόμενους παραγωγούς μέσω Διμερών Συμβολαίων σε μη ρυθμιζόμενους προμηθευτές είναι δυνατόν να επιτραπεί με μελλοντική απόφαση της ΡΑΕΚ.

7.7 Η διατίμηση ηλεκτρικής ενέργειας χονδρικής Δ-Χ θα αποτελεί τη βάση για ρυθμιζόμενα συμβόλαια μεταξύ του παραγωγού με δεσπόζουσα θέση και άλλων συμμετεχόντων καθώς θα μπορεί να προσφερθεί ένα εύρος προϊόντων από τον παραγωγό με δεσπόζουσα θέση. Οι σχετικές διαδικασίες θα ρυθμίζονται από τη ΡΑΕΚ και διαφορετικά προϊόντα θα τιμολογούνται σε διαφορετικές τιμές. Η διατίμηση παροχής ενέργειας θα είναι στη βάση της αντίστοιχης Δ-Χ.

7.8 Με εξαίρεση όσα προβλέπονται στην παράγραφο 7.9, η Δ-Χ θα καθορίζεται με τρόπο ώστε να είναι δυνατή η ανάκτηση του επιτρεπόμενου κόστους του ρυθμιζόμενου παραγωγού, μείον τα καθαρά έσοδα από:

- α. την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας από συμβατικές μονάδες παραγωγής και σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας μέσω της Προ-ημερήσιας Αγοράς,
- β. την παροχή Εφεδρείας Συγκράτησης της Συχνότητας (FCR), Εφεδρείας Αποκατάστασης Συχνότητας με Αυτόματη Ενεργοποίηση (aFRR) και Εφεδρείας Αποκατάστασης Συχνότητας με Χειροκίνητη Ενεργοποίηση (mFRR) ή άλλων τύπων εφεδρειών στη Διαδικασία Ολοκληρωμένου Προγραμματισμού,
- γ. την παροχή Ενέργειας Εξισορρόπησης στην Αγορά Εξισορρόπησης Πραγματικού Χρόνου,
- δ. την παροχή Εφεδρείας Αντικατάστασης, εφόσον απαιτηθεί,
- ε. την παροχή Εφεδρείας Απρόοπτων Καταστάσεων, εφόσον απαιτηθεί,
- στ. την παροχή Υψηλής Επανεκκίνησης μετά από Ολική Σβέση, εφόσον απαιτηθεί,
- ζ. την παροχή Ενέργειας Έκτακτης Ανάγκης πέραν της Καταχωρημένης Ισχύος, εφόσον απαιτηθεί,
- η. την παροχή Διαθεσιμότητας Εφεδρείας Απρόοπτων Καταστάσεων για τις Συμβεβλημένες μονάδες παραγωγής, εφόσον απαιτηθεί,
- θ. την απαίτηση συγχρονισμού των Μονάδων Παραγωγής και των Συμβεβλημένων Μονάδων εκτελώντας Εντολή Ένταξης η οποία προκύπτει από τη Διαδικασία Ολοκληρωμένου Προγραμματισμού, εφόσον απαιτηθεί,
- ι. την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από τρίτους παραγωγούς με συμβατικές μονάδες,
- ια. την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από παραγωγούς ΑΠΕ εκτός Εθνικών Σχεδίων Χορηγιών
- ιβ. οποιαδήποτε άλλη κατηγορία εσόδων προκύψει μελλοντικά βάσει των διατάξεων των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού.

Στις ανωτέρω κατηγορίες εσόδων δεν συμπεριλαμβάνονται Χρεώσεις Μη Συμμόρφωσης που τυχόν θα επιβάλλονται στον ρυθμιζόμενο παραγωγό καθώς και το κόστος από την εκκαθάριση των μη εντεταλμένων αποκλίσεων ως αποτέλεσμα της συμμετοχής του στη Χονδρική Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας και την Αγορά Εξισορρόπησης Πραγματικού Χρόνου, βάσει των ισχυουσών διατάξεων των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού. Συνεπώς, το κόστος που προκύπτει από την επιβολή Χρεώσεων Μη Συμμόρφωσης στον ρυθμιζόμενο παραγωγό καθώς και το κόστος από την εκκαθάριση των μη εντεταλμένων αποκλίσεων είναι μη ανακτήσιμα και επιβαρύνουν εξολοκλήρου τον ρυθμιζόμενο παραγωγό. Τα στοιχεία των καθαρών εσόδων των κατηγοριών (i) και (ια) αρχικά δε συμπεριλαμβάνονται στις κατηγορίες των καθαρών εσόδων που θα συμβάλουν στην ανάκτηση του ρυθμιζόμενου κόστους του ρυθμιζόμενου παραγωγού. Διευκρινίζεται ότι αυτό ερμηνεύεται ότι αρχικά δεν επιτρέπεται εκ μέρους του ρυθμιζόμενου παραγωγού οποιοσδήποτε αγορά (και επακόλουθα πώληση) ενέργειας για τις κατηγορίες που αναφέρονται στα στοιχεία (i) και (ια). Η συμπερίληψη των ανωτέρω κατηγοριών καθαρών

εσόδων (στοιχεία (ι) και (ια)) στο σύνολο των εσόδων που συμβάλλουν στην ανάκτηση του ρυθμιζόμενου κόστους του ρυθμιζόμενου παραγωγού θα γίνει μελλοντικά με σχετική απόφαση της ΡΑΕΚ. Για την εφαρμογή της παραπάνω πρόβλεψης, προβλέπεται η χρήση ενός συντελεστή A , με τον οποίο πολλαπλασιάζονται τα στοιχεία (ι) και (ια). Ο συντελεστής A αρχικά τίθεται στο μηδέν (0) και με μελλοντική απόφαση της ΡΑΕΚ πιθανόν να λάβει τιμή ίση με την μονάδα (1). Για την αποφυγή αμφιβολιών, οποιοδήποτε από τα στοιχεία των καθαρών εσόδων των ανωτέρω κατηγοριών (α) – (ιβ) μπορεί να λαμβάνει θετικές ή αρνητικές τιμές.

- 7.9 Ένας ρυθμιζόμενος παραγωγός δύναται να προτείνει μια διατίμηση η οποία αναμένεται να οδηγήσει σε ανάκτηση λιγότερων εσόδων από εκείνα που προβλέπονται στην παράγραφο 7.8. Η ΡΑΕΚ, όταν εξετάζει εάν θα εγκρίνει μια τέτοια πρόταση, θα λαμβάνει υπόψη τον αντίκτυπο της προτεινόμενης διατίμησης στον ανταγωνισμό στις αγορές παραγωγής και προμήθειας.
- 7.10 Η Δ-Χ θα καθορίζεται και θα δημοσιοποιείται πριν από την έναρξη του έτους διατίμησης και θα υπολογίζεται για κάθε ημίωρο του έτους διατίμησης σύμφωνα με τις παρακάτω αρχές:
- α. Η Δ-Χ θα καθορίζεται με τρόπο ώστε να είναι δυνατή η ανάκτηση των Επιτρεπόμενων Εσόδων για τη ρυθμιζόμενη δραστηριότητα παραγωγής, μείον τα καθαρά έσοδα σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παράγραφο 7.8.
 - β. Η Δ-Χ θα αντικατοπτρίζει το οριακό κόστος ενέργειας και ισχύος του Συστήματος, με μια προσαρμογή για την ανάκτηση των επιτρεπόμενων εσόδων της ρυθμιζόμενης δραστηριότητας παραγωγής, με εξαίρεση όσα προβλέπονται στην παράγραφο 7.9.
 - γ. Το οριακό κόστος ενέργειας και το οριακό κόστος ισχύος Συστήματος υπολογίζονται από τον ΔΣΜΚ. Το βραχυπρόθεσμο οριακό κόστος ενέργειας θα εκτιμάται για κάθε ημίωρο του επόμενου έτους με βάση μια προσομοίωση της αγοράς του κυπριακού συστήματος ενέργειας ενσωματώνοντας το μέγιστο δυνατό σύνολο δεδομένων και τεχνικών περιορισμών λειτουργίας των μονάδων παραγωγής και του Συστήματος, όπως αυτά λαμβάνονται υπόψη κατά την επίλυση της Διαδικασίας Ολοκληρωμένου Προγραμματισμού, λαμβάνοντας υπόψη κάποια αβεβαιότητα, για παράδειγμα, στη διαθεσιμότητα μονάδων παραγωγής και στη ζήτηση και θεωρώντας ως βάση υπολογισμού του μεταβλητού κόστους των συμβατικών μονάδων παραγωγής τις προϋπολογιζόμενες τιμές καυσίμου. Το οριακό κόστος ισχύος παραγωγής (και η απόκριση στην πλευρά της εθελούσιας ζήτησης (voluntary demand side response), εάν εφαρμόζεται) θα εκτιμάται για κάθε ημίωρο του επόμενου έτους βάσει σχετικής μελέτης αξιοπιστίας του κυπριακού συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας. Ο ΔΣΜΚ είναι υπεύθυνος για τη διαμόρφωση των μεθοδολογιών υπολογισμού του οριακού κόστους ενέργειας και οριακού κόστους ισχύος Συστήματος για κάθε ημίωρο του επόμενου έτους και υποβάλλει τις προτεινόμενες μεθοδολογίες στην ΡΑΕΚ προς έγκριση.
 - δ. Οι τιμές αυτών των στοιχείων (οριακό κόστος ενέργειας και οριακό κόστος ισχύος Συστήματος για κάθε ημίωρο του επόμενου ημερολογιακού έτους) θα δημοσιοποιούνται από τον ΔΣΜΚ και ακολούθως θα παρέχονται σε κάθε ρυθμιζόμενο παραγωγό για τον υπολογισμό της προτεινόμενης από αυτόν Δ-Χ, με εφαρμογή της αναλυτικής μεθοδολογίας που παρουσιάζεται στο Παράρτημα 5.
 - ε. Ο υπολογισμός και η δημοσιοποίηση του οριακού κόστους ενέργειας και του οριακού κόστους ισχύος από τον ΔΣΜΚ για κάθε ημίωρο του έτους διατίμησης Y θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί έως την 31^η Αυγούστου του έτους $Y-1$.
 - στ. Η προσαρμογή για την ανάκτηση των επιτρεπόμενων εσόδων της ρυθμιζόμενης δραστηριότητας παραγωγής θα εφαρμόζεται ομοιόμορφα στην παραγωγή σε όλα τα ημίωρα του έτους, εκτός εάν ο παραγωγός για τον οποίο ισχύει η διατίμηση αποδεικνύει ικανοποιητικά για τη ΡΑΕΚ ότι μια εναλλακτική προσαρμογή η οποία ποικίλει ανά ημίωρο, θα αντικατοπτριζε καλύτερα τους στόχους της διατίμησης που ορίζονται στην παράγραφο 3.2.
 - ζ. Τα ημίωρα του έτους με παρόμοιο οριακό κόστος ενέργειας και ισχύος θα ομαδοποιούνται από τον ρυθμιζόμενο παραγωγό και θα εφαρμόζεται ενιαίο οριακό κόστος (μέσο σταθμισμένο οριακό κόστος βάσει όγκου) για μια τέτοια ομάδα ωρών. Προκειμένου να καταστεί πιο σαφές, η Δ-Χ δεν χρειάζεται να διαφοροποιείται και για τα 17.520 ημίωρα εντός του έτους διατίμησης και μπορεί, για παράδειγμα, να διαφοροποιείται ανά εποχή, ημέρα/νύχτα, ημέρα εβδομάδας/Σαββατοκύριακο ή δημόσιες αργίες εντός του έτους. Η πρόταση διατίμησης από τον ρυθμιζόμενο παραγωγό θα περιλαμβάνει την προτεινόμενη επιλογή ομάδων ημίων.
- 7.11 Η αναλυτική μεθοδολογία υπολογισμού της Δ-Χ παρουσιάζεται στο Παράρτημα 5.
- 7.12 Η Δ-Χ θα προσαρμόζεται εντός του έτους διατίμησης σύμφωνα με μία αναπροσαρμογή της τιμής των καυσίμων, με βάση τα ακόλουθα:
- α. Ο στόχος του υπολογισμού της αναπροσαρμογής της τιμής των καυσίμων είναι να επιτραπεί στον ρυθμιζόμενο παραγωγό να ανακτήσει τις εύλογες μη ελέγχιμες μεταβολές στο κόστος των καυσίμων που χρησιμοποιούνται από τους ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς του για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.
 - β. Στην αρχή κάθε περιόδου ρυθμιστικού ελέγχου, η Βασική Τιμή Καυσίμου θα καθορίζεται σε μία σταθερή τιμή, η οποία θα εγκρίνεται από την ΡΑΕΚ για το σύνολο των ετών της περιόδου ρυθμιστικού ελέγχου.
 - γ. Πριν από την έναρξη κάθε εξαμήνου διατίμησης και το αργότερο μέχρι την 31^η Οκτωβρίου του έτους $Y-1$ (για το Α' εξάμηνο του έτους Y) και την 30^η Απριλίου του έτους Y (για το Β' εξάμηνο του έτους Y), ο ρυθμιζόμενος παραγωγός θα προτείνει τους συντελεστές ρήτρας καυσίμου για την προσαρμογή της διατίμησης Δ-Χ που θα ισχύσουν για τους μήνες του αντίστοιχου εξαμήνου. Η ΡΑΕΚ θα εξετάζει την πρόταση και θα αποφασίζει εάν θα εγκρίνει ή θα απορρίψει τους συντελεστές ρήτρας καυσίμου.

- δ. Η αναπροσαρμογή καυσίμων (σε €/kWh) υπολογίζεται από τον ρυθμιζόμενο παραγωγό απολογιστικά κάθε μήνα, ως η απόκλιση του Μέσου Σταθμικού Κόστους Καυσίμου από τη Βασική Τιμή Καυσίμου προσαρμοσμένη με το συντελεστή ρήτρας καυσίμου και εφαρμόζεται στις χρεώσεις του ρυθμιζόμενου παραγωγού για την πώληση ενέργειας.
- 7.13 Η προσαρμογή του συντελεστή K για τη Δ-Χ θα υπολογίζεται από τον ρυθμιζόμενο παραγωγό και ο υπολογισμός θα ελέγχεται και θα εγκρίνεται από τη ΡΑΕΚ. Η προσαρμογή αυτή έχει ως στόχο να προστατεύσει τον ρυθμιζόμενο παραγωγό και τους πελάτες ηλεκτρισμού από την επίπτωση που έχουν στα έσοδα τα μη ελέγξιμα σφάλματα στην προβλεπόμενη εξαγόμενη ενέργεια στο σύστημα μεταφοράς, αποφεύγοντας ταυτόχρονα την παροχή στρεβλών κινήτρων για πώληση μέσω της Δ-Χ ή μέσω της Προ-ημερησίας ή/και Ενδοημερησίας Αγοράς.
- 7.14 Δε θα πραγματοποιείται καμία προσαρμογή του συντελεστή K υπέρ του ρυθμιζόμενου παραγωγού στο βαθμό που η διαφορά μεταξύ της προβλεπόμενης και της πραγματικής συνολικής παραγωγής στην αγορά χονδρικής ή ο όγκος πωλήσεων μέσω της Δ-Χ ή εκτός της Δ-Χ ήταν αποτέλεσμα χειραγώγησης της αγοράς.
- 7.15 Η ΡΑΕΚ θα επιβραβεύει κάθε ρυθμιζόμενο παραγωγό για κάθε θετική απόδοση σε σχέση με τις αποζημιώσεις των ελέγξιμων λειτουργικών δαπανών που σχετίζονται με τη ρυθμιζόμενη δραστηριότητα παραγωγής και καλύπτονται από τη Δ-Χ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα 3 της παρούσας απόφασης.

Δ-ΧΣ: Διατίμηση χρήσης του Συστήματος Μεταφοράς

- 7.16 Η Δ-ΧΣ είναι η διατίμηση χρήσης του συστήματος μεταφοράς και θα εφαρμόζεται για όλα τα φορτία του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας της Κύπρου. Η Δ-ΧΣ θα καθορίζεται με τρόπο ώστε να είναι δυνατή η ανάκτηση των επιτρεπόμενων συνολικών εσόδων του Ιδιοκτήτη του Συστήματος Μεταφοράς (ΙΣΜ), μη συμπεριλαμβανομένων των εσόδων σύνδεσης, άλλων συνεισφορών πελατών, και του κόστους που σχετίζεται με το Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου (ΔΣΜΚ).
- 7.17 Η Δ-ΧΣ θα εφαρμόζεται σε κάθε Εκπρόσωπο Φορτίου που απορροφά ενέργεια από το Σύστημα Μεταφοράς ή το Σύστημα Διανομής, λαμβάνοντας υπόψη τις απώλειες του Συστήματος Διανομής (για μετρητές συνδεδεμένους στη Διανομή), ανάλογα με το επίπεδο τάσης που βρίσκεται ο εκπροσωπούμενος μετρητής. Στην περίπτωση Εκπροσώπου Φορτίου που ενεργεί ως Προμηθευτής, ο Προμηθευτής θα επιβάλλει την ίδια χρέωση στους πελάτες του.
- 7.18 Η Δ-ΧΣ θα εφαρμόζεται σε ενιαία γεωγραφική βάση σε ολόκληρη την Κύπρο.
- 7.19 Η ανάκτηση των επιτρεπόμενων συνολικών εσόδων του ΙΣΜ θα προέρχεται κατά $Z_1\%$ από χρεώσεις ισχύος (σε €/MW) και κατά $100-Z_1\%$ από χρεώσεις ενέργειας σε (€/MWh). Η τιμή $Z_1\%$ ορίζεται από τη ΡΑΕΚ με γνώμονα την επίτευξη ενός κατά το δυνατόν κοστοστρεφούς ορισμού των μοναδιαίων χρεώσεων ισχύος και ενέργειας που περιλαμβάνονται στον τύπο υπολογισμού της χρέωσης χρήσης συστήματος για κάθε Εκπρόσωπο Φορτίου (για κάθε πελάτη ΥΤ, ΜΤ, ΧΤ που εκπροσωπεί). Ο επιμερισμός των επιτρεπόμενων συνολικών εσόδων του ΙΣΜ σε σκέλος ισχύος ($EE_{ΣΜ,ΣΙ}$) και σκέλος ενέργειας ($EE_{ΣΜ,ΣΕ}$) βασίζεται στις εξής αρχές:
- Η χρέωση ισχύος αντανάκλα κυρίως τις κεφαλαιουχικές δαπάνες (CAPEX) που αφορούν τις επενδύσεις και τα πάγια του συστήματος μεταφοράς (απόσβεση παγίων, απόδοση δεσμευμένων κεφαλαίων στα πάγια, κλπ.).
 - Η χρέωση ενέργειας να αντανάκλα τις λοιπές λειτουργικές δαπάνες του συστήματος μεταφοράς (OPEX) (δαπάνες συντήρησης και εκμετάλλευσης του δικτύου κλπ.).

Το ύψος του ανωτέρω ποσοστού $Z_1\%$ θα επαναξιολογείται περιοδικά κάθε Μ1 έτη από τη ΡΑΕΚ, με βάση σχετική εισήγηση του ΔΣΜΚ, η οποία θα περιλαμβάνει:

- Εκτίμηση αλλαγών στη μορφή της καμπύλης φορτίου των πελατών (και κατ' επέκταση του συστήματος μεταφοράς), λόγω δομικών μεταβολών στα χαρακτηριστικά της κατανάλωσης και παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας (π.χ. εξοικονόμηση ενέργειας, αύξηση διεσπαρμένης παραγωγής και αυτοπαραγωγής από ΑΠΕ, διάδοση της αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, διείσδυση της ηλεκτροκίνησης κ.ά.)
- Εκτίμηση της επίπτωσης των αλλαγών αυτών στο κόστος του συστήματος μεταφοράς και πρόβλεψη της μελλοντικής εξέλιξης του επιτρεπόμενου συνολικού εσόδου του ΙΣΜ και των επιμέρους συνιστωσών αυτού (CAPEX, OPEX).
- Ποσοτική εκτίμηση των χρεώσεων που προκύπτουν ανά κατηγορία χρηστών, με βάση ιστορικά στοιχεία και προεκβολή τους στο μέλλον, λαμβάνοντας υπόψη τις ανωτέρω μεταβολές, ώστε να παραμετροποιηθούν κατάλληλα οι μεθοδολογίες υπολογισμού του εσόδου και κατανομής των χρεώσεων στις κατηγορίες χρηστών.

Με βάση την ανωτέρω εισήγηση αλλά και την εξέλιξη του ενεργειακού συστήματος γενικότερα, και ιδίως της ιδιοκατανάλωσης και της συνεπακόλουθης μετακύλισης ενός τμήματος του κόστους σε καταναλωτές που δεν διαθέτουν επιτόπια παραγωγή ή και αποθήκευση ενέργειας, η ΡΑΕΚ δύναται να αναπροσαρμόζει περιοδικά το ανωτέρω ποσοστό $Z_1\%$ ή/και να εισάγει, σε μεταγενέστερο χρόνο, ένα τρίτο σταθερό σκέλος χρεώσεων, το οποίο θα επιβάλλεται με βάση τον αριθμό των αντίστοιχων καταναλωτών (σε €/καταναλωτή), είτε με βάση τη συμφωνημένη ισχύ των αντίστοιχων καταναλωτών (σε €/MW).

Κατά τον καθορισμό της τιμής $Z_1\%$, η ΡΑΕΚ λαμβάνει επιπλέον υπόψη τις επιπτώσεις στις χρεώσεις των τελικών χρηστών, στη βάση τεκμηριωμένης εισήγησης του ΔΣΜΚ. Προκειμένου να μετριάσουν τυχόν απότομες διαφοροποιήσεις στις χρεώσεις σε σχέση με το υφιστάμενο σύστημα, η ΡΑΕΚ δύναται να σχεδιάζει σταδιακή

μετάβαση στο νέο σύστημα χρεώσεων με αυξημένη συνιστώσα ισχύος, με κατάλληλη χρονική κλιμάκωση και σταδιακή εφαρμογή των επιμέρους προβλέψεων, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Το ύψος του ανωτέρω ποσοστού $Z_1\%$ καθορίζεται στο Παράρτημα 4 της παρούσας απόφασης.

7.20 Η μοναδιαία χρέωση του σκέλους ενέργειας της Δ-ΧΣ (€/MWh) θα καθορίζεται διαιρώντας τα επιτρεπόμενα έσοδα που θα ανακτώνται μέσω χρεώσεων ενέργειας εντός ενός έτους ($EE_{\Sigma M, \Sigma E}$), με το άθροισμα του προβλεπόμενου ενεργειακού φορτίου για το εν λόγω έτος όλων των πελατών του Συστήματος Μεταφοράς και του Συστήματος Διανομής. Το ενεργειακό φορτίο ενός πελάτη θα αντιστοιχεί στο ενεργειακό φορτίο του πελάτη όπως καταμετράται στον τόπο του πελάτη, προσαρμοσμένο για τις μέσες ετήσιες απώλειες του Δικτύου στο επίπεδο τάσης στο οποίο είναι συνδεδεμένος ο χρήστης και τις μέσες ετήσιες απώλειες του Δικτύου σε όλα τα επίπεδα τάσης άνω του εν λόγω επιπέδου.

7.21 Η μοναδιαία χρέωση του σκέλους ισχύος της Δ-ΧΣ (€/MW) θα καθορίζεται μέσω μιας προσέγγισης έξι βημάτων, όπως περιγράφεται παρακάτω:

7.22 Βήμα 1ο: Προσδιορισμός ωρών υψηλής φόρτισης του συστήματος μεταφοράς

Ο προσδιορισμός των ωρών υψηλής φόρτισης του συστήματος μεταφοράς βασίζεται σε μελέτη που θα εκπονεί ο ΔΣΜΚ και θα επικαιροποιεί πριν την αρχή κάθε έτους. Η μελέτη λαμβάνει υπόψη διαθέσιμα δεδομένα από ιστορικές καμπύλες φορτίου, επαρκούς χρονικού βάθους (3-5 ετών) και προβλεπόμενες αλλαγές της μορφής τους, με βάση και την τεκμηριωμένη κρίση του ΔΣΜΚ κατά περίπτωση. Βάσει της μελέτης θα προσδιοριστούν συγκεκριμένες «χρονικές ζώνες υψηλής φόρτισης», οι οποίες αποτελούν τις χρονικές ζώνες του 24ώρου εντός των οποίων εμφανίζονται οι πλέον υψηλές φορτίσεις του συστήματος και δύνανται να διαφοροποιούνται ανά περίοδο του έτους. Οι «χρονικές ζώνες υψηλής φόρτισης» μπορούν να προσδιοριστούν για περιόδους του έτους με διαφορετική χρονική διάρκεια, η οποία, ωστόσο, δεν μπορεί να υπερβαίνει την καθορισμένη περίοδο τιμολόγησης (π.χ. για μηνιαία τιμολόγηση, οι «χρονικές ζώνες υψηλής φόρτισης» δε δύνανται να αφορούν χρονικά διαστήματα μεγαλύτερα του ενός μήνα). Στο σύνολο τους «χρονικές ζώνες υψηλής φόρτισης» πρέπει να καλύπτουν επαρκές τμήμα του έτους, έτσι ώστε να αποφευχθεί ο καθορισμός των χρεώσεων με βάση μεμονωμένες ώρες, ημέρες ή μήνες του έτους. Για κάθε «χρονική ζώνη υψηλής φόρτισης» θα προσδιοριστεί η πιθανότητα αυτή να περιλαμβάνει φόρτιση κοντά στην αιχμή του συστήματος. Το άθροισμα των αποδιδόμενων πιθανοτήτων για ολόκληρο το έτος θα είναι 1 (π.χ. α) «Χρονικές ζώνες υψηλής φόρτισης» 1-5 (μία ζώνη ανά μήνα), με πιθανότητα 10% ανά μήνα: Μήνες Νοέμβριος-Μάρτιος, εργάσιμες ημέρες, 11:00-14:00, β) «Χρονικές ζώνες υψηλής φόρτισης» 6-8 (μία ζώνη ανά μήνα), με πιθανότητα 5% ανά μήνα: Μήνες Δεκέμβριος-Φεβρουάριος, εργάσιμες ημέρες, 19:00-21:00, γ) «Χρονικές ζώνες υψηλής φόρτισης» 9-16 (μία ζώνη ανά μήνα), με πιθανότητα 5% ανά μήνα: Μήνες Απρίλιος-Οκτώβριος, όλες οι ημέρες, 19:00-22:00).

7.23 Βήμα 2ο: Επιμερισμός του επιτρεπόμενου εσόδου σκέλους ισχύος ($EE_{\Sigma M, \Sigma I}$) μεταξύ καταναλωτών του Συστήματος Μεταφοράς (ΥΤ) και του Συστήματος Διανομής (ΜΤ και ΧΤ), με βάση τη συνολική συμμετοχή τους στην αιχμή του Συστήματος Μεταφοράς.

Η αναμενόμενη συμμετοχή του συνόλου των καταναλωτών ΥΤ στη φόρτιση του συστήματος μεταφοράς μπορεί να προσδιοριστεί από το άθροισμα των ιστορικών καμπυλών φορτίου όλων των καταναλωτών ΥΤ, με κατάλληλη αναπροσαρμογή, ώστε να λαμβάνονται υπόψη προβλεπόμενες μεταβολές κατά το επόμενο έτος. Για τον υπολογισμό των ιστορικών καμπυλών φορτίου χρησιμοποιούνται οι διαθέσιμες χρονοσειρές μετρητικών δεδομένων παρελθόντων ετών, επαρκούς χρονικού βάθους (3-5 ετών). Αντιστοίχως, η συμμετοχή των καταναλωτών του Συστήματος Διανομής (ως σύνολο) στη φόρτιση του συστήματος μεταφοράς προκύπτει με βάση το άθροισμα των διαθέσιμων χρονοσειρών όλων των υποσταθμών ΥΤ, που τροφοδοτούν καταναλωτές του Συστήματος Διανομής (ΜΤ ή ΧΤ) και κατάλληλη αναπροσαρμογή αυτών, ώστε να λαμβάνεται υπόψη η προβλεπόμενη μελλοντική εξέλιξή τους κατά το επόμενο έτος. Με βάση τις προκύπτουσες χρονοσειρές, προσδιορίζεται η προβλεπόμενη μέγιστη ταυτοχρονισμένη ισχύς των καταναλωτών ΥΤ ($P_{ΥΤ-αιχμή,i}$) και των καταναλωτών του Συστήματος Διανομής ($P_{\Delta\Delta-αιχμή,i}$) στις προκαθορισμένες «χρονικές ζώνες υψηλής φόρτισης» (i).

Η ισχύς επιμερισμού των δύο αυτών κατηγοριών καταναλωτών προκύπτει από τη στάθμιση της μέγιστης αυτής ισχύος εντός της κάθε «χρονικής ζώνης υψηλής φόρτισης» με την πιθανότητα που αντιστοιχεί στη ζώνη (p_i):

$$ΥΤ: P_{ΥΤ} = \sum_i (P_{ΥΤ-αιχμή,i} \cdot p_i) *$$

(*)

$$\Delta\Delta: P_{\Delta\Delta} = \sum_i (P_{\Delta\Delta-αιχμή,i} \cdot p_i) *$$

(*)

Το επιτρεπόμενο έσοδο επιμερίζεται τελικώς στις δύο αυτές κύριες κατηγορίες καταναλωτών με βάση τους παρακάτω τύπους:

$$\text{Σύστημα Μεταφοράς: } P_{ΥΤ} = \frac{P_{ΥΤ} \cdot P_{ΥΤ-αιχμή,i}}{P_{ΥΤ-αιχμή,i} + P_{\Delta\Delta-αιχμή,i}} \quad)$$

$$\text{Σύστημα Διανομής: } P_{\Delta\Delta} = \frac{P_{\Delta\Delta} \cdot P_{\Delta\Delta-αιχμή,i}}{P_{ΥΤ-αιχμή,i} + P_{\Delta\Delta-αιχμή,i}} \quad)$$

7.24 Βήμα 3ο: Προσδιορισμός των μοναδιαίων χρεώσεων για τους καταναλωτές ΥΤ

Τα επιτρεπόμενα έσοδα, που αντιστοιχούν σε κάθε «χρονική ζώνη υψηλής φόρτισης», προκύπτουν πολλαπλασιάζοντας τα συνολικά επιτρεπόμενα ετήσια έσοδα, που ανακτώνται μέσω χρεώσεων ισχύος από καταναλωτές του συστήματος μεταφοράς ($EE_{\Sigma M, \Sigma I, ΥΤ}$), με την πιθανότητα που αντιστοιχεί στην αντίστοιχη ζώνη (p_i).

Για κάθε καταναλωτή ΥΤ (λ) προσδιορίζεται για κάθε «χρονική ζώνη υψηλής φόρτισης» η εκτιμώμενη ατομική συμμετοχή του στην αιχμιακή φόρτιση του συστήματος μεταφοράς, με βάση τη μέγιστη ζήτηση που αναμένεται ότι θα έχει κάθε καταναλωτής εντός της αντίστοιχης ζώνης ($P_{\text{αιχμή-ΥΤ,λ,i}}$) κατά το επόμενο έτος.

Η μοναδιαία χρέωση του σκέλους ισχύος, που ανακτάται από καταναλωτές του συστήματος μεταφοράς, καθορίζεται για κάθε «χρονική ζώνη υψηλής φόρτισης»¹ διαιρώντας τα επιτρεπόμενα έσοδα της αντίστοιχης ζώνης με το άθροισμα των εκτιμώμενων ατομικών συμμετοχών στην αιχμιακή φόρτιση του συστήματος μεταφοράς:

$$EE_{\text{ζώνη}}(\text{€/MWh}) = \frac{P_{\text{ζώνη}}}{\sum_{i \in \text{ζώνη}} P_i}$$

Η τελική ισχύς χρέωσης κάθε καταναλωτή του συστήματος μεταφοράς για κάθε «χρονική ζώνη υψηλής φόρτισης» υπολογίζεται με βάση το φορτίο αιχμής του πελάτη κατά τις ώρες αυτές, όπως καταμετράται στον τόπο του πελάτη.

7.25 Βήμα 4ο: Επιμερισμός σε κατηγορίες καταναλωτών του επιτρεπόμενου εσόδου που ανακτάται από καταναλωτές του Συστήματος Διανομής

Ο επιμερισμός του κόστους συστήματος μεταφοράς στους καταναλωτές του Συστήματος Διανομής προσδιορίζεται με βάση τη συμμετοχή τους στη φόρτιση του συστήματος μεταφοράς. Στον βαθμό που δεν διατίθενται μετρητικά δεδομένα για όλους τους καταναλωτές του Συστήματος Διανομής, αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω καμπυλών φορτίου κατηγοριών καταναλωτών, ήτοι, μέσω ομαδοποίησης των καταναλωτών σε κατηγορίες, οι οποίες δύνανται να αφορούν ομαδοποίηση ανά επίπεδο τάσης (MT και XT) ή/και ανά τύπο καταναλωτή και θα προσδιοριστούν μετά από σχετική μελέτη φορτίου του ΔΣΔ, η οποία θα επικαιροποιείται πριν την αρχή κάθε ρυθμιστικής περιόδου.²

Με βάση την καμπύλη φορτίου ανά κατηγορία καταναλωτών, προσδιορίζεται, για κάθε «χρονική ζώνη υψηλής φόρτισης», η αναμενόμενη συμβολή κάθε κατηγορίας (κ) στην αιχμή του συστήματος και, μέσω αυτής, η ισχύς επιμερισμού κάθε κατηγορίας ($P_{\text{επιμ.κ}}$). Το επιτρεπόμενο έσοδο επιμερίζεται, από το σύνολο των καταναλωτών του Συστήματος Διανομής, στις επιμέρους κατηγορίες, με βάση τον παρακάτω τύπο:

$$EE_{\text{κ}} = EE_{\text{π}} \cdot \frac{P_{\text{κ}}}{\sum_{\text{κ}} P_{\text{κ}}}$$

Εφόσον τα διαθέσιμα μετρητικά δεδομένα δεν επαρκούν για τον προσδιορισμό κατάλληλων καμπυλών φορτίου ανά κατηγορία καταναλωτών, το επιτρεπόμενο έσοδο επιμερίζεται, στις επιμέρους κατηγορίες, με βάση τη συνολική ενέργεια, που αναμένεται να καταναλωθεί από κάθε κατηγορία καταναλωτών το επόμενο έτος:

$$EE_{\text{κ}} = EE_{\text{π}} \cdot \frac{E_{\text{κ}}}{\sum_{\text{κ}} E_{\text{κ}}}$$

7.26 Βήμα 5ο: Επιμερισμός του επιτρεπόμενου εσόδου κάθε κατηγορίας σε τμήμα που θα ανακτηθεί από καταναλωτές με τηλεμέτρηση και τμήμα που θα ανακτηθεί από καταναλωτές χωρίς τηλεμέτρηση

Ο επιμερισμός του κόστους του συστήματος μεταφοράς (επιτρεπόμενο έσοδο) στους μεμονωμένους καταναλωτές του Συστήματος Διανομής, προσδιορίζεται με βάση τη συμπεριφορά των καταναλωτών και τη συμμετοχή τους στη φόρτιση του Συστήματος Μεταφοράς. Έως ότου διατίθενται χρονοσειρές μέτρησης της απορροφούμενης ισχύος όλων των καταναλωτών του Συστήματος Διανομής, είναι αναγκαία η εφαρμογή διακριτών μεθοδολογιών επιμερισμού για τους καταναλωτές με τηλεμέτρηση και τους καταναλωτές χωρίς τηλεμέτρηση. Για το σκοπό αυτό, ο ΔΣΔ θα δημοσιεύει ετησίως αναλυτικά στατιστικά στοιχεία σχετικά με τον αριθμό και τον τύπο (ετήσια κατανάλωση ενέργειας, συμφωνημένη ισχύς κτλ.) των καταναλωτών κάθε κατηγορίας που διαθέτουν τηλεμέτρηση, σε σχέση με το σύνολο των καταναλωτών της κατηγορίας, καθώς και τα αντίστοιχα προβλεπόμενα στοιχεία για το επόμενο έτος.

Εφόσον κατά την κρίση της ΡΑΕΚ και μετά από τεκμηριωμένη εισήγηση του ΔΣΔ, το ποσοστό των καταναλωτών μιας κατηγορίας που αναμένεται να διαθέτουν τηλεμέτρηση εντός του επόμενου έτους, θεωρείται επαρκές για τον αντιπροσωπευτικό επιμερισμό του κόστους, τότε, το συνολικό επιτρεπόμενο έσοδο κάθε κατηγορίας καταναλωτών ($EE_{\text{ΣΜ,ΣΙ,ΔΔ,κ}}$) επιμερίζεται αρχικά στο τμήμα που ανακτάται από τους καταναλωτές της κατηγορίας με τηλεμέτρηση ($EE_{\text{ΣΜ,ΣΙ,ΔΔ,κ,ΜΤ}}$) και στο τμήμα που ανακτάται από τους καταναλωτές της κατηγορίας χωρίς τηλεμέτρηση ($EE_{\text{ΣΜ,ΣΙ,ΔΔ,κ,ΧΤ}}$), με βάση τη συνολική ενέργεια που αναμένεται να καταναλωθεί από κάθε υποομάδα καταναλωτών της κατηγορίας κατά το επόμενο έτος:

$$\text{Με τηλεμέτρηση: } EE_{\text{κ}} = EE_{\text{κ}} \cdot \frac{E_{\text{κ,ΜΤ}}}{E_{\text{κ,ΜΤ}} + E_{\text{κ,ΧΤ}}}$$

$$\text{Χωρίς τηλεμέτρηση: } EE_{\text{κ}} = EE_{\text{κ}} \cdot \frac{E_{\text{κ,ΧΤ}}}{E_{\text{κ,ΜΤ}} + E_{\text{κ,ΧΤ}}}$$

¹ Για την απλοποίηση του συστήματος χρεώσεων, οι μοναδιαίες χρεώσεις δύνανται να υπολογιστούν σε ενιαία βάση για ομάδες «χρονικών ζωνών υψηλής φόρτισης» με παρόμοια πιθανότητα, έτσι ώστε να προκύψει μια ενιαία μοναδιαία χρέωση για όλες τις εν λόγω ζώνες:

$$EE_{\text{ζώνη}}(\text{€/MWh}) = \frac{P_{\text{ζώνη}}}{\sum_{i \in \text{ζώνη}} P_i}$$

² Η μελέτη θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα διαθέσιμα δεδομένα για τον τύπο κάθε καταναλωτή, τα διαθέσιμα δεδομένα από μετρήσεις μεμονωμένων καταναλωτών, καθώς και προβλεπόμενες αλλαγές της καμπύλης φορτίου αυτών. Η μελέτη θα προσδιορίσει επίσης την καμπύλη φορτίου κάθε κατηγορίας, η οποία και θα χρησιμοποιηθεί για

τον υπολογισμό της συμμετοχής κάθε κατηγορίας στην αιχμή του συστήματος. Η καμπύλη φορτίου κάθε κατηγορίας αφορά συνεπώς την ταυτοχρονισμένη καμπύλη του συνόλου των καταναλωτών κάθε κατηγορίας, η οποία είναι διαφορετική από την καμπύλη φορτίου για έναν τυπικό μεμονωμένο πελάτη εντός μιας κατηγορίας πελατών.

7.34 Η χρέωση των καταναλωτών του Συστήματος Διανομής ως προς το σκέλος ισχύος της Δ-ΧΜ προσδιορίζεται κατ' αρχήν από την καταμετρηθείσα μέγιστη μηνιαία ζήτησή τους, ανεξαρτήτως της χρονικής περιόδου που εμφανίζεται αυτή εντός του μήνα, ή από την συμφωνημένη ισχύ τους, απουσία μέτρησης ισχύος, σύμφωνα με τα ακόλουθα:

Εφόσον κατά την κρίση της ΡΑΕΚ και μετά από τεκμηριωμένη εισήγηση του ΔΣΔ, το ποσοστό των καταναλωτών του Συστήματος Διανομής που αναμένεται να διαθέτουν μέτρηση της μέγιστης μηνιαίας ζήτησης εντός του επόμενου έτους, θεωρείται επαρκές για τον αντιπροσωπευτικό επιμερισμό του κόστους, τότε το συνολικό επιτρεπόμενο έσοδο επιμερίζεται αρχικά στο τμήμα, που ανακτάται από καταναλωτές με μέτρηση της μέγιστης μηνιαίας ζήτησης ($EE_{MT,\mu}$) και το τμήμα που ανακτάται από καταναλωτές χωρίς μέτρηση της μέγιστης μηνιαίας ζήτησης ($EE_{MT,\chi}$), με βάση τη συνολική ενέργεια, που αναμένεται να καταναλωθεί από κάθε υποομάδα καταναλωτών κατά το επόμενο έτος. Με βάση τον επιμερισμό αυτό προσδιορίζονται ακολούθως, οι μοναδιαίες χρεώσεις (€/MW) του σκέλους ισχύος της Δ-ΧΜ, σύμφωνα με τους παρακάτω τύπους:

- Καταναλωτές με μέτρηση μέγιστης μηνιαίας ισχύος:
 - $EE_{M\mu,\mu} = \mu_{M\mu} * \mu_{\mu,\mu} / (\mu_{\mu,\mu} + \mu_{\mu,\chi})$
 - $\mu_{\mu,\mu}(\text{€/MW}) = EE_{M\mu,\mu} / \sum_{\mu} \mu_{\mu,\mu} - \mu_{\mu,\chi}$
- Καταναλωτές χωρίς μέτρηση μέγιστης μηνιαίας ισχύος:
 - $EE_{M\mu,\chi} = \mu_{M\mu} * \mu_{\mu,\chi} / (\mu_{\mu,\mu} + \mu_{\mu,\chi})$
 - $\mu_{\mu,\chi}(\text{€/MW}) = EE_{M\mu,\chi} / \sum_{\mu} \mu_{\mu,\mu} - \mu_{\mu,\chi}$

όπου:

- EE_{MT} , το επιτρεπόμενο έσοδο, που αντιστοιχεί στη διατίμηση Δ-ΧΜ
- $EE_{MT,\mu}$, το τμήμα του επιτρεπόμενου εσόδου, που ανακτάται από καταναλωτές του Συστήματος Διανομής με μέτρηση μέγιστης μηνιαίας ισχύος
- $EE_{MT,\chi}$, το τμήμα του επιτρεπόμενου εσόδου, που ανακτάται από καταναλωτές του Συστήματος Διανομής χωρίς μέτρηση μέγιστης μηνιαίας ισχύος
- $E_{\Delta,\mu}$, η προβλεπόμενη ετήσια κατανάλωση ενέργειας από το σύνολο των καταναλωτών του Συστήματος Διανομής με μέτρηση μέγιστης μηνιαίας ισχύος
- $E_{\Delta,\chi}$, η προβλεπόμενη ετήσια κατανάλωση ενέργειας από το σύνολο των καταναλωτών του Συστήματος Διανομής χωρίς μέτρηση μέγιστης μηνιαίας ισχύος
- $MX_{MT,\mu}$, η μοναδιαία χρέωση για καταναλωτές του Συστήματος Διανομής με μέτρηση μέγιστης μηνιαίας ισχύος
- $MX_{MT,\chi}$, η μοναδιαία χρέωση για καταναλωτές του Συστήματος Διανομής χωρίς μέτρηση μέγιστης μηνιαίας ισχύος
- $P_{\text{αυχμή-}\mu,\lambda}$, ο μέσος όρος των μηνιαίων φορτίων αιχμής οποιασδήποτε ώρας, που αναμένεται να έχει κάθε μεμονωμένος καταναλωτής (λ) του δικτύου διανομής με μέτρηση μέγιστης μηνιαίας ισχύος κατά το επόμενο έτος
- $P_{\text{συμφ-}\chi,\lambda}$, η συμφωνημένη ισχύς κάθε μεμονωμένου καταναλωτή (λ) του Συστήματος Διανομής χωρίς μέτρηση μέγιστης μηνιαίας ισχύος
- λ_1 , ο αριθμός των καταναλωτών του δικτύου διανομής, που αναμένεται να διαθέτουν μέτρηση μέγιστης μηνιαίας ισχύος κατά το επόμενο έτος και
- λ_2 , ο αριθμός των καταναλωτών του Συστήματος Διανομής, που δεν αναμένεται να διαθέτουν μέτρηση μέγιστης μηνιαίας ισχύος κατά το επόμενο έτος

Σε αντίθετη περίπτωση, εφόσον δηλαδή το ποσοστό των καταναλωτών μιας κατηγορίας που αναμένεται να διαθέτουν μέτρηση της μέγιστης μηνιαίας ζήτησης, δε θεωρηθεί επαρκές για τον αντιπροσωπευτικό επιμερισμό του κόστους, τότε ο επιμερισμός του κόστους στους μεμονωμένους καταναλωτές λαμβάνει χώρα για όλους τους καταναλωτές, με βάση τη συμφωνημένη ισχύ τους, σύμφωνα με όσα αναφέρονται παραπάνω για τους καταναλωτές χωρίς μέτρηση της μέγιστης μηνιαίας ζήτησης.

7.35 Η τελική ισχύς χρέωσης κάθε καταναλωτή υπολογίζεται με βάση τη μετρούμενη ή τη συμφωνημένη ισχύ, σύμφωνα με τα παραπάνω, προσαρμοσμένη για τις μέσες ετήσιες απώλειες του δικτύου διανομής, σύμφωνα με τη μεθοδολογία που περιγράφεται στην παράγραφο 7.33.

7.36 Για την αύξηση της αναλογικότητας των χρεώσεων ισχύος, και δεδομένου ότι οι χρεώσεις χρήσης του Συστήματος Διανομής εφαρμόζονται σε ενιαία γεωγραφική βάση σε ολόκληρη την Κύπρο, μπορεί να εξετασθεί αν και σε ποιο βαθμό η συμπεριφορά των καταναλωτών παρουσιάζει κάποιο βαθμό ομοιομορφίας σε όλη την έκταση του δικτύου διανομής και επάγει υψηλές φορτίσεις ταυτόχρονα, ή σχεδόν ταυτόχρονα σε όλα στα επιμέρους δίκτυα διανομής. Για το σκοπό αυτό, ο ΔΣΔ, πριν την αρχή κάθε ρυθμιστικής περιόδου, θα εκπονεί μελέτη με βάση τις ροές φορτίου στα επιμέρους δίκτυα διανομής, ώστε να εξαχθούν τα αναγκαία χρήσιμα συμπεράσματα, όσο αφορά τον βαθμό ομοιομορφίας της φόρτισης του δικτύου διανομής.

Εφόσον από τη μελέτη αυτή εντοπίζεται σημαντική ομοιομορφία στη φόρτιση του Συστήματος Διανομής σε όλη την έκτασή του (κατά την κρίση της ΡΑΕΚ μετά από εισήγηση του ΔΣΔ), η φόρτιση αυτή υποχρεωτικά συμπίπτει με τη φόρτιση του συστήματος μεταφοράς, και, συνεπώς, η ισχύς χρέωσης (επιμερισμού του εσόδου) των καταναλωτών θα πρέπει να προσδιοριστεί με βάση τη συμμετοχή των καταναλωτών στις ώρες μέγιστης φόρτισης του δικτύου. Οι ώρες αυτές συμπίπτουν, στην περίπτωση αυτή, με τις πιθανές ώρες αιχμής της

ζήτησης των «χρονικών ζωνών υψηλής φόρτισης» που προσδιορίστηκαν για το σύστημα μεταφοράς, με βάση τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 7.22. Κατά συνέπεια, για τον προσδιορισμό των μοναδιαίων χρεώσεων (€/MW) του σκέλους ισχύος της Δ-ΧΜ ακολουθείται, στην περίπτωση αυτή, η ίδια μεθοδολογία, όπως περιγράφεται στις παραγράφους 7.21 - 7.27 για το σκέλος ισχύος της Δ-ΧΣ.

- 7.37 Η ΡΑΕΚ θα επιβραβεύει τον Ιδιοκτήτη του Συστήματος Διανομής (ΙΣΔ) για κάθε θετική απόδοση σε σχέση με τις αποζημιώσεις των ελέγχιμων λειτουργικών δαπανών που σχετίζονται με τη ρυθμιζόμενη δραστηριότητα διανομής στο επίπεδο της μέσης τάσης και καλύπτονται από τη Δ-ΧΜ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα 3 της παρούσας Ρυθμιστικής Απόφασης.

Δ-ΧΧ: Διατίμηση χρήσης του Συστήματος Διανομής στη Χαμηλή Τάση

- 7.38 Η Δ-ΧΧ είναι η διατίμηση χρήσης του συστήματος διανομής στη χαμηλή τάση και θα εφαρμόζεται για όλα τα φορτία που συνδέονται στο επίπεδο χαμηλής τάσης του Συστήματος Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της Κύπρου. Η Δ-ΧΧ θα καθορίζεται με τρόπο ώστε να είναι δυνατή η ανάκτηση των επιτρεπόμενων συνολικών εσόδων του δικτύου διανομής στο επίπεδο της χαμηλής τάσης, με εξαίρεση τα έσοδα σύνδεσης και άλλες συνεισφορές πελατών.

- 7.39 Η Δ-ΧΧ θα εφαρμόζεται σε κάθε Εκπρόσωπο Φορτίου που απορροφά ενέργεια από το Δίκτυο Διανομής Χαμηλής Τάσης, λαμβάνοντας υπόψη τις απώλειες που αντιστοιχούν στο Δίκτυο Διανομής Χαμηλής Τάσης. Στην περίπτωση Εκπροσώπου Φορτίου που ενεργεί ως Προμηθευτής, ο Προμηθευτής θα επιβάλλει την ίδια χρέωση στους πελάτες του.

- 7.40 Η Δ-ΧΧ θα εφαρμόζεται σε ενιαία γεωγραφική βάση σε ολόκληρη την Κύπρο.

Η ανάκτηση των επιτρεπόμενων συνολικών εσόδων του ΙΣΔ για το δίκτυο διανομής στη χαμηλή τάση θα προέρχεται κατά $Z_3\%$ από χρεώσεις ισχύος (σε €/MW) και κατά $100-Z_3\%$ από χρεώσεις ενέργειας (σε €/MWh). Η τιμή $Z_3\%$ ορίζεται και επαναξιολογείται περιοδικά κάθε M_3 έτη από τη ΡΑΕΚ, με βάση τα κριτήρια που καθορίστηκαν στην παράγραφο 7.19. Το ύψος του ανωτέρω ποσοστού $Z_3\%$ καθορίζεται στο Παράρτημα 4 της παρούσας απόφασης.

- 7.41 Η μοναδιαία χρέωση του σκέλους ενέργειας της Δ-ΧΧ (€/MWh) θα καθορίζεται διαιρώντας τα επιτρεπόμενα έσοδα που θα ανακτώνται μέσω χρεώσεων ενέργειας εντός ενός έτους με το άθροισμα του προβλεπόμενου ενεργειακού φορτίου, για το εν λόγω έτος, όλων των καταναλωτών που συνδέονται στο επίπεδο της ΧΤ του Συστήματος Διανομής. Το ενεργειακό φορτίο ενός πελάτη θα αντιστοιχεί στο ενεργειακό φορτίο του πελάτη όπως καταμετράται στον τόπο του πελάτη.

- 7.42 Η χρέωση των καταναλωτών του Συστήματος Διανομής, ως προς το σκέλος ισχύος της Δ-ΧΧ, προσδιορίζεται κατ' αρχήν από την καταμετρηθείσα μέγιστη μηνιαία ζήτησή τους, ανεξαρτήτως της χρονικής περιόδου που εμφανίζεται αυτή εντός του μήνα, ή από την συμφωνημένη ισχύ τους, απουσία μέτρησης ισχύος. Εφόσον κατά την κρίση της ΡΑΕΚ και μετά από τεκμηριωμένη εισήγηση του ΔΣΔ, το ποσοστό των καταναλωτών ΧΤ που αναμένεται να διαθέτουν μέτρηση της μέγιστης μηνιαίας ζήτησης εντός του επόμενου έτους, θεωρείται επαρκές για τον αντιπροσωπευτικό επιμερισμό του κόστους, τότε το συνολικό επιτρεπόμενο έσοδο επιμερίζεται αρχικά στο τμήμα, που ανακτάται από καταναλωτές με μέτρηση της μέγιστης μηνιαίας ζήτησης ($EE_{X\Phi, \Phi\Phi}$) και το τμήμα που ανακτάται από καταναλωτές χωρίς μέτρηση της μέγιστης μηνιαίας ζήτησης ($EE_{X\Phi, \Phi\Phi}$), με βάση τη συνολική ενέργεια, που αναμένεται να καταναλωθεί από κάθε υποομάδα καταναλωτών κατά το επόμενο έτος. Με βάση τον επιμερισμό αυτό προσδιορίζονται ακολούθως, οι μοναδιαίες χρεώσεις (€/MW) του σκέλους ισχύος της Δ-ΧΧ, σύμφωνα με τους παρακάτω τύπους:

- Καταναλωτές με μέτρηση μέγιστης μηνιαίας ισχύος:

$$\circ \quad EE_{X\Phi, \Phi\Phi} = \Phi\Phi_{X\Phi} * \Phi\Phi_{X\Phi, \Phi\Phi} / (\Phi\Phi_{X\Phi, \Phi\Phi} + \Phi\Phi_{X\Phi, \Phi\Phi})$$

$$\circ \quad \Phi\Phi_{X\Phi, \Phi\Phi} (\text{€/}M\Phi) = EE_{X\Phi, \Phi\Phi} / \Sigma\Phi\Phi$$

$$\Phi\Phi_{X\Phi, \Phi\Phi} - \Phi\Phi_{X\Phi}$$

- Καταναλωτές χωρίς μέτρηση μέγιστης μηνιαίας ισχύος:

$$\circ \quad EE_{X\Phi, \Phi\Phi} = \Phi\Phi_{X\Phi} * \Phi\Phi_{X\Phi, \Phi\Phi} / (\Phi\Phi_{X\Phi, \Phi\Phi} +$$

$$\Phi\Phi_{X\Phi, \Phi\Phi})$$

$$\circ \quad \Phi\Phi_{X\Phi, \Phi\Phi} (\text{€/}M\Phi) = EE_{X\Phi, \Phi\Phi} / \Sigma\Phi\Phi \Phi\Phi_{X\Phi, \Phi\Phi} - \Phi\Phi_{X\Phi}$$

Σε αντίθετη περίπτωση, εφόσον δηλαδή το ποσοστό των καταναλωτών μιας κατηγορίας που αναμένεται να διαθέτουν μέτρηση της μέγιστης μηνιαίας ζήτησης, δε θεωρηθεί επαρκές για τον αντιπροσωπευτικό επιμερισμό του κόστους, τότε ο επιμερισμός του κόστους στους μεμονωμένους καταναλωτές λαμβάνει χώρα για όλους τους καταναλωτές, με βάση τη συμφωνημένη ισχύ τους, σύμφωνα με όσα αναφέρονται παραπάνω για τους καταναλωτές χωρίς μέτρηση της μέγιστης μηνιαίας ζήτησης.

- 7.43 Η τελική ισχύς χρέωσης κάθε καταναλωτή υπολογίζεται με βάση τη μετρούμενη ή τη συμφωνημένη ισχύ, σύμφωνα με τα παραπάνω.

- 7.44 Η ΡΑΕΚ θα επιβραβεύει τον Ιδιοκτήτη του Συστήματος Διανομής (ΙΣΔ) για κάθε θετική απόδοση σε σχέση με τις αποζημιώσεις των ελέγχιμων λειτουργικών δαπανών που σχετίζονται με τη ρυθμιζόμενη δραστηριότητα διανομής στο επίπεδο της χαμηλής τάσης και καλύπτονται από τη Δ-ΧΧ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα 3 της παρούσας απόφασης.

Δ-ΕΥ: Διατίμηση για την παροχή Επικουρικών Υπηρεσιών

- 7.45 Ο ΔΣΜΚ είναι υπεύθυνος για την εξασφάλιση των επικουρικών υπηρεσιών που είναι απαραίτητες για τη διατήρηση της ισορροπίας του συστήματος, την ποιότητα της ηλεκτρικής ενέργειας και την αποκατάσταση του συστήματος μετά από εκτεταμένη διακοπή ή άλλες ανώμαλες καταστάσεις. Επιπρόσθετα, ο ΔΣΜΚ μπορεί να εξασφαλίζει μακροχρόνια εφεδρεία προκειμένου να διασφαλίζει ότι το σύστημα διαθέτει επαρκή ικανότητα

πόρων ισχύος ή/και ευέλικτης ισχύος. Η μακροχρόνια εφεδρεία του Συστήματος θα διασφαλίζεται με εφαρμογή οποιουδήποτε μηχανισμού (ή ανταγωνιστικής διαδικασίας) αποζημίωσης μακροχρόνιας διαθεσιμότητας ισχύος ή/και ευέλικτης ισχύος ή/και ισχύος απρόοπτων καταστάσεων ή/και ισχύος στρατηγικών εφεδρειών που δύνανται να απαιτηθούν από τον Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου για το Κυπριακό Σύστημα Ηλεκτρικής Ενέργειας. Συγκεκριμένα, οι ανωτέρω υπηρεσίες περιλαμβάνουν:

- α. τη μακροχρόνια εφεδρεία·
- β. την εφεδρεία συγκράτησης και αποκατάστασης συχνότητας·
- γ. την εφεδρεία αντικατάστασης·
- δ. το συγχρονισμό και την παροχή ενέργειας και εφεδρειών από Συμβεβλημένες μονάδες παραγωγής·
- ε. την επανεκκίνηση μετά από ολική σβέση·
- στ. τη ρύθμιση τάσης·
- ζ. άλλων επικουρικών υπηρεσιών που δύνανται να απαιτούνται από τον ΔΣΜΚ για την ορθή και ασφαλή λειτουργία του συστήματος.

Η προμήθεια των επικουρικών υπηρεσιών και της μακροχρόνιας εφεδρείας υπό τα ανωτέρω σημεία (α)-(ε) γίνεται μέσω ημερησίων, μηνιαίων ή ετήσιων διαγωνιστικών διαδικασιών ή μέσω συμβολαίων με τους παρόχους αυτών των υπηρεσιών. Η ανάκτηση των απαραίτητων εσόδων για την πληρωμή των υπηρεσιών αυτών στους παρόχους περιγράφεται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού.

Η Δ-ΕΥ θα καθορίζεται με τρόπο ώστε να επιτρέπεται στον ΔΣΜΚ να ανακτήσει το επιτρεπόμενο κόστος των επικουρικών υπηρεσιών μόνο υπό τα ανωτέρω σημεία (στ) και (ζ) που δεν περιλαμβάνονται στις διαδικασίες της χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και δεν περιγράφονται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού.

- 7.46 Η Δ-ΕΥ θα εφαρμόζεται σε όλους τους προμηθευτές (ρυθμιζόμενους και μη). Ένας προμηθευτής που δεν κατέχει δεσπόμενη θέση θα είναι ελεύθερος να αποφασίσει ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος για να ανακτήσει το κόστος από τους πελάτες του, σύμφωνα με τις παραγράφους 3.2 και 6.13.
- 7.47 Όσο αφορά τους προμηθευτές που κατέχουν δεσπόμενη θέση, η Δ-ΕΥ θα περιλαμβάνει το κόστος των ανωτέρω επικουρικών υπηρεσιών υπό τα σημεία (στ) και (ζ) που αναλογεί στον προμηθευτή με δεσπόμενη θέση.

Ρύθμιση τάσης

- 7.48 Οι τάσεις στα δίκτυα ελέγχονται μέσω προσαρμογών στην άεργο ισχύ των γεννητριών και στις ρυθμίσεις των βημάτων των μετασχηματιστών και με τη χρήση πυκνωτών και επαγωγών στα συστήματα μεταφοράς και διανομής. Κάποιο επίπεδο υπηρεσιών ρύθμισης τάσης παρέχεται από όλους τους παραγωγούς, σύμφωνα με τον κώδικα δικτύου. Ο ΔΣΜΚ μπορεί να εξασφαλίζει επιπρόσθετες υπηρεσίες ρύθμισης τάσης μέσω συμβάσεων και παρέχει υπηρεσίες ρύθμισης τάσης στο σύστημα μεταφοράς.
- 7.49 Το στοιχείο διατίμησης Δ-ΕΥ το οποίο χρησιμοποιείται για την ανάκτηση του επιτρεπόμενου κόστους παροχής υπηρεσιών ρύθμισης τάσης θα ανακτάται μέσω χρέωσης που επιβάλλεται στους προμηθευτές με τον ίδιο τρόπο που επιβάλλεται η Δ-ΧΣ για όλους τους πελάτες που συνδέονται στο ηλεκτρικό σύστημα.
- 7.50 Για την αποφυγή αμφιβολιών, στο βαθμό που χρησιμοποιούνται πάγια στοιχεία μεταφοράς για την παροχή υπηρεσιών ρύθμισης τάσης, το κεφαλαιουχικό και το λειτουργικό κόστος που σχετίζεται με τα εν λόγω πάγια στοιχεία θα ανακτάται μέσω της Δ-ΕΥ.

Έλεγχος συχνότητας

- 7.51 Το σύστημα θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να παρακολουθεί και να ελέγχει συνεχώς τη συχνότητα ως αποτέλεσμα αποκλίσεων μεταξύ παραγωγής και ζήτησης του συστήματος.
- 7.52 Το στοιχείο διατίμησης Δ-ΕΥ το οποίο χρησιμοποιείται για την ανάκτηση του επιτρεπόμενου κόστους του ΔΣΜΚ που εξασφαλίζει επικουρική υπηρεσία ελέγχου συχνότητας θα επιβάλλεται όπως περιγράφεται στο Λεπτομερή σχεδιασμό για διαφοροποίηση του πλαισίου ρύθμισης της λειτουργίας αγοράς ηλεκτρισμού Κύπρου, ΚΔΠ 164/2015, και όπως θα διαμορφώνεται στους ισχύοντες Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού.

Δ-ΕΛ: Διατίμηση για Υπηρεσίες Εμπορολογιστικής Διαχείρισης

- 7.53 Οι υπηρεσίες εμπορολογιστικής διαχείρισης σχετίζονται με το κόστος που ανακύπτει από έναν προμηθευτή για τη διαχείριση των πελατών του, π.χ. διαχείριση συμβάσεων και τιμολόγησης, παροχή τηλεφωνικής γραμμής εξυπηρέτησης και υπηρεσίας παραπόνων, παροχή καταστημάτων λιανικής, κ.λπ.
- 7.54 Ένας προμηθευτής που δεν κατέχει δεσπόμενη θέση θα είναι ελεύθερος να αποφασίσει ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος για να ανακτήσει το κόστος των υπηρεσιών εμπορολογιστικής διαχείρισης από τους πελάτες του, σύμφωνα με τις παραγράφους 3.2 και 6.13.
- 7.55 Στην περίπτωση ενός προμηθευτή που κατέχει δεσπόμενη θέση, η διατίμηση που εφαρμόζεται στους πελάτες για την ανάκτηση του κόστους των εμπορολογιστικών υπηρεσιών θα ρυθμίζεται με τη μορφή ενός ορίου για εύλογες δαπάνες εμπορολογιστικής διαχείρισης συν ένα επιτρεπόμενο περιθώριο επί των εν λόγω δαπανών.
- 7.56 Το επιτρεπόμενο περιθώριο θα είναι εκείνο που ορίζεται στο Παράρτημα 4.
- 7.57 Η ρυθμιζόμενη διατίμηση για εμπορολογιστικές υπηρεσίες θα έχει τη μορφή πάγιας ημερήσιας χρέωσης ανά πελάτη, η οποία ενδέχεται να ποικίλει ανάλογα με τον τύπο και το μέγεθος του πελάτη και τον τύπο του μετρητή, σύμφωνα με τις παραγράφους 3.2 και 6.13.

7.58 Πριν από την έναρξη κάθε έτους, ο ρυθμιζόμενος προμηθευτής θα προτείνει το σύνολο των διατιμήσεων για εμπορολογιστικές υπηρεσίες που θα ισχύει για το εν λόγω έτος. Η ΡΑΕΚ θα εξετάζει την πρόταση και θα αποφασίζει εάν θα εγκρίνει ή θα απορρίψει την πρόταση των διατιμήσεων.

Δ-ΥΔΩ: Διατίμηση για Τέλος Υπηρεσιών Δημοσίας Ωφελίας (ΥΔΩ)

7.59 Η Δ-ΥΔΩ επιβάλλεται στους καταναλωτές για την συμμόρφωσή τους με τις Υποχρεώσεις Δημοσίας Ωφελίας. Ο ΔΣΜΚ καθίσταται υπεύθυνος για την συγκέντρωση του Τέλους ΥΔΩ από τους Εκπροσώπους Φορτίου και την απόδοσή του στον αρμόδιο Φορέα.

7.60 Η Δ-ΥΔΩ θα καθορίζεται με τρόπο ώστε να επιτρέπεται η ανάκτηση του επιτρεπόμενου κόστους σε σχέση με τις δραστηριότητες που περιγράφονται στην παράγραφο 7.59.

7.61 Η Δ-ΥΔΩ θα ανακτάται μέσω μιας χρέωσης που θα επιβάλλεται στην κατανάλωση και η οποία θα καθορίζεται διαιρώντας το κόστος που θα ανακτάται εντός ενός έτους με το άθροισμα του προβλεπόμενου ενεργειακού φορτίου για το εν λόγω έτος όλων των πελατών που συνδέονται στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας.

7.62 Η Δ-ΥΔΩ θα εφαρμόζεται σε κάθε Εκπρόσωπο Φορτίου που απορροφά ενέργεια από το Σύστημα Μεταφοράς ή το Σύστημα Διανομής, λαμβάνοντας υπόψη τις απώλειες του Συστήματος Διανομής (για μετρητές συνδεδεμένους στη Διανομή), ανάλογα με το επίπεδο τάσης που βρίσκεται ο εκπροσωπούμενος μετρητής. Στην περίπτωση Εκπροσώπου Φορτίου που ενεργεί ως Προμηθευτής, ο Προμηθευτής θα επιβάλλει την ίδια χρέωση στους πελάτες του.

7.63 Για τους σκοπούς της παραγράφου 7.61, το ενεργειακό φορτίο ενός πελάτη θα αντιστοιχεί στο ενεργειακό φορτίο του πελάτη όπως καταμετράται ή εκτιμάται στον τόπο του πελάτη, προσαρμοσμένο για τις μέσες ετήσιες απώλειες του δικτύου στο επίπεδο τάσης στο οποίο συνδέεται ο χρήστης και τις μέσες ετήσιες απώλειες του δικτύου σε όλα τα επίπεδα τάσης άνω του εν λόγω επιπέδου.

7.64 Στην περίπτωση χρήστη με επιτόπια παραγωγή, η Δ-ΥΔΩ θα εφαρμόζεται όπως ορίζεται στις σχετικές αποφάσεις της ΡΑΕΚ.

Δ-ΔΣΜ: Διατίμηση για τις δαπάνες του ΔΣΜΚ

7.65 Ο ΔΣΜΚ επιβαρύνεται με το κόστος διαχείρισης του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Κύπρου και το κόστος λειτουργίας της αγοράς ηλεκτρισμού. Το επιτρεπόμενο κόστος του ΔΣΜΚ, θα ανακτάται μέσω της Δ-ΔΣΜ. Το επιτρεπόμενο κόστος περιλαμβάνει τα εύλογα έξοδα του ΔΣΜΚ για να εκτελεί τις εργασίες του συμπεριλαμβανομένου του κόστους καταγραφής των μετρήσεων όλων των πελατών και παραγωγών που συνδέονται στο Σύστημα Μεταφοράς και ενημέρωση των Εκπροσώπων Φορτίου για τις μετρήσεις των καταναλώσεων που εκπροσωπούν.

7.66 Η Δ-ΔΣΜ θα επιβάλλεται με τη μορφή χρέωσης ανά μονάδα απορροφούμενης ενέργειας από το ηλεκτρικό δίκτυο. Στην περίπτωση εφαρμογής καθεστώτος συμφηφισμού μετρήσεων ή συμφηφισμού λογαριασμών ή οποιωνδήποτε άλλων καθεστώτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για ιδίαν χρήση στην εγκατάσταση του πελάτη, η Δ-ΔΣΜ εφαρμόζεται όπως εκάστοτε ρυθμίζεται με βάση τις σχετικές Αποφάσεις της ΡΑΕΚ..

7.67 Η Δ-ΔΣΜ θα εφαρμόζεται σε κάθε Εκπρόσωπο Φορτίου που απορροφά ενέργεια από το Σύστημα Μεταφοράς ή το Σύστημα Διανομής, λαμβάνοντας υπόψη τις απώλειες του Συστήματος Διανομής (για μετρητές συνδεδεμένους στη Διανομή), ανάλογα με το επίπεδο τάσης που βρίσκεται ο εκπροσωπούμενος μετρητής. Στην περίπτωση Εκπροσώπου Φορτίου που ενεργεί ως Προμηθευτής, ο Προμηθευτής θα επιβάλλει την ίδια χρέωση στους πελάτες του.

Δ-MET: Διατίμηση για τις δαπάνες μετρήσεων

7.68 Ο διαχειριστής του Συστήματος Διανομής είναι υπεύθυνος για την μέτρηση των απολήψεων του πελάτη από τα δίκτυα διανομής, της ενέργειας που παράγεται στο δίκτυο διανομής και την επεξεργασία των μετρήσεων για τον υπολογισμό της συνολικής ενέργειας των συμμετεχόντων στην αγορά ηλεκτρισμού στο δίκτυο διανομής. Ο ιδιοκτήτης του συστήματος διανομής είναι υπεύθυνος για την αγορά, εγκατάσταση και συντήρηση των μετρητών στο δίκτυο διανομής.

7.69 Η Δ-MET θα καλύπτει αποκλειστικά τα επιτρεπόμενα έσοδα που σχετίζονται με το κόστος καταγραφής των μετρήσεων όλων των πελατών και παραγωγών που συνδέονται στο Σύστημα Διανομής και την ενημέρωση των Εκπροσώπων Φορτίου για τις μετρήσεις των καταναλώσεων που εκπροσωπούν. Για την αποφυγή αμφιβολιών, τα επιτρεπόμενα έσοδα που σχετίζονται με το κεφαλαιουχικό κόστος των μετρητών στο δίκτυο διανομής καλύπτονται από τις διατιμήσεις Δ-ΧΜ και Δ-ΧΧ, τα επιτρεπόμενα έσοδα που σχετίζονται με το κόστος των μετρήσεων στο δίκτυο μεταφοράς καλύπτονται από τη διατίμηση Δ-ΔΣΜ και τα επιτρεπόμενα έσοδα που σχετίζονται με το κεφαλαιουχικό κόστος των μετρητών στο δίκτυο μεταφοράς καλύπτονται από τη διατίμηση Δ-ΧΣ.

7.70 Προκειμένου να εφαρμοστεί ένας απλός και δίκαιος τρόπος ανάκτησης του κόστους καταγραφής των μετρήσεων όλων των πελατών και παραγωγών που συνδέονται στο Σύστημα Διανομής και ενημέρωσης των Εκπροσώπων Φορτίου για τις μετρήσεις των καταναλώσεων που εκπροσωπούν, η Δ-MET θα επιβάλλεται με τη μορφή πάγιας χρέωσης ανά μετρητή στους Εκπροσώπους Φορτίου. Η χρέωση αυτή θα είναι ίδια για όλους τους Χρήστες του Συστήματος Διανομής, ανεξάρτητα από τον τύπο του μετρητή που εγκαθίσταται και το επίπεδο τάσης της σύνδεσης.

7.71 Ένας ρυθμιζόμενος προμηθευτής θα μετακυλίζει το κόστος που σχετίζεται με τη Δ-MET στον πελάτη με την ίδια μορφή και στο ίδιο επίπεδο που επιβάλλεται η Δ-MET στον προμηθευτή σε σχέση με τον εν λόγω πελάτη.

7.72 Πριν από την έναρξη ενός έτους, ο Διαχειριστής του Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ) θα προτείνει τη Δ-MET που θα ισχύει για το εν λόγω έτος. Η ΡΑΕΚ θα εξετάζει και θα εγκρίνει ή θα απορρίπτει την πρόταση.

7.73 Η ΡΑΕΚ θα επιβραβεύει τον Διαχειριστή του Συστήματος Διανομής (ΔΣΔ) για κάθε θετική απόδοση σε σχέση με τις αποζημιώσεις των ελέγξιμων λειτουργικών δαπανών που σχετίζονται με το κόστος ανάγνωσης των μετρητών όλων των πελατών και παραγωγών που συνδέονται στο Σύστημα Διανομής και καλύπτονται από τη Δ-MET, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα 3 της παρούσας απόφασης.

Δ-ΠΠ: Διατιμήσεις προμήθειας και χρεώσεις αγοράς ηλεκτρισμού στον πελάτη

7.74 Η Δ-ΠΠ είναι η ρυθμιζόμενη διατίμηση που εφαρμόζεται στους πελάτες για την ανάκτηση του κόστους προμήθειας από έναν προμηθευτή με δεσπόμενη θέση, συμπεριλαμβανομένου του κόστους που σχετίζεται με τη Δ-ΕΛ. Ένας προμηθευτής που δεν κατέχει δεσπόμενη θέση θα είναι ελεύθερος να καθορίσει διατιμήσεις λιανικής σύμφωνα με τις παραγράφους 3.2, 6.11 και 6.13. Ένας προμηθευτής με δεσπόμενη θέση αρχικά επιτρέπεται να αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από συμβατικές μονάδες παραγωγής μέσω Διμερών Συμβολαίων μόνο από ρυθμιζόμενους παραγωγούς. Η δυνατότητα αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας από το ρυθμιζόμενο προμηθευτή, που παράγεται από μη ρυθμιζόμενους παραγωγούς, μέσω Διμερών Συμβολαίων δύναται να επιτραπεί με μελλοντική απόφαση της ΡΑΕΚ. Για την αποφυγή αμφιβολιών, από την ανωτέρω πρόβλεψη εξαιρείται η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από σταθμούς ΑΠΕ οι οποίοι με βάση τη Κ.Δ.Π. 164/2015 «περί λεπτομερούς σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρισμού» Ρυθμιστική Απόφαση Αρ. 01/2015 εκπροσωπούνται στη χονδρική αγορά από το ρυθμιζόμενο προμηθευτή. Η δυνατότητα πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας μέσω Διμερών Συμβολαίων από ρυθμιζόμενο προμηθευτή στη χονδρική αγορά δεν επιτρέπεται και δύναται να επιτραπεί με μελλοντική απόφαση της ΡΑΕΚ.

7.75 Η Δ-ΠΠ για έναν πελάτη θα περιλαμβάνει το άθροισμα:

- α. του κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας που προμηθεύτηκε μέσω της Χονδρικής Αγοράς Ηλεκτρισμού ή/και μέσω του μηχανισμού Εκκαθάρισης Αποκλίσεων,
- β. των στοιχείων όλων των ρυθμιζόμενων διατιμήσεων όπως αναφέρονται αναλυτικά στον Πίνακα 1, που επιβάλλονται στον προμηθευτή που κατέχει δεσπόμενη θέση,
- γ. του κόστους που απορρέει από τους διάφορους λογιστικούς λογαριασμούς του Λειτουργού της Αγοράς, εκτός του κόστους που απορρέει από τους Λογαριασμούς του μηχανισμού Εκκαθάρισης Αποκλίσεων (Λογαριασμός Ενέργειας Απόκλισης και Λογαριασμός Προσαυξήσεων Ενέργειας Απόκλισης) το οποίο περιλαμβάνεται υπό το ανωτέρω σημείο (α)
- δ. του καθαρού κόστους με το οποίο επιβαρύνεται η ρυθμιζόμενη επιχείρηση προμήθειας και το οποίο προέρχεται από συναλλαγές που αυτή διενεργεί στο πλαίσιο της Αγοράς Ηλεκτρισμού. Οι συναλλαγές αυτές ενδεικτικά περιλαμβάνουν αγορά ενέργειας από σταθμούς ΑΠΕ που είναι ενταγμένοι σε Εθνικά Σχέδια Χορηγιών, αγορά Εγγυήσεων Προέλευσης κ.α. Αναφορικά με το κόστος αγοράς ενέργειας από σταθμούς ΑΠΕ που είναι ενταγμένοι στα Εθνικά Σχέδια Χορηγιών, το σχετικό κόστος που λαμβάνεται υπόψη για τη διαμόρφωση της τελικής τιμής Δ-ΠΠ θα πρέπει να αναθεωρείται ανά έτος, ώστε να παρακολουθεί τη μεταβολή της μοναδιαίας βασικής τιμής αγοράς ενέργειας (σε €/kWh) από ΑΠΕ-η, όπως αυτή διαμορφώνεται βάσει της εγκεκριμένης από την ΡΑΕΚ μεθοδολογίας υπολογισμού αναπροσαρμογής καυσίμων βασικών διατιμήσεων και τιμής αγοράς ενέργειας από ΑΠΕ-η. Θα γίνεται επίσης απολογιστική αναπροσαρμογή του καθαρού κόστους με το οποίο επιβαρύνεται η ρυθμιζόμενη επιχείρηση προμήθειας και το οποίο προέρχεται από συναλλαγές που αυτή διενεργεί στο πλαίσιο της Αγοράς Ηλεκτρισμού με την εφαρμογή της αναπροσαρμογής στη Δ-ΠΠ του έτους Υ+2.

7.76 Στην ανωτέρω τιμή της Δ-ΠΠ δε θα συμπεριλαμβάνονται χρεώσεις που επιβαρύνουν τη ρυθμιζόμενη επιχείρηση προμήθειας και προέρχονται από το Λογαριασμό Χρεώσεων Μη-Συμμόρφωσης, ως αποτέλεσμα της συμμετοχής της ρυθμιζόμενης επιχείρησης προμήθειας στη Χονδρική Αγορά Ηλεκτρισμού και την Αγορά Εξισορρόπησης Πραγματικού Χρόνου, βάσει των ισχυουσών διατάξεων των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού.

7.77 Το άθροισμα των ανωτέρω στοιχείων κόστους (α), (γ) και (δ) συνιστά την «Διατίμηση ανταγωνιστικού κόστους ρυθμιζόμενης επιχείρησης προμήθειας για την παροχή ηλεκτρισμού στους πελάτες» (Δ-ΑΠ στον Πίνακα 1) και θα συμπεριλαμβάνεται στην συνολική μοναδιαία τιμή χρέωσης ηλεκτρικής ενέργειας (σε €/kWh) του τιμολογίου πελάτη.

Δ-ΧΓΔ: Διατίμηση Χρέωσης για τη χρήση της γραμμής διασύνδεσης

7.78 Η Δ-ΧΓΔ επιβάλλεται στους χρήστες της γραμμής διασύνδεσης (παραγωγοί) Κύπρου-Κρήτης (ΕΚΕ 3.10.2) ως προνοείται στην Συμφωνία ΡΑΕ-ΡΑΕΚ για το Διασυνοριακό Επιμερισμό Κόστους του Έργου Κοινού Ενδιαφέροντος Νο 3.10.2 Interconnection Between Kofinou (CY) and Korakia, Crete (EL) ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2017.

7.79 Αναφορικά με το ΕΚΕ 3.10.2 στην περίπτωση της Κύπρου, και σύμφωνα με την ανάλυση κόστους οφέλους την οποία υπέβαλε ο Φορέας Υλοποίησης και η οποία ετοιμάστηκε στη βάση της Μεθοδολογίας του ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας, τα θετικά οφέλη προκύπτουν για τους παραγωγούς και συνεπώς η αύξηση των τιμολογίων για την κάλυψη των εσόδων από τις απαιτήσεις του ΕΚΕ 3.10.2 βαρύνει αποκλειστικά τους παραγωγούς. Οι λεπτομέρειες της χρέωσης καθορίζονται στη Συμφωνία ΡΑΕ-ΡΑΕΚ για το Διασυνοριακό Επιμερισμό τους κόστους για το ΕΚΕ 3.10.2 ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2017.

Παράρτημα 1: Αρχές Ρυθμιζόμενης Βάσης Αξιών Παγίων (ΡΒΑΠ)

1. Εισαγωγή

1.1 Ρυθμιζόμενη Βάση Αξιών Παγίων (ΡΒΑΠ)

Η ΡΒΑΠ ορίζεται ως η Ρυθμιζόμενη Βάση Περιουσιακών Στοιχείων, ήτοι η καθαρή λογιστική αξία των ρυθμιζόμενων παγίων και ενεργητικού ενός οργανισμού που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την παροχή ρυθμιζόμενων υπηρεσιών. Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στη ΡΒΑΠ πρέπει να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την παροχή των ρυθμιζόμενων υπηρεσιών. Κατά κανόνα, στη ΡΒΑΠ της ρυθμιζόμενης εταιρείας πρέπει να περιλαμβάνονται μόνο εκείνες οι αποδοτικές επενδύσεις που είναι προς το μακροπρόθεσμο συμφέρον του πελάτη και εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ.

Η ΡΒΑΠ πρέπει να υπολογίζεται σε ετήσια βάση (ο υπολογισμός θα γίνεται στην αρχή της περιόδου ρυθμιστικού ελέγχου διακριτά για κάθε έτος της περιόδου) για κάθε μία εκ των ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων της Μεταφοράς, της Διανομής και της Παραγωγής εφόσον η τελευταία αποτελεί ρυθμιζόμενη δραστηριότητα παραγωγού με δεσπόζουσα θέση. Η ΡΒΑΠ χρησιμοποιείται για τον καθορισμό της Απόσβεσης των Πάγιων περιουσιακών στοιχείων, καθώς και για την Απόδοση του Κεφαλαίου, δηλ. την Απόδοση της ΡΒΑΠ.

2. Υπολογισμός και Παράμετροι της ΡΒΑΠ

2.1 Εξίσωση ΡΒΑΠ

Η ΡΒΑΠ υπολογίζεται ως εξής, στο τέλος κάθε έτους:

$$RAVB_t = RAVB_{t-1} + INV_t - S_t - D_t - ACC_t + DWC_t$$

Όπου:

t = έτος αναφοράς

$RAVB_t$ = Συνολική ρυθμιζόμενη ΡΒΑΠ του έτους αναφοράς, δηλ. τελική ΡΒΑΠ.

$RAVB_{t-1}$ = Εγκεκριμένη ΡΒΑΠ του προηγούμενου έτους, δηλ. αρχική ΡΒΑΠ.

INV_t = Επενδύσεις (κεφαλαιουχικές δαπάνες) του έτους αναφοράς. Αφορά έργα που έχουν ολοκληρωθεί και ο εξοπλισμός τίθεται σε εμπορική λειτουργία. Δεν περιλαμβάνονται οι εργασίες υπό εκτέλεση.

S_t = Καθαρή λογιστική αξία πωλήσεων/ εκχωρήσεων κατά το έτος αναφοράς. D_t = Απόσβεση κατά το έτος αναφοράς.

ACC_t = Μεταβολή στην καθαρή λογιστική Αξία στις Συνεισφορές Πελατών κατά το έτος αναφοράς.

DWC_t = Μεταβολή στο Κεφάλαιο Κίνησης κατά το έτος αναφοράς.

Κάθε επιχείρηση ηλεκτρισμού πρέπει να τηρεί μια ΡΒΑΠ για κάθε μία εκ των ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων της Μεταφοράς, της Διανομής και της Παραγωγής εφόσον η τελευταία αποτελεί ρυθμιζόμενη δραστηριότητα παραγωγού με δεσπόζουσα θέση, σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται παρακάτω. Η κατανομή των παγίων σε κάθε ρυθμιζόμενη δραστηριότητα που διεξάγεται από την επιχείρηση ηλεκτρισμού, πραγματοποιείται σύμφωνα με τους Κανονισμούς περί Λογιστικού διαχωρισμού των δραστηριοτήτων της ρυθμιζόμενης επιχείρησης. Τα κριτήρια διαχωρισμού που χρησιμοποιούνται για την κατανομή των παγίων μεταξύ των διαφόρων δραστηριοτήτων ενημερώνονται σε ετήσια βάση και υπόκεινται σε λογιστικό έλεγχο από ανεξάρτητους ελεγκτές, σύμφωνα με τις Ρυθμιστικές Λογιστικές Οδηγίες για την ετοιμασία Χωριστών Λογαριασμών (ΧΛ).

2.1.1 Μέση ΡΒΑΠ

Η καλύτερη πρακτική για τον υπολογισμό των Επιτρεπόμενων Εσόδων (ΕΕ) είναι η χρήση της μέσης ΡΒΑΠ, δηλαδή ο μέσος όρος της αρχικής και τελικής ΡΒΑΠ, ως ακολούθως:

$$AR\ RAVB_t = (RAVB_t + RAVB_{t-1}) / 2$$

Όπου:

$AR\ RAVB_t$ = Η ΡΒΑΠ που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των ΕΕ.

2.2 Μέθοδος αποτίμησης των πάγιων στοιχείων

Η μέθοδος αποτίμησης των πάγιων στοιχείων (π.χ. κόστος απόκτησης, κόστος αντικατάστασης, κ.λπ.) πρέπει να είναι σύμφωνη με την εκάστοτε ισχύουσα Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού, όπως εγκρίνεται από τη ΡΑΕΚ, καθώς και τυχόν άλλες σχετικές αποφάσεις.

Η μέθοδος αποτίμησης των πάγιων στοιχείων ορίζεται ως το ιστορικό κόστος (κόστος απόκτησης).

2.3 Ωφέλιμη Ζωή Παγίων και Μέθοδος Απόσβεσης

Η Ωφέλιμη Ζωή των παγίων που περιλαμβάνονται στη ΡΒΑΠ πρέπει να εγκρίνεται από τη ΡΑΕΚ.

Η Μέθοδος Απόσβεσης για τα πάγια που περιλαμβάνονται στη ΡΒΑΠ είναι η μέθοδος γραμμικής απόσβεσης (straight line method).

2.4 Κεφάλαιο Κίνησης

Το Κεφάλαιο Κίνησης (ΚΚ) περιλαμβάνει όλα τα κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της δραστηριότητας, πλην των τοκοφόρων βραχυπρόθεσμων καταθέσεων και υποχρεώσεων. Το ΚΚ της κάθε ρυθμιζόμενης δραστηριότητας της Παραγωγής, Μεταφοράς και Διανομής περιλαμβάνεται στη ΡΒΑΠ της εν λόγω δραστηριότητας. Αφαιρούνται οι βραχυπρόθεσμες κεφαλαιουχικές συνεισφορές από τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

2.5 Εργασίες υπό εκτέλεση

Οι Εργασίες υπό εκτέλεση δεν πρέπει να περιλαμβάνονται στη ΡΒΑΠ. Με τυχόν συμπερίληψη των Εργασιών υπό εκτέλεση στη ΡΒΑΠ καταστρατηγείται η αρχή της «Χρήσης & Οφέλους» που αποτελεί θεμελιώδη αρχή ρύθμισης (η αρχή αυτή προϋποθέτει ότι για να πληρώσουν οι πελάτες για οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο πρέπει αυτό να χρησιμοποιείται πλήρως και να παρέχει όφελος στους εν λόγω πελάτες). Η ΡΒΑΠ δεν μπορεί να επιβαρύνεται με επενδύσεις σε έργα που δεν έχουν ακόμα υλοποιηθεί και άρα δεν έχουν τεθεί σε λειτουργία (έτσι, οι υφιστάμενοι πελάτες δεν θα πληρώνουν, μέσω των διατιμήσεων, για επενδύσεις από τις οποίες θα επωφεληθούν στο μέλλον ή από τις οποίες μπορεί να μην επωφεληθούν καν οι ίδιοι, αλλά νέοι πελάτες).

Κάθε επιχείρηση ηλεκτρισμού πρέπει να διατηρεί και να διεξάγει τακτικό έλεγχο του μητρώου Εργασιών υπό εκτέλεση και να αξιολογεί ποια πάγια στοιχεία πρέπει να κεφαλαιοποιούνται και να μεταφέρονται στο Μητρώο Πάγιων Στοιχείων και ποια να παραμένουν στις Εργασίες υπό Εκτέλεση έως την ολοκλήρωσή τους.

Η ΡΑΕΚ δύναται να διεξάγει τακτικούς ελέγχους του μητρώου Εργασιών υπό Εκτέλεση ώστε να αξιολογεί τη συμμόρφωση των Εργασιών υπό Εκτέλεση με το εκάστοτε εγκεκριμένο επενδυτικό πρόγραμμα της περιόδου ρυθμιστικού ελέγχου, όπως αυτή αναφέρεται στο Παράρτημα 4.

2.6 Κεφαλαιουχικές Συνεισφορές

Η ΡΒΑΠ δεν θα περιλαμβάνει την αξία των πάγιων στοιχείων ή το μέρος της αξίας των πάγιων στοιχείων που χρηματοδοτήθηκε από συνεισφορές πελατών ή παραγωγών.

Η απόσβεση των Κεφαλαιουχικών Συνεισφορών δεν θα περιλαμβάνεται στον υπολογισμό των χρεώσεων Χρήσης Δικτύου. Οι αποσβέσεις κεφαλαιουχικών συνεισφορών αφαιρούνται από τα εύλογα έξοδα για καθορισμό των Επιτρεπόμενων Εσόδων.

Οι Κεφαλαιουχικές Συνεισφορές πρέπει να συνδέονται άμεσα με συγκεκριμένα έργα (και πάγια στοιχεία), ώστε να μην απαιτείται η κατανομή τους στις Δραστηριότητες Μεταφοράς και Διανομής στο τέλος του έτους. Αν σε οποιαδήποτε περίπτωση δεν είναι δυνατή η άμεση κατανομή μιας κεφαλαιουχικής συνεισφοράς σε συγκεκριμένα έργα, τότε η επιχείρηση ηλεκτρισμού πρέπει να παρέχει στη ΡΑΕΚ την αναγκαία αιτιολογία για τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε κατά τον καθορισμό των παραγόντων διαχωρισμού.

2.7 Μη Ρυθμιζόμενες δραστηριότητες

Όσον αφορά τη ρυθμιζόμενη επιχείρηση, η ΡΒΑΠ δεν πρέπει να περιλαμβάνει πάγια στοιχεία που σχετίζονται με μη ρυθμιζόμενες δραστηριότητες, όπως:

- Μονάδα Αφαλάτωσης
- Συντήρηση Οδικού Φωτισμού
- Μελέτη, Προμήθεια και Εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών Συστημάτων για τρίτους
- Συμφωνίες ΑΗΚ με εταιρείες που Δραστηριοποιούνται στον Τομέα των Τηλεπικοινωνιών Άλλες εργολαβίες
- Άλλες μη-ρυθμιζόμενες δραστηριότητες

Οι πιο πάνω δραστηριότητες δεν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος και αναγκαίο καθήκον των τριών βασικών ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων της ρυθμιζόμενης επιχείρησης (Παραγωγή, Μεταφορά και Διανομή), και επομένως δεν μπορούν να περιλαμβάνονται στη ΡΒΑΠ.

2.8 Επενδύσεις (Κεφαλαιουχικές Δαπάνες)

Η ΡΑΕΚ θα διεξάγει εκ των προτέρων αξιολόγηση ως προς την αποδοτικότητα του προτεινόμενου επενδυτικού προγράμματος μιας εταιρείας για την επικείμενη ρυθμιστική περίοδο, λαμβάνοντας υπόψη τη μελλοντική αύξηση της ζήτησης, τη σύνθεση των παγίων και κάθε άλλη συναφή πληροφορία. Οι επιχειρήσεις ηλεκτρισμού πρέπει να υποβάλλουν στη ΡΑΕΚ τις προβλέψεις τους σχετικά με τις κεφαλαιουχικές δαπάνες.

Η εκ των προτέρων αξιολόγηση θα διεξάγεται βάσει του πενταετούς επιχειρηματικού/επενδυτικού προγράμματος το οποίο πρέπει να υποβληθεί στη ΡΑΕΚ για έγκριση και το οποίο πρέπει να χρησιμοποιηθεί για τον καθορισμό των Διατιμήσεων, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα Δήλωση Ρυθμιστικής Πρακτικής και Μεθοδολογία Διατιμήσεων Ηλεκτρισμού, όπως εγκρίνεται από τη ΡΑΕΚ, καθώς και τυχόν άλλες σχετικές αποφάσεις.

Η ΡΑΕΚ δύναται να διεξάγει εκ των υστέρων αξιολογήσεις των αναληφθέντων κεφαλαιουχικών δαπανών. Στόχος θα είναι ο εντοπισμός των διαφορών μεταξύ των επιτρεπόμενων δαπανών κεφαλαίου στον *εκ των προτέρων* έλεγχο και των πραγματικών επενδύσεων που πραγματοποιούνται από την επιχείρηση ηλεκτρισμού. Στις περιπτώσεις αυτές, η ΡΑΕΚ θα διερευνά εάν τυχόν υπερβαίνουν ποσό είναι εύλογο και πιθανόν το επιπλέον ποσό να εξαιρείται από τη ΡΒΑΠ. Για τον σκοπό της εκ των υστέρων αξιολόγησης, θα υποβάλλονται τα έγγραφα που αναφέρονται στην παράγραφο 3.1 που ακολουθεί.

3. Υποβολή εγγράφων και Διαδικασία ελέγχου

3.1 Υποβολή εγγράφων στη ΡΑΕΚ

Οι επιχειρήσεις ηλεκτρισμού πρέπει να υποβάλλουν στη ΡΑΕΚ σε ετήσια βάση, μαζί με τους Χωριστούς Λογαριασμούς, τα ακόλουθα:

1. Εργασίες υπό εκτέλεση

- Το Μητρώο Εργασιών υπό Εκτέλεση, για κάθε ρυθμιζόμενη δραστηριότητα ξεχωριστά και σύγκριση αυτού με το εκάστοτε εγκεκριμένο πενταετές επιχειρηματικό/επενδυτικό πρόγραμμα.

2. ΡΒΑΠ:

- Τη ΡΒΑΠ για κάθε ρυθμιζόμενη δραστηριότητα ξεχωριστά.
- Τυχόν προσθήκες, εκχωρήσεις/μεταβιβάσεις και η αρχική εγκεκριμένη ΡΒΑΠ για κάθε δραστηριότητα πρέπει να παρουσιάζονται με σαφήνεια.
- Η καθαρή λογιστική αξία των παγίων των μη ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων πρέπει να παρουσιάζεται με σαφήνεια.
- Επίσης, πρέπει να παρουσιάζεται η πλήρης συμφιλίωση με τους Χωριστούς Λογαριασμούς.

3. Επενδύσεις (Κεφαλαιουχικές Δαπάνες):

- Τη Δήλωση Επενδύσεων (Κεφαλαιουχικές Δαπάνες) που έχουν πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια του έτους και μια σύγκριση με το πρόγραμμα για τη περίοδο ρυθμιστικού ελέγχου (Παράρτημα 4) όπως εγκρίθηκε από τη ΡΑΕΚ (βλ. Κεφάλαιο 2.8 παραπάνω).

3.2 Διαδικασία Ελέγχου ΡΑΕΚ

Η ΡΑΕΚ (ή οι εξουσιοδοτημένοι σύμβουλοι της) δύναται να διεξάγει ελέγχους για την επαλήθευση της ορθής υλοποίησης των ανωτέρω από την επιχείρηση ηλεκτρισμού.

Για το σκοπό αυτό, η ΡΑΕΚ, εκτός των προαναφερθέντων εγγράφων (βλ. Ενότητα 3.1) έχει τη δυνατότητα πρόσβασης στους λογαριασμούς των επιχειρήσεων ηλεκτρισμού, για την παροχή πρόσθετων ερμηνειών ή διευκρινίσεων σχετικά με τα ανωτέρω.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Έντυπο για την υποβολή της Ρυθμιζόμενης Βάσης Αξιών Παγίων (ΡΒΑΠ)

Κωδικός Αριθμός Παγίου	Δραστηριότητα (Παραγωγή, Μεταφορά, Διανομή, Προμήθεια)	Περιγραφή	Νόμισμα	Αρχικό Υπόλοιπο Κόστους	Προσθήκες	Εκποιήσεις	Μεταφορές	Τελικό Υπόλοιπο Κόστους	Αρχικό Υπόλοιπο Απόσβεσης	Απόσβεση Έτους	Απόσβεση Εκποιήσεων	Απόσβεση Μεταφορών	Τελικό Υπόλοιπο Απόσβεσης	Αρχική Υπολειμματική Αξία Παγίων	Τελική Υπολειμματική Αξία Παγίων
				€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Ολικό Ποσό															

Παράρτημα 2: Μεθοδολογία υπολογισμού του Μέσου Σταθμικού Κόστους Κεφαλαίου (ΜΣΚΚ) για τις Δραστηριότητες Παραγωγής, Μεταφοράς και Διανομής

1. Εισαγωγή

Το Μέσο Σταθμικό Κόστος Κεφαλαίου (ΜΣΚΚ) είναι η ελάχιστη απόδοση που αναμένεται να καταβάλει μια επιχείρηση ή εταιρεία κατά μέσο όρο στους μετόχους/ ιδιοκτήτες της για τη χρηματοδότηση των παγίων της.

Το ΜΣΚΚ (προ φόρων) μιας επιχείρησης είναι το μέσο σταθμικό κόστος των διάφορων πηγών χρηματοδότησης, με παράγοντες στάθμισης των ποσοστιαίων συνεισφορών κάθε πηγής στη σύνθεση του κεφαλαίου (δηλ. την κεφαλαιακή δομή) της επιχείρησης σε ονομαστικές τιμές και καθορίζεται ως εξής:

$$\text{ΜΣΚΚ} = \frac{E}{E+D} \times R_e + \frac{D}{E+D} \times (R_d \times (1-T_c))$$

Όπου:

R_e = Κόστος Ιδίων Κεφαλαίων

R_d = Κόστος Ξένων Κεφαλαίων

E = Ίδια Κεφάλαια

D = Ξένα Κεφάλαια (χρέος)

T_c = Συντελεστής Εταιρικού Φόρου.

Η τρέχουσα Μεθοδολογία αναφέρεται στη Μεθοδολογία για τον υπολογισμό του ΜΣΚΚ για τις ρυθμιζόμενες δραστηριότητες της Παραγωγής (όπου ο Παραγωγός είναι επιχείρηση ηλεκτρισμού με δεσπίζουσα θέση), Μεταφοράς και Διανομής στην αγορά ηλεκτρισμού ειδικά για τις εν λόγω ρυθμιζόμενες δραστηριότητες μιας Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης.

Ως «Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση» νοείται μια επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας ή ένας όμιλος επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας, όπου το ίδιο πρόσωπο ή τα ίδια πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον έλεγχο και όπου η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες Μεταφοράς ή Διανομής και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες Παραγωγής ή Προμήθειας (Άρθρο 2 του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου, 2003-2012).

Οι παραδοχές και τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της Μεθοδολογίας του ΜΣΚΚ για κάθε ρυθμιζόμενη δραστηριότητα θα ελέγχονται από τη ΡΑΕΚ.

2. Μεθοδολογία υπολογισμού ΜΣΚΚ

2.1 R_e = Κόστος ιδίων κεφαλαίων

Ο υπολογισμός του κόστους ιδίων κεφαλαίων προκύπτει από το Μοντέλο Αποτίμησης Κεφαλαιουχικών Στοιχείων – Μοντέλο αποτίμησης CAPM. Το CAPM μπορεί να υπολογιστεί ως ακολούθως.

$$R_e = r_f + \beta_e \times ERP$$

Όπου:

R_e : Κόστος ιδίων κεφαλαίων

r_f : Επιτόκιο μηδενικού κινδύνου

r_m : Κίνδυνος αγοράς

$ERP = (r_m - r_f)$: Κίνδυνος Ιδίων Κεφαλαίων

β_e : Συντελεστής συστηματικού κινδύνου («relevered beta» – «β») – υπολογισμός του συστηματικού κινδύνου ενός χρεογράφου

2.2 Επιτόκιο μηδενικού κινδύνου (r_f)

Το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου είναι η αναμενόμενη απόδοση που μπορεί να αποφέρει μια επένδυση σε ένα πάγιο στοιχείο με μηδενικό κίνδυνο. Στην πράξη, είναι αδύνατο να βρεθεί μια επένδυση που είναι απαλλαγμένη από κάθε κίνδυνο. Εντούτοις, τα κρατικά ομόλογα επενδυτικού βαθμού που διακινούνται ελεύθερα στην αγορά (από ισχυρά οικονομικά κράτη) μπορούν να θεωρηθούν ότι έχουν σχεδόν μηδενικό κίνδυνο αθέτησης, καθώς οι κυβερνήσεις αυτές είναι απίθανο να πτωχεύσουν.

Πρέπει να επιλεγεί μια κυβέρνηση έκδοσης ομολόγων με γνώμονα τον χαμηλό μακροπρόθεσμο κίνδυνο, τόσο για την κυβέρνηση, όσο και για το ομόλογο, και τις μικρές μεταβολές στην απόδοσή της με την πάροδο του χρόνου. Τα ομόλογα που θα επιλεγούν πρέπει να είναι στο ίδιο νόμισμα με αυτό που δραστηριοποιείται η επιχείρηση, δηλαδή σε αυτήν την περίπτωση το ευρώ.

Η λήξη του ομολόγου πρέπει να αντανakλά όσο το δυνατόν καλύτερα την περίοδο απόσβεσης των πάγιων στοιχείων της Επιχείρησης. Η εν λόγω περίοδος για επιχειρήσεις της ΕΕ που δραστηριοποιούνται στην αγορά ηλεκτρισμού είναι 20-25 έτη. Εντούτοις, τα μακροπρόθεσμα ομόλογα είναι πιθανό να επηρεαστούν από εξωγενείς παράγοντες και, κατά συνέπεια, η ονομαστική τους απόδοση δύναται να διαφέρει από την πραγματική απόδοση.

Οι περισσότερες χώρες στην ΕΕ χρησιμοποιούν δεκαετή κυβερνητικά ομόλογα για σκοπούς του υπολογισμού του επιτοκίου μηδενικού κινδύνου.

Βάσει της μεθοδολογίας που περιγράφεται ανωτέρω, και λαμβάνοντας υπόψη τις δύσκολες οικονομικές συνθήκες που αντιμετωπίζει η Κύπρος, το Επιτόκιο Μηδενικού Κινδύνου δεν πρέπει να υπολογίζεται βάσει των κυπριακών κρατικών ομολόγων, καθώς το αποτέλεσμα θα ήταν ένα δυσανάλογα υψηλό ΜΣΚΚ.

Κατά συνέπεια, και έως ότου παρέλθουν οι δύσκολες οικονομικές συνθήκες που αντιμετωπίζει η Κύπρος, θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν τα κρατικά ομόλογα άλλων κρατών της ΕΕ που θεωρούνται χαμηλού κινδύνου, για παράδειγμα της Γερμανίας. Λαμβάνοντας υπόψη τον μελλοντικό πληθωρισμό και τυχόν διαφορές μεταξύ του επιτοκίου τους έναντι της απόδοσής τους στην αγορά, η απόδοση αυτών των ομολόγων έως τη λήξη τους θεωρείται ως το κατάλληλο υποκατάστατο του Επιτοκίου Μηδενικού Κινδύνου.

Οι τιμές του Επιτοκίου Μηδενικού Κινδύνου δεν διαφέρουν μεταξύ των Δραστηριοτήτων μιας Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης.

2.3 Κίνδυνος Ιδίων Κεφαλαίων

Ο Κίνδυνος Ιδίων κεφαλαίων είναι η πρόσθετη απόδοση που απαιτεί ένας επενδυτής, προκειμένου να αποδεχθεί τον συστηματικό κίνδυνο που προκύπτει από τις επενδύσεις σε πάγια στοιχεία με κίνδυνο πέραν του μηδενικού. Στην ουσία αποτελεί την υπερβάλλουσα απόδοση που απαιτείται λόγω του αυξημένου κινδύνου σε σύγκριση με μια επένδυση μηδενικού κινδύνου και κατά συνέπεια υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του Κινδύνου αγοράς (απόδοση) και του Επιτοκίου μηδενικού κινδύνου:

$$ERP = (r_m - r_f)$$

Ο Κίνδυνος αγοράς (r_m) είναι η πρόσθετη απόδοση ενός χαρτοφυλακίου της αγοράς, σε σύγκριση με το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου. Για τους σκοπούς του υπολογισμού του ΜΣΚΚ, ως Κίνδυνος αγοράς ορίζεται ο ιστορικός μέσος όρος των κινδύνων για ένα δεδομένο δείγμα αγοράς.

2.4 Συντελεστής συστηματικού κινδύνου («β» - βήτα)

Το «β» ορίζεται ως η μέτρηση του συστηματικού κινδύνου (κίνδυνος ανεξαρτήτου μεταβλητότητας – non diversifiable risk) ενός ομολόγου/ μιας μετοχής σε σχέση με την αγορά ως σύνολο και σχετίζεται με το βαθμό στον οποίο η απόδοση μιας μετοχής επηρεάζεται από μεταβολές στην αγορά.

Ο καθορισμός ενός συντελεστή «β» μιας επιχείρησης απαιτεί μια ανάλυση της απόδοσης της επιχείρησης συγκριτικά προς την απόδοση ενός κατάλληλου χρηματιστηριακού δείκτη.

Κατά συνέπεια, για τη διεξαγωγή της παραπάνω ανάλυσης, είναι αναγκαίο η επιχείρηση να είναι εισηγμένη σε χρηματιστήριο.

Για τον καθορισμό ενός συντελεστή «β» στην περίπτωση που η επιχείρηση δεν είναι εισηγμένη σε χρηματιστήριο, σύμφωνα με την κοινή πρακτική, πραγματοποιούνται συγκριτικές μελέτες βάσει ενός δείγματος επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε παρόμοιους τομείς. Ως συντελεστής «β» ορίζεται ο μέσος όρος των τιμών του συντελεστή «β» διαφορετικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο ίδιο πεδίο, για κάθε δραστηριότητα μιας κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης, ξεχωριστά.

Οι πληροφορίες για τις επιχειρήσεις αυτές διατίθενται δημόσια και κατά συνέπεια μπορούν να εξαχθούν εύκολα χρησιμοποιώντας πληροφορίες από χρηματοοικονομικές βάσεις δεδομένων για κάθε μία από τις δραστηριότητες της Παραγωγής, της Μεταφοράς και της Διανομής.

Ο συντελεστής «β» που αντλείται από αυτές τις βάσεις δεδομένων, αντιστοιχεί στον συντελεστή «β» των ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων και λαμβάνει υπόψη το ποσοστό δανειακής εξάρτησης κάθε επιχείρησης στο δείγμα. Λόγω των διαφορετικών ποσοστών δανειακής εξάρτησης μεταξύ των επιχειρήσεων στο δείγμα και της επιχείρησης για την οποία πρέπει να καθοριστεί ο συντελεστής «β», ο μέσος συντελεστής «β» του δείγματος δεν είναι αξιόπιστος δείκτης. Επομένως, είναι αναγκαίο ο συντελεστής «β» των ιδίων κεφαλαίων του δείγματος να μετατραπεί σε συντελεστή «β» πάγιων στοιχείων, ο μέσος όρος του οποίου θα αντανakλά επαρκώς τον συντελεστή «β» των Πάγιων στοιχείων της Επιχείρησης. Κατά συνέπεια, ο συντελεστής «β» των πάγιων στοιχείων που έχει καθοριστεί, μετατρέπεται (επαναμόχλευση – re-levering) σε συντελεστή «β» ιδίων κεφαλαίων χρησιμοποιώντας το ποσοστό δανειακής εξάρτησης κάθε δραστηριότητας και τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή.

2.5 R_d - Κόστος Ξένων Κεφαλαίων

Το κόστος ξένων κεφαλαίων (χρέους) ισούται με το μέσο επιτόκιο που καταβάλλει μια επιχείρηση επί του τρέχοντος χρέους, το οποίο χρηματοδοτεί το κόστος των δανείων, των ομολόγων, ή άλλων μορφών χρέους, ως ποσοστό. Μαζί με το κόστος κεφαλαίου, συνιστά την κεφαλαιακή δομή της επιχείρησης.

Το κόστος ξένων κεφαλαίων πρέπει να υπολογίζεται για κάθε δραστηριότητα μιας κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης ξεχωριστά, λαμβάνοντας υπόψη τα ξένα κεφάλαια που έχει λάβει κάθε δραστηριότητας. Το Συνολικό Κόστος Δανεισμού υπολογίζεται και παρουσιάζεται στις ετήσιες ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις της Επιχείρησης.

Δεδομένης της ανάγκης υπολογισμού του ΜΣΚΚ για όλες τις δραστηριότητες, η ιδανική προσέγγιση πρέπει να βασίζεται στον λεπτομερή διαχωρισμό του χρέους (δάνεια) και του σχετικού επιτοκίου της επιχείρησης στις δραστηριότητες της Παραγωγής, της Μεταφοράς και της Διανομής, ενώ ο υπολογισμός του επιτοκίου πρέπει να πραγματοποιείται ξεχωριστά για κάθε δραστηριότητα.

2.6 Πραγματικός φορολογικός συντελεστής (T c)

Ο πραγματικός φορολογικός συντελεστής (effective tax rate) μιας επιχείρησης είναι ο σταθμισμένος φορολογικός συντελεστής βάσει του οποίου φορολογούνται τα κέρδη προ φόρων. Υπολογίζεται διαιρώντας τα συνολικά φορολογικά έξοδα της επιχείρησης με τα κέρδη προ φόρων. Σημειώνεται ότι λαμβάνονται υπόψη όλες οι φορολογικές υποχρεώσεις της επιχείρησης, όχι μόνο ο τρέχων εταιρικός φόρος και κατά συνέπεια, ο Πραγματικός φορολογικός συντελεστής ενδέχεται να είναι υψηλότερος από τον συντελεστή εταιρικού φόρου. Εντούτοις, και για λόγους απλοποίησης, αποτελεί κοινή πρακτική να χρησιμοποιείται ο συντελεστής εταιρικού φόρου ως πραγματικός φορολογικός συντελεστής.

2.7 Κεφαλαιακή δομή της επιχείρησης

Τέλος, η κεφαλαιακή δομή μιας επιχείρησης, δηλ. ο διαχωρισμός μεταξύ Ιδίων Κεφαλαίων και Ξένων Κεφαλαίων, αποτελεί εξ ορισμού τη βάση υπολογισμού του ΜΣΚΚ. Το ποσοστό που χαρακτηρίζει την κεφαλαιακή δομή είναι ο δείκτης χρέους (δείκτης δανειακής εξάρτησης) που υπολογίζεται ως το συνολικό Χρέος διά των συνολικών Ιδίων Κεφαλαίων όπως προσδιορίζονται στον ισολογισμό. Εντούτοις, στην εξίσωση υπολογισμού του ΜΣΚΚ χρησιμοποιούνται τα ποσοστά του Ξένων και Ιδίων Κεφαλαίων διά του Συνολικού Κεφαλαίου ($D / (D + E)$, $E / (D + E)$).

Κατ' επέκταση, κάθε Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση πρέπει να διαχωρίζει τα Ίδια Κεφάλαια και τα Ξένα Κεφάλαια ανά δραστηριότητα για την οποία υπολογίζεται το ΜΣΚΚ.

Παράρτημα 3: Λειτουργικό Σκέλος Επιτρεπόμενων Εσόδων

- 3.1 Οι λειτουργικές δαπάνες είναι οι δαπάνες που πραγματοποιεί η ρυθμιζόμενη επιχείρηση σε συνεχή, καθημερινή βάση για τη διεξαγωγή των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων. Οι λειτουργικές δαπάνες περιλαμβάνουν στοιχεία όπως το κόστος συντήρησης, ασφάλειας, διοίκησης, επικοινωνικών υπηρεσιών, προστασίας, συμβουλευτικής, νομικών υπηρεσιών, ασφάλισης, τηλεφωνικού κέντρου, κέντρου ελέγχου, ανθρώπινων πόρων (ΑΠ), κατάρτισης και τεχνολογίας των πληροφοριών (IT). Οι λειτουργικές δαπάνες θα περιλαμβάνουν μόνο τα στοιχεία που δαπανούνται άμεσα και τα οποία δεν κεφαλαιοποιούνται σύμφωνα με τους λογιστικούς κανόνες.
- 3.2 Η ΠΑΕΚ ορίζει εκ των προτέρων ξεχωριστές αποζημιώσεις για λειτουργικές δαπάνες για κάθε επιχείρηση που αναλαμβάνει τις ακόλουθες δραστηριότητες: μεταφορά (ιδιοκτησία πάγιων στοιχείων), μεταφορά (διαχείριση συστήματος), διανομή (ιδιοκτησία και διαχείριση) και όπου η επιχείρηση κατέχει δεσπόζουσα θέση, παραγωγή και προμήθεια. Για κάθε μία από τις επιχειρήσεις αυτές, οι αποζημιώσεις για λειτουργικές δαπάνες χωρίζονται σε δύο κατηγορίες:
- λειτουργικές δαπάνες επί των οποίων η επιχείρηση θεωρείται ότι ασκεί ουσιαστικό έλεγχο («ελέγξιμες λειτουργικές δαπάνες») και
 - λειτουργικές δαπάνες επί των οποίων η επιχείρηση θεωρείται ότι δεν ασκεί ουσιαστικό έλεγχο («μη ελέγξιμες λειτουργικές δαπάνες»).
- 3.3 Εκτός των λειτουργικών δαπανών για τις οποίες οι αποζημιώσεις καθορίζονται εκ των προτέρων από τη ΠΑΕΚ, οι ρυθμιζόμενες επιχειρήσεις δύνανται να πραγματοποιούν δαπάνες για τα εξής:
- δραστηριότητες οι οποίες είναι ρυθμιζόμενες, αλλά το κόστος των οποίων ανακτάται απευθείας από τους πελάτες, και/ή
 - δραστηριότητες που δεν είναι ρυθμιζόμενες.
- 3.4 Οι λειτουργικές δαπάνες για τέτοιες δραστηριότητες όπως επεξηγούνται στην παράγραφο 3.16 που ακολουθεί εξαιρούνται συνολικά από τα επιτρεπόμενα έσοδα («εξαιρούμενες λειτουργικές δαπάνες»).

Ελέγξιμες λειτουργικές δαπάνες

- 3.5 Σε γενικές γραμμές, στην πλειονότητά τους τα στοιχεία των λειτουργικών δαπανών, όπως το κόστος συντήρησης και πληροφορικής, αντιμετωπίζονται ως ελέγξιμα. Η προτεινόμενη από τη ΠΑΕΚ κατηγοριοποίηση των στοιχείων ελέγξιμων λειτουργικών δαπανών παρουσιάζεται στον παρακάτω Πίνακα 1. Ο κατάλογος αυτός ενδέχεται να μην περιλαμβάνει όλα τα πιθανά ελέγξιμα στοιχεία λειτουργικών δαπανών και προσαρμόζεται από τη ΠΑΕΚ από κοινού με κάθε ρυθμιζόμενη επιχείρηση προκειμένου να προκύψει ένας τελικός κατάλογος ελέγξιμων λειτουργικών δαπανών για κάθε περίοδο ρυθμιστικού ελέγχου.
- Η κάθε ρυθμιζόμενη δραστηριότητα δηλώνει στη ΠΑΕΚ τις πραγματικές ελέγξιμες λειτουργικές δαπάνες της στο τέλος κάθε έτους και τη σύγκριση αυτών με τις προϋπολογιζόμενες λειτουργικές δαπάνες της.

Πίνακας 1. Ενδεικτικός κατάλογος ελέγξιμων λειτουργικών δαπανών

Μεταφορά στοιχείων)	(ιδιοκτήτης πάγιων	Μεταφορά συστήματος)	(διαχειριστής παγίων	Διανομή (ιδιοκτήτης στοιχείων)	Διανομή (διαχειριστής συστήματος)	Παραγωγή	Προμήθεια
Μισθοδοσία ¹		Μισθοδοσία		Μισθοδοσία	Μισθοδοσία	Μισθοδοσία	Μισθοδοσία
Ανάδοχοι ²		Ανάδοχοι		Προγραμματισμένη συντήρηση	Ανάδοχοι	Ανάδοχοι	Ανάδοχοι
Προγραμματισμένη συντήρηση		Πληροφορική		Ανάδοχοι	Πληροφορική	Λειτουργίες και συντήρηση	Πώληση προϊόντων και διαφήμιση
Επισκευές βλαβών		Ασφάλειες		Επισκευές βλαβών	Ασφάλειες	Πληροφορική	Πληροφορική
Πληροφορική		Τηλεπικοινωνίες		Υλοτομία	Τηλεπικοινωνίες	Ασφάλειες	Ασφάλειες
Ασφάλειες		Νομικές υπηρεσίες		Πληροφορική	Νομικές υπηρεσίες	Τηλεπικοινωνίες	Τηλεπικοινωνίες
Τηλεπικοινωνίες		Εγκαταστάσεις		Ασφάλειες	Εγκαταστάσεις	Νομικές υπηρεσίες	Νομικές υπηρεσίες
Νομικές υπηρεσίες		Επαγγελματικές Υπηρεσίες		Τηλεπικοινωνίες	Επαγγελματικές Υπηρεσίες	Εταιρικές Δαπάνες	Εγκαταστάσεις
Εγκαταστάσεις		Εταιρικές Δαπάνες		Νομικές υπηρεσίες	Διαχείριση στοιχείων	Άλλες γενικές δαπάνες της επιχείρησης	Εταιρικές Δαπάνες
Επαγγελματικές Υπηρεσίες		Άλλες γενικές δαπάνες της επιχείρησης		Εγκαταστάσεις	Εταιρικές Δαπάνες	Άλλες γενικές δαπάνες της επιχείρησης	Άλλες γενικές δαπάνες της επιχείρησης
Διαχείριση παγίων στοιχείων				Επαγγελματικές Υπηρεσίες	Άλλες γενικές δαπάνες της επιχείρησης		
Εταιρικές Δαπάνες ³				Διαχείριση παγίων στοιχείων			
Άλλες γενικές δαπάνες της επιχείρησης ⁴				Εταιρικές Δαπάνες			
				Άλλες γενικές δαπάνες της επιχείρησης			

Σημείωση 1: Οι «Εταιρικές Δαπάνες και οι άλλες γενικές δαπάνες της επιχείρησης» κατανέμονται μεταξύ των διαφόρων ρυθμιζόμενων επιχειρήσεων. Οι ρυθμιζόμενες επιχειρήσεις προτείνουν μια μεθοδολογία για την κατανομή των δαπανών αυτών. Η ΡΑΕΚ εξετάζει και εγκρίνει τη μεθοδολογία που προτείνεται από τις ρυθμιζόμενες επιχειρήσεις. Σημείωση 2: Τα στοιχεία δαπανών σε αυτόν τον πίνακα δεν αποκλείουν απαραίτητα το ένα το άλλο. Για παράδειγμα, ενδέχεται να υπάρχουν δαπάνες μισθοδοσίας που σχετίζονται με επισκευές βλαβών (π.χ. σε σχέση με τους μισθούς των μηχανικών). Η φιλοσοφία της ΡΑΕΚ για τη συγκέντρωση δαπανών με διαφορετικούς τρόπους είναι να γίνεται σαφής ο τρόπος με τον οποίο

διαμορφώνονται και επηρεάζονται οι δαπάνες των ρυθμιζόμενων επιχειρήσεων από τις επιλογές της διοίκησης. Βάσει της κατανόησης των δαπανών των ρυθμιζόμενων επιχειρήσεων, η ΡΑΕΚ αποφασίζει τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να καθοριστούν οι κατάλληλες αποζημιώσεις.

- ¹ Η Μισθοδοσία περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες για το προσωπικό
- ² Στους «Αναδόχους» περιλαμβάνεται οποιαδήποτε δαπάνη συσχετίζεται με εργασία την οποία οι ρυθμιζόμενες επιχειρήσεις μπορεί να έχουν αναθέσει εξωτερικά σε υπεργολάβους.
- ³ Οι «Εταιρικές Δαπάνες» περιλαμβάνουν δαπάνες για το τμήμα υποστήριξης, τη διοίκηση, τους πελάτες (έκδοση τιμολογίων πελατών, τηλεφωνικό κέντρο, διαχείριση λογαριασμών), διαχείριση, κ.λπ.
- ⁴ Οι «Άλλες γενικές δαπάνες της επιχείρησης» περιλαμβάνουν γραφική ύλη, εκτυπώσεις, ταχυδρομικά τέλη, κ.λπ.

- 3.6 Πριν από την έναρξη κάθε περιόδου ρυθμιστικού ελέγχου, κάθε ρυθμιζόμενη επιχείρηση υποβάλλει ένα αίτημα αποζημίωσης ελέγχιμων λειτουργικών δαπανών για την επικείμενη περίοδο ρυθμιστικού ελέγχου. Οι ρυθμιζόμενες επιχειρήσεις παρέχουν σαφή αιτιολόγηση για τις αιτούμενες αποζημιώσεις (επισημαίνοντας σαφώς τη λογική πίσω από κάθε πιθανή αιτούμενη αύξηση ως προς τις δαπάνες αποτελεσμάτων κατά την προηγούμενη περίοδο ρυθμιστικού ελέγχου). Η ΡΑΕΚ ελέγχει τα αποδεικτικά στοιχεία που παρέχονται από τις ρυθμιζόμενες εταιρείες.
- 3.7 Η αποζημίωση ελέγχιμων λειτουργικών δαπανών της ρυθμιζόμενης επιχείρησης για το έτος βάσης για κάθε περίοδο ρυθμιστικού ελέγχου βασίζεται σε αξιολόγηση των εξής στοιχείων κάθε επιχείρησης:
- του αιτήματος ελέγχιμων λειτουργικών δαπανών για την επόμενη περίοδο ρυθμιστικού ελέγχου και
 - των ελέγχιμων λειτουργικών δαπανών αποτελεσμάτων κατά την προηγούμενη περίοδο ρυθμιστικού ελέγχου.
- 3.8 Η ΡΑΕΚ δύναται να ορίσει την αποδοτική αποζημίωση των ελέγχιμων λειτουργικών δαπανών του έτους βάσης σε επίπεδο χαμηλότερο από τις πραγματικές ελέγξιμες λειτουργικές δαπάνες κατά την προηγούμενη περίοδο ρυθμιστικού ελέγχου. Αυτές οι πιθανές μειώσεις στις λειτουργικές δαπάνες του έτους βάσης αναφέρονται ως περικοπή Ρ0. Αυτό συμβαίνει προκειμένου να ληφθεί υπόψη η ιστορική ανεπάρκεια (χαμηλή απόδοση) ή να εξαιρεθούν, για παράδειγμα, οι δαπάνες που σχετίζονται με μεμονωμένα γεγονότα κατά την προηγούμενη περίοδο ρυθμιστικού ελέγχου. Επίσης, σε ειδικές περιπτώσεις, κατόπιν εμπειριστατωμένης αιτιολόγησης πιθανόν να δικαιολογούνται και αυξήσεις σε κάποια μέρη των ελέγχιμων λειτουργικών δαπανών.
- 3.9 Όταν καθοριστεί η αποδοτική αποζημίωση του έτους βάσης για τις ελέγξιμες λειτουργικές δαπάνες, η ΡΑΕΚ προβαίνει σε υπολογισμό με τον τύπο $\% \Delta TK - X$, όπου:
- Ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) είναι μια μεταβλητή για τον πληθωρισμό και
 - Ο συντελεστής αποδοτικότητας (ή συντελεστής Χ) αντιπροσωπεύει τις εξοικονομήσεις που αναμένεται εύλογα να επιτύχει η επιχείρηση στο μέλλον χάρη στις αυξήσεις της παραγωγικότητας με την πάροδο του χρόνου.
- 3.10 Πριν από την έναρξη κάθε περιόδου ρυθμιστικού ελέγχου, η ΡΑΕΚ ορίζει τον συντελεστή αποδοτικότητας (ή συντελεστή Χ) για τις αποζημιώσεις ελέγχιμων λειτουργικών δαπανών κάθε ρυθμιζόμενης επιχείρησης που ισχύουν για την επόμενη περίοδο ρυθμιστικού ελέγχου.
- 3.11 Αυτός ο συντελεστής αποδοτικότητας μπορεί να αναθεωρείται κατά τις μελλοντικές περιόδους ρυθμιστικού ελέγχου με βάση, μεταξύ άλλων:
- μια αξιολόγηση των συντελεστών δυναμικής αποδοτικότητας που ορίζονται από άλλες ρυθμιστικές αρχές στην Ευρώπη και/ή
 - μια αξιολόγηση της ίδιας της ρυθμιζόμενης επιχείρησης για τη δυνατότητά της να επιτύχει εξοικονομήσεις δυναμικής αποδοτικότητας με την πάροδο του χρόνου.
- 3.12 Η ΡΑΕΚ επιβραβεύει τη ρυθμιζόμενη επιχείρηση για κάθε θετική απόδοση σε σχέση με τις αποζημιώσεις των ελέγχιμων λειτουργικών δαπανών. Συγκεκριμένα, η ρυθμιζόμενη επιχείρηση θα απολαμβάνει ένα ποσοστό $X_i\% \leq 100\%$ της εκάστοτε θετικής απόδοσης σε σχέση με τις αποζημιώσεις των ελέγχιμων λειτουργικών δαπανών ως επιπλέον έσοδο, διακριτό για κάθε επιλέξιμο τύπο διατίμησης i , ήτοι $\Delta-X$, $\Delta-XS$, $\Delta-XM$, $\Delta-XX$, και $\Delta-MET$. Το εναπομείναν μέρος της θετικής απόδοσης (ισοδύναμα, της επιτευχθείσας εξοικονόμησης των ελέγχιμων λειτουργικών δαπανών), ήτοι το $100-X_i\%$, θα κατευθύνεται προς την αναλογική μείωση των αντίστοιχων τύπων διατιμήσεων ($\Delta-X$, $\Delta-XS$, $\Delta-XM$, $\Delta-XX$, $\Delta-MET$) για τους πελάτες μέσω των προμηθευτών που τους εκπροσωπούν για τα εναπομείναντα έτη της περιόδου ρυθμιστικού ελέγχου.
- Σε περίπτωση αρνητικής απόδοσης, η ρυθμιζόμενη επιχείρηση θα επιβαρύνεται με το σύνολο (100%) του κόστους της αρνητικής απόδοσης σε σχέση με τον εκ των προτέρων ορισθέν στόχο από τη ΡΑΕΚ για τις ελέγξιμες λειτουργικές δαπάνες.
- Τα επιμέρους διακριτά ποσοστά $X_i\%$ για κάθε επιλέξιμο τύπο διατίμησης θα καθορίζονται με απόφαση της ΡΑΕΚ στην αρχή κάθε περιόδου ρυθμιστικού ελέγχου και θα ισχύουν για το σύνολο της περιόδου ρυθμιστικού ελέγχου. Κατά την έναρξη της επόμενης ρυθμιστικής περιόδου ελέγχου, η ΡΑΕΚ θα επανακαθορίζει τις αποζημιώσεις των ελέγχιμων λειτουργικών δαπανών κάθε ρυθμιζόμενης επιχείρησης,

⁸ Κατά τα πρώτα N_i έτη εφαρμογής της παρούσας Ρυθμιστικής Απόφασης όλα τα ανωτέρω ποσοστά $X_i\%$ ισούνται με 100%

λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, την απόδοση του κόστους των λειτουργικών δαπανών κατά την προηγούμενη περίοδο ρυθμιστικού ελέγχου.

Ο έλεγχος της εφαρμογής των παραπάνω κινήτρων μείωσης των ελέγξιμων λειτουργικών δαπανών θα πραγματοποιείται σε ετήσια βάση. Επισημαίνεται ότι σε καμία περίπτωση δεν πραγματοποιείται ετήσια αναπροσαρμογή της αντίστοιχης κατηγορίας επιτρεπόμενων εσόδων της ρυθμιζόμενης επιχείρησης, ήτοι Δ-Χ, Δ-ΧΣ, Δ-ΧΜ, Δ-ΧΧ, και Δ-MET, τα οποία καθορίζονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 5.

Η παραπάνω μεθοδολογία παροχής κινήτρων μείωσης των ελέγξιμων λειτουργικών δαπανών κάθε ρυθμιζόμενης επιχείρησης θα εφαρμοστεί μετά την παρέλευση μεταβατικής περιόδου N_i ετών, διακριτής για κάθε επιλέξιμο τύπο διατίμησης i , ήτοι Δ-Χ, Δ-ΧΣ, Δ-ΧΜ, Δ-ΧΧ, και Δ-MET, ώστε να δοθεί ο αναγκαίος χρόνος:

(α) στη ρυθμιζόμενη επιχείρηση να προσαρμόσει την κοστολογική της βάση ώστε να μπορεί να πετύχει τους ορισθέντες στόχους, και

(β) για την πλήρη και ανταγωνιστική λειτουργία της νέας αγοράς ηλεκτρισμού.

Η τιμή της παραμέτρου N_i για κάθε τύπο διατίμησης καθορίζεται στο Παράρτημα 4.

Μη ελέγξιμες λειτουργικές δαπάνες

Οι μη ελέγξιμες λειτουργικές δαπάνες σχετίζονται με στοιχεία όπως τα τέλη και οι φόροι αδειών εκμετάλλευσης, επί των οποίων η ρυθμιζόμενη επιχείρηση δεν ασκεί κανέναν έλεγχο. Η προτεινόμενη από τη ΡΑΕΚ κατηγοριοποίηση των στοιχείων μη ελέγξιμων λειτουργικών δαπανών παρουσιάζεται στον παρακάτω Πίνακας 2. Ο κατάλογος αυτός ενδέχεται να μην περιλαμβάνει όλα τα πιθανά μη ελέγξιμα στοιχεία λειτουργικών δαπανών και προσαρμόζεται από τη ΡΑΕΚ από κοινού με κάθε ρυθμιζόμενη επιχείρηση προκειμένου να προκύψει ένας τελικός κατάλογος μη ελέγξιμων λειτουργικών δαπανών για κάθε περίοδο ρυθμιστικού ελέγχου.

Πίνακας 2. Κατηγορίες μη ελέγξιμων λειτουργικών δαπανών

Μεταφορά στοιχείων)	(Ιδιοκτήτης πάγιων	Μεταφορά συστήματος)	(διαχειριστής Ιδιοκτήτης διαχειριστής Διανομής	και Παραγωγή	Προμήθεια
Ρυθμιστικάτέλη ⁹	Ρυθμιστικάτέλη	Ρυθμιστικάτέλη	Ρυθμιστικάτέλη	Ρυθμιστικάτέλη	Ρυθμιστικάτέλη
Τέλη τοπικών αρχών ¹⁰	Αντιστάθμιση Διαχειριστών	μεταξύ των Συστημάτων	Τέλη τοπικών αρχών	Κόστος καυσίμων ¹¹	Χρεώσεις δικτύου ¹²
Μεταφοράς					
Δουλείες οδού ¹³	Επικουρικές υπηρεσίες		Δουλείες οδού	Περιθώριο ικανότητας ¹⁴	Χρεώσεις για την αγορά ενέργειας από την Χονδρική Αγορά και την Αγορά Εξισορρόπησης

⁹ Τα ρυθμιστικά τέλη περιλαμβάνουν όλες τις ετήσιες πληρωμές που πραγματοποιούνται από τη ρυθμιζόμενη επιχείρηση στη ΡΑΕΚ.

¹⁰ Τα τέλη τοπικής αρχής περιλαμβάνουν όλα τα ετήσια τέλη επιχειρηματικής ιδιοκτησίας που καταβάλλονται από τη ρυθμιζόμενη επιχείρηση στην τοπική αρχή

¹¹ Η ΡΑΕΚ παρακολουθεί την τιμή και την ποσότητα κάθε καυσίμου που χρησιμοποιείται με σκοπό να διαπιστώσει αν το μείγμα καυσίμων της ρυθμιζόμενης εταιρείας είναι αποδοτικό. Το κόστος καυσίμων θεωρείται ως μη ελέγξιμο, στον βαθμό που η ρυθμιζόμενη επιχείρηση μπορεί να αποδείξει ότι έχει χρησιμοποιήσει το πιο αποτελεσματικό μείγμα καυσίμων. Αν η ΡΑΕΚ θεωρεί ότι το μείγμα καυσίμων της ρυθμιζόμενης επιχείρησης είναι μη αποδοτικό, τότε τμήμα του κόστους των καυσίμων ενδέχεται να μην επιτραπεί.

¹² Στον βαθμό που οι χρεώσεις αυτές πρέπει να καταβληθούν από την εταιρεία παροχής στους ιδιοκτήτες δικτύων.

¹³ Οι δουλείες οδού περιλαμβάνουν όλες τις ετήσιες πληρωμές που πρέπει να πραγματοποιούνται από τη ρυθμιζόμενη επιχείρηση στους ιδιοκτήτες και/ή τους καλλιεργητές των γαιών για την κάλυψη του οικονομικού αντικτύπου από την τοποθέτηση του εξοπλισμού ή του μηχανισμού της ρυθμιζόμενης επιχείρησης στη γη τους.

¹⁴ Αν η ΡΑΕΚ απαιτεί τη διατήρηση μιας μεταβολής στο περιθώριο ικανότητας από έναν παραγωγό με δεσπόζουσα θέση, τότε δύναται να θεωρήσει την αποδοτική απαιτούμενη αύξηση στο σχετικό κόστος ως μη ελέγξιμη.

Δαπάνες συντάξεων ¹⁵	Δαπάνες συντάξεων	Δαπάνες συντάξεων	Περιβαλλοντικές υποχρεώσεις	ΥΔΩ
Φόροι	Φόροι	Φόροι	Επικουρικές υπηρεσίες	Χρεώσεις Αγοράς Ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ εντός Εθνικών
			Δαπάνες συντάξεων	ΣχεδίωνΧορηγιών Χρεώσεις για την προμήθεια Επικουρικών
			Φόροι	υπηρεσιών Φόροι
				Χρεώσεις για την αγορά πιστοποιητικών εγγυήσεων προέλευσης

¹⁵ Ορισμένα στοιχεία ενδέχεται να είναι ελέγξιμα (και περιλαμβάνονται στη μισθοδοσία), ενώ άλλα στοιχεία, όπως οι δαπάνες κληροδοτούμενων συστημάτων ενδέχεται να είναι μη ελέγξιμες.

- 3.13 Πριν από την έναρξη κάθε περιόδου ρυθμιστικού ελέγχου, κάθε ρυθμιζόμενη επιχείρηση υποβάλλει αίτημα αποζημίωσης μη ελέγξιμων λειτουργικών δαπανών για την επικείμενη περίοδο ρυθμιστικού ελέγχου. Οι ρυθμιζόμενες επιχειρήσεις παρέχουν σαφή αιτιολόγηση για τις αιτούμενες αποζημιώσεις (επισημαίνοντας σαφώς τη λογική πίσω από κάθε πιθανή αιτούμενη αύξηση ως προς τις δαπάνες κατά την προηγούμενη περίοδο ρυθμιστικού ελέγχου). Η ΠΑΕΚ ελέγχει τα αποδεικτικά στοιχεία που παρέχονται από τις ρυθμιζόμενες εταιρείες.
- 3.14 Η αποζημίωση μη ελέγξιμων λειτουργικών δαπανών της ΠΑΕΚ για κάθε περίοδο ρυθμιστικού ελέγχου βασίζεται σε αξιολόγηση των εξής στοιχείων κάθε επιχείρησης:
- του αιτήματος μη ελέγξιμων λειτουργικών δαπανών για την επόμενη περίοδο ρυθμιστικού ελέγχου και
 - των μη ελέγξιμων λειτουργικών δαπανών αποτελεσμάτων κατά την προηγούμενη περίοδο ρυθμιστικού ελέγχου.
- 3.15 Η ΠΑΕΚ δεν θέτει κίνητρο θετικής απόδοσης ή συντελεστή αποδοτικότητας για τις μη ελέγξιμες λειτουργικές δαπάνες, καθώς θεωρεί ότι η ρυθμιζόμενη επιχείρηση δεν ασκεί τον έλεγχο διαχείρισης επί των δαπανών αυτών. Κατά συνέπεια, οι μη ελέγξιμες λειτουργικές δαπάνες μετακυλίνουν στους πελάτες. Με άλλα λόγια, αν οι μη ελέγξιμες λειτουργικές δαπάνες της ρυθμιζόμενης επιχείρησης είναι υψηλότερες (ή χαμηλότερες) από αυτές που επιτρέπει η ΠΑΕΚ, τότε ενδέχεται να μετακυλίνουν στους πελάτες μέσω της προσαρμογής των διατιμήσεων σε ετήσια βάση. Η ρυθμιζόμενη επιχείρηση θα πρέπει στο τέλος κάθε έτους της περιόδου ρυθμιστικού ελέγχου να υποβάλλει στη ΠΑΕΚ κατάλογο των πραγματικών μη ελέγξιμων λειτουργικών δαπανών και σύγκριση αυτών με τις προϋπολογιζόμενες μη ελέγξιμες λειτουργικές δαπάνες με αιτιολογημένο αίτημα για μετακύλιση αυτών των διαφορών (θετικών ή αρνητικών) στους πελάτες με την υποβολή σχετικής έκθεσης.

Εξαιρούμενες λειτουργικές δαπάνες

- 3.16 Εκτός των λειτουργικών δαπανών για τις οποίες οι αποζημιώσεις καθορίζονται εκ των προτέρων από τη ΠΑΕΚ, οι ρυθμιζόμενες επιχειρήσεις δύνανται να πραγματοποιούν δαπάνες για τα εξής:
- δραστηριότητες οι οποίες είναι ρυθμιζόμενες, αλλά το κόστος των οποίων ανακτάται απευθείας από τους πελάτες (συμπεριλαμβανομένων, για παράδειγμα, των συνδέσεων των πελατών) και/ή
 - δραστηριότητες που δεν είναι ρυθμιζόμενες
- 3.17 Οι λειτουργικές δαπάνες για τέτοιες δραστηριότητες εξαιρούνται συνολικά από τα επιτρεπόμενα έσοδα («εξαιρούμενες λειτουργικές δαπάνες»). Η ΠΑΕΚ θα ελέγχει το εύρος των στοιχείων των εξαιρουμένων δαπανών της ρυθμιζόμενης επιχείρησης στις μελλοντικές περιόδους ρυθμιστικού ελέγχου ώστε να διασφαλίσει ότι οι νέες δραστηριότητες που εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία εξαιρούνται από τα επιτρεπόμενα έσοδα στο μέλλον.
- 3.18 Παρόλο που όλες οι εξαιρούμενες λειτουργικές δαπάνες εξαιρούνται από τα επιτρεπόμενα έσοδα, απαιτείται η δήλωσή τους στη ΠΑΕΚ. Οι ρυθμιστικές οδηγίες υποβολής δηλώσεων της ΠΑΕΚ περιλαμβάνουν μια περιγραφή των δαπανών αυτών και την καθορισμένη περιοδικότητα της υποβολής δηλώσεων.
- Η ΠΑΕΚ επισημαίνει ότι ορισμένες «Εταιρικές Δαπάνες» και «γενικές δαπάνες της επιχείρησης» όπως ορίζονται στον παραπάνω Πίνακα 1. Κατηγορίες ελέγξιμων λειτουργικών δαπανών πρέπει επίσης να κατανέμονται μεταξύ των ρυθμιζόμενων και μη ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων των ρυθμιζόμενων επιχειρήσεων. Οι ρυθμιζόμενες επιχειρήσεις προτείνουν μια μεθοδολογία για την κατανομή των δαπανών αυτών. Η ΠΑΕΚ εξετάζει και εγκρίνει τη μεθοδολογία που προτείνεται από τις ρυθμιζόμενες επιχειρήσεις.

Παράρτημα 4: Παράμετροι Διατιμήσεων

Η ΡΑΕΚ θα επανεξετάζει και θα καθορίζει κατά καιρούς τις παραμέτρους του παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 3. Παράμετροι διατιμήσεων

Περιγραφή παραμέτρου	Παραπομπή	Τιμή
Διάρκεια περιόδου ρυθμιστικού ελέγχου	Παράγραφος 5.2	5 έτη
Αναλογία επιτρεπόμενων εσόδων μεταφοράς που ανακτώνται μέσω χρεώσεων ισχύος	Παράγραφος 7.19	0%
Αναλογία επιτρεπόμενων εσόδων διανομής (ΜΤ) που ανακτώνται μέσω χρεώσεων ισχύος	Παράγραφος 7.32	0%
Αναλογία επιτρεπόμενων εσόδων διανομής (ΧΤ) που ανακτώνται μέσω χρεώσεων ισχύος	Παράγραφος 7.40	0%
Επιτρεπόμενο περιθώριο για υπηρεσίες εμπορολογιστικής διαχείρισης	Παράγραφος 7.56	20%
Παράμετρος Ni για Δ-X, Δ-XΣ, Δ-XM, Δ-XX, και Δ-MET	Παράρτημα 3 - Παράγραφος 3.12	5 έτη

Παράρτημα 5: Μεθοδολογία υπολογισμού Διατίμησης Ηλεκτρικής Ενέργειας Χονδρικής Δ-X

Βάσει των όσων προβλέπονται στις παραγράφους 7.8 και 7.10, ο υπολογισμός της Δ-X διατυπώνεται μαθηματικά ως εξής:

$$\Delta_{\varepsilon, \eta} = \overline{C}_{\varepsilon, \eta} + \overline{C}_{\varepsilon, \eta} + \overline{C}_{\varepsilon, \eta}$$

με:

$$\overline{C}_{\varepsilon, \eta} = \frac{\sum_{\varepsilon \in \varepsilon} \overline{C}_{\varepsilon, \eta}}{\sum_{\varepsilon \in \varepsilon} 1} \cdot \overline{C}_{\varepsilon, \eta}$$

$$\overline{C}_{\varepsilon, \eta} = \frac{1}{\overline{C}_{\varepsilon, \eta}} -$$

όπου:

$\overline{C}_{\varepsilon, \eta}$	Αξία απόρριψης φορτίου, σε €/MWh
$\overline{C}_{\varepsilon, \eta}$	Αναμενόμενη διάρκεια απόρριψης φορτίου (LOLE), σε ώρες/έτος
$\overline{C}_{\varepsilon, \eta}$	Διοικητικά οριζόμενο Οριακό Κόστος Ισχύος, σε €/MW/έτος (€72,820/MW/έτος για το έτος η)
$\Delta_{\varepsilon, \eta}$	Διατίμηση Χονδρικής για το ημίωρο η του έτους ε , σε €/MWh
$\overline{C}_{\varepsilon, \eta}$	Επιτρεπόμενο έσοδο της ρυθμιζόμενης επιχείρησης για το έτος ε απομειωμένο κατά τα καθαρά έσοδα από την αγορά (βασίζεται σε εκτιμήσεις για το έτος ε και μετρήσεις για το έτος $\varepsilon-2$), σε €
$\overline{C}_{\varepsilon, \eta}$	Εκτίμηση (κατά το έτος $\varepsilon-1$), για το ημίωρο η του έτους ε , της πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας του ρυθμιζόμενου παραγωγού μέσω διμερών συμβολαίων, σε MWh
$\overline{C}_{\varepsilon, \eta}$	Εκτίμηση (κατά το έτος $\varepsilon-1$), για το έτος ε , της πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας του ρυθμιζόμενου παραγωγού μέσω διμερών συμβολαίων, σε MWh
$\overline{C}_{\varepsilon, \eta}$	Μακροχρόνιο οριακό κόστος του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας της Κύπρου, για το ημίωρο η του έτους ε , σε €/MWh
$\overline{C}_{\varepsilon, \eta}$	Εκτίμηση, για το ημίωρο η του έτους ε , του οριακού κόστους ενέργειας του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας της Κύπρου (υπολογίζεται με ετήσια προσομοίωση της λειτουργίας

	του Συστήματος, με βάση την πρόβλεψη φορτίου και το εκτιμώμενο πραγματικό οριακό κόστος των μονάδων παραγωγής (αγνοούνται οι στρατηγικές των παραγωγών), κατά το έτος $\varepsilon-1$), σε €/MWh
$\bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta}$	Εκτίμηση (κατά το έτος $\varepsilon-1$), για το ημίωρο η του έτους η , του οριακού κόστους ισχύος του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας της Κύπρου, σε €/MWh
$\bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta}$	Εκτίμηση (κατά το έτος $\varepsilon-1$), για το ημίωρο η του έτους η , της πιθανότητας απόρριψης φορτίου στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας της Κύπρου (βασίζεται σε μελέτη αξιοπιστίας), σε p.u.
$\bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta}$	Προσαρμογή του οριακού κόστους ενέργειας και ισχύος για την ανάκτηση των επιτρεπόμενων εσόδων του ρυθμιζόμενου παραγωγού για το έτος ε (βασίζεται σε εκτιμήσεις), σε €/MWh

Αιτιολόγηση μαθηματικού τύπου ορισμού του Οριακού Κόστους Ισχύος ($\bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta}$)

Το Μακροχρόνιο Οριακό Κόστος (ΜΟΚ) ενός συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας για οποιοδήποτε ημίωρο η ενός έτους ε ορίζεται από το βραχυχρόνιο οριακό κόστος ενέργειας στην περίπτωση επάρκειας δυναμικού παραγωγής το ημίωρο η , και από την αξία απόρριψης φορτίου (ΑΑΦ) στην περίπτωση απόρριψης φορτίου κατά το ημίωρο η . Οι αντίστοιχες πιθανότητες είναι οι πρώτοι όροι των δυο γινομένων της ακόλουθης σχέσης ορισμού του ΜΟΚ.

$$\bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta} = (1 - \bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta}) \cdot \bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta} + \bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta} \cdot \bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta}$$

Κατά μεγάλη προσέγγιση ($\bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta} \ll 1$), η παραπάνω σχέση γράφεται ως εξής:

$$\bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta} = \bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta} + \bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta} \cdot \bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta}$$

Ο υπολογισμός της $\bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta}$ προκύπτει από τη συνθήκη της μακροχρόνιας ισορροπίας της αγοράς, η οποία ορίζεται ως:

$$\bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta} \cdot \bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta} =$$

ή, ισοδύναμα,

$$\bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta} = \frac{\bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta}}{\bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta}}$$

Βάσει του ορισμού της Αναμενόμενης Διάρκειας Απόρριψης Φορτίου, ισχύει ότι:

$$\bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta} = \frac{1}{\bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta}} \cdot \sum_{\eta \in \varepsilon} \bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta}$$

Από τον συνδυασμό των παραπάνω σχέσεων, προκύπτει η $\bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta}$ ως:

$$\bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta} = \frac{2 \cdot \bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta}}{\sum_{\eta \in \varepsilon} \bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta}}$$

και τελικά ισχύει ότι:

$$\bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta} = \frac{2 \cdot \bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta}}{\sum_{\eta \in \varepsilon} \bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta}} \cdot \bar{C}_{\eta, \eta}^{\eta, \eta}$$